N:o 8.

Ank. till Riksd. kansli den 6 mars 1900, kl. 4 e. m.

Utlåtande, angående regleringen af utgifterna under riksstatens sjunde hufvudtitel, innefattande anslagen till finansdepartementet.

(I. A.)

Ordinarie anslag.

Postverket.

Ang. anslag till postverket. [1.]

1:o) I den till Riksdagen den 15 januari innevarande år aflåtna proposition angående statsverkets tillstånd och behof har Kongl. Maj:t i punkten 1:o) under sjunde hufvudtiteln föreslagit, att Riksdagen, med godkännande af de enligt statsrådsprotokollet för den 13 i samma månad tillstyrkta ändringar i postverkets stater, måtte för år 1901 bestämma postverkets anslag, förslagsvis beräknadt, till 10,755,000 kronor, att utgå direkt af postmedlen, hvarigenom anslaget till postverket skulle ökas med 450,000 kronor.

Och har Kongl. Maj:t derjemte föreslagit Riksdagen att medgifva, att, i enlighet med de grunder, som på generalpoststyrelsens förslag blefve af Kongl. Maj:t fastställda, måtte från och med innevarande år tills vidare af anslaget till uppbörds- och frimärkesprovision utgå full

godtgörelse till de postförvaltare, kontrollörer och postexpeditörer, hvilkas inkomst af uppbörds- och frimärkesprovisionen komme att minskas, i följd deraf att från innevarande års ingång nya postexpeditörsbefattningar tillkommit.

Öfver dessa Kongl. Maj:ts framställningar kommer utskottet att afgifva särskildt utlåtande; hvilket utskottet skolat för Riksdagen

anmäla.

Telegrafverket.

Ang. anslag till telegrafverket.

[2.] 2:o) Kongl. Maj:t har föreslagit, att Riksdagen, med godkännande af de enligt ofvannämnda protokoll öfver finansärenden tillstyrkta ändringar i telegrafverkets stater, måtte, under Kongl. Maj:t förbehållen rätt att i verkets utgiftsstater göra de jemkningar, som kunde finnas af behofvet påkallade, såsom reservationsanslag, att utgå direkt af telegrafmedlen, till telegrafverket för år 1901 anvisa enahanda belopp, 1,610,000 kronor, hvartill inkomsterna af telegrafmedlen beräknats, samt tillika medgifva, att det öfverskott, som kunde å dessa inkomster uppstå, finge af Kongl. Maj:t användas för telegrafverkets och telefonväsendets tidsenliga utveckling och förbättring.

Till ofvannämnda statsrådsprotokoll har departementschefen uti förevarande ärende anfört följande.

Sedan nästlidet års Riksdag antagit utgiftsstater för telegrafverket, slutande å 1,476,930 kronor, att gälla under innevarande år, med rätt för Kongl. Maj:t att i nämnda stater göra de jemkningar, som kunde finnas af behofvet påkallade, hade Kongl. Maj:t den 20 oktober 1899 fastställt telegrafverkets stater för år 1900 och dervid beslutat följande ändringar beträffande stationspersonalen, hvilka nu borde för Riksdagen anmälas nemligen:

att två kommissarieaflöningar af 3:e klassen förflyttats den ena från Kolbäck till Sala och den andra från Hessleholm till Gellivare.

De sålunda nu gällande staterna upptoge följande slutsummor:

aflöningsstaten	kronor	1,015,100: —
öfvergångsaflöningsstaten	„	3,200: —
pensions- och understödsstaterna	„	124,632: —
omkostnadsstaten	„	334,000: —
eller tillsammans	kronor	1,476,932: —

hvilken summa med ett belopp af 2 kronor öfverstege slutsumman i det af 1899 års Riksdag godkända förslag till utgiftsstater för år 1900.

I skrifvelse den 31 oktober 1899 hade telegrafstyrelsen afgifvit förslag till stater för telegrafverket under år 1901 och dervid beträffande *aflöningsstaten* föreslagit förhöjning af vissa i de af Kongl. Maj:t fastställda utgiftsstaterna för år 1900 under rubriken *särskilda anslag* förförslagsvis upptagna belopp.

På grund af nu kända förhållanden rörande tjenstemännens rätt till ålderstillägg hade styrelsen ansett det för *ålderstillägg åt dertill berättigade af styrelsens personal* beräknade belopp 6,200 kronor böra höjas med 1,500 kronor till 7,700 kronor.

Hvad det till *arfvoden för extra biträden och vikariat* upptagna beloppet anginge, erinrade styrelsen, att detta belopp för år 1900 höjts med 10,000 kronor från 120,000 kronor till 130,000 kronor. Ehuru styrelsen vid beräkningen af denna höjning af dåvarande förhållanden haft anledning att föreslå ett ännu högre belopp, hade styrelsen likväl, med hänsyn till den minskning i telegramantalet och derpå beroende behof af extra biträden, som varit att motse, ansett sig kunna inskränka ökningen till 10,000 kronor. Emellertid hade resultatet af telegramvexlingen under den del af år 1899, som förflutit vid tiden för skrifvelsens aflåtande, långt ifrån visat den minskning, som eljest redan då bort vara skönjbar, utan i stället en afsevärd ökning i telegramantalet. Styrelsen måste derför beräkna, att för år 1901 behofvet af extra biträden komme att blifva ännu större. Dessutom kunde, med hänsyn till de ökade lefnadsomkostnaderna och deraf betingade kraf på högre aflöning, som inom alla löneklasser gjort sig gällande, de till den extra personalen utgående arfvoden icke längre hållas vid nuvarande belopp utan måste i någon mån höjas. Styrelsen hade beräknat, att för mötande af de på dessa grunder ökade utgifterna för arfvoden till extra biträden det nuvarande anslagsbeloppet behöfde höjas med 50,000 kronor eller från 130,000 kronor till 180,000 kronor.

Äfven anslaget till *arfvoden åt telegrambärare och uppassare vid stationerna* hade för innevarande år blifvit höjdt med 30,000 kronor till 130,000 kronor. Denna höjning hade emellertid, enligt hvad styrelsen meddelade, redan visat sig otillräcklig. För år 1898 hade summan af utgifterna under denna anslagstitel uppgått till mera än 132,000 kronor. De löner, som hittills utgått inom denna betjenings klass, vore fortfarande i allmänhet ganska låga, och de förhöjningar deri, som styrelsen redan nödgats bevilja och än vidare motsåge, nödvändiggjorde en ökning af

ifrågavarande anslag. Styrelsen hade beräknat denna ökning till 20,000 kronor, och för den skull föreslagit, att detta anslag måtte höjas till 150,000 kronor.

Under förutsättning af bifall till hvad telegrafstyrelsen i fråga om aflöningsstaten föreslagit, skulle denna stat ökas genom förhöjning af anslaget för ålderstillägg åt dertill berättigade af styrelsens personal med 1,500 kronor, af anslaget till arfvoden för extra biträden och vikariat med 50,000 kronor samt af anslaget till arfvoden åt telegrambärare och uppassare vid stationerna med 20,000 kronor eller med sammanlagdt 71,500 kronor från 1,015,100 kronor till 1,086,600 kronor.

Vidkommande *öfvergångsaflöningsstaten* anmälde telegrafstyrelsen, att, då en å denna stat upptagen f. d. förste telegrafist under år 1900 uppnådde pensionsåldern, denna stats slutsumma kunde minskas med 200 kronor eller från 3,200 kronor till 3,000 kronor.

I fråga om *pensions- och understödsstaten* föranleddes, enligt hvad telegrafstyrelsen erinrade, ändring i denna stat deraf, att, då bidraget till telegrafverkets pensionsinrättning skulle motsvara fem procent å den för året beräknade telegramportoinkomst, detta bidrag, vid det förhållande att samma inkomst för år 1901 beräknats till 1,575,000 kronor, borde höjas, så att det motsvarade fem procent å sistnämnda belopp, eller från 73,750 kronor till 78,750 kronor. Denna stats slutsumma skulle sålunda komma att höjas med 5,000 kronor från 124,632 kronor till 129,632 kronor.

Hvad slutligen anginge *omkostnadsstaten*, hade telegrafstyrelsen till följd af de betydligt stegrade dagsverkslönerna äfvensom den prisförhöjning, som på den senaste tiden gjort sig märkbar särskildt i afseende på den för telegrafliniernas vidmagthållande erforderliga materielen och hvilken förhöjning visade tendens att fortfara, ansett sig böra föreslå, att anslaget till *telegrafliniernas öfvervakande, besigtning och underhåll* höjdes med 20,000 kronor från 130,000 kronor till 150,000 kronor.

I öfriga under omkostnadsstaten förekommande poster hade styrelsen icke föreslagit annan ändring än att *diverse utgifter* för slutsummans afrundning ökats med 768 kronor eller från 12,500 kronor till 13,268 kronor.

Slutsumman å denna stat skulle alltså genom dessa förändringar blifva förhöjd med 20,768 kronor från 334,000 kronor till 354,768 kronor.

Med de af telegrafstyrelsen ifrågasatta ändringar skulle telegrafverkets stater för år 1901 komma att utvisa följande slutsummor:

aflöningsstaten	kronor	1,086,600: —
öfvergångsaflöningsstaten	„	3,000: —
pensions- och understödsstaten	„	129,632: —
omkostnadsstaten	„	354,768: —
eller tillsammans	kronor	1,574,000: —

hvilket belopp med 97,068 kronor öfverstege slutsumman å de af Kongl. Maj:t fastställda utgiftsstaterna för år 1900.

Vid de af telegrafstyrelsen föreslagna ändringar i telegrafverkets utgiftsstater hade departementschefen icke funnit anledning till erinran.

Med afseende å hvad sålunda förekommit, hemställer utskottet,

att Riksdagen, med godkännande af de enligt statsrådsprotokollet öfver finansärenden den 13 januari innevarande år tillstyrkta ändringar i telegrafverkets stater, må, under Kongl. Maj:t förbehållen rätt att i verkets utgiftsstater göra de jemkningar, som kunna finnas af behofvet påkallade, såsom reservationsanslag, att utgå direkt af telegrafmedlen till telegrafverket för år 1901 anvisa enahanda belopp, 1,610,000 kronor, hvartill inkomsterna af telegrafmedlen beräknats, samt tillika medgifva, att det öfverskott, som kan å dessa inkomster uppstå, må af Kongl. Maj:t användas för telegrafverkets och telefonväsendets tidsenliga utveckling och förbättring.

Tullverket.

Ang. anslag till tullverket [3.]

3:o) Kongl. Maj:t har beträffande tullverket föreslagit, att Riksdagen, med godkännande af de enligt förut omförmälda protokoll öfver finansärenden tillstyrkta ändringar i tullverkets stater, måtte för år 1901 bestämma anslaget för tullverket till ett mot staternas slutsumma svarande belopp af 2,982,200 kronor, att såsom förslagsanslag utgå direkt af tullmedlen.

Derjemte har Kongl. Maj:t föreslagit Riksdagen att medgifva, att ej mindre det belopp af 129,489 kronor 11 öre, som jemlikt kongl. bref den 10 november 1899 blifvit af generaltullstyrelsen under samma år förskottsvis utbetaldt till aflöning åt extra biträden vid tullverkets

lokalförvaltning samt kust- och gränsbevakningen samt till 1900 års räkenskaper balanseradt, än äfven det belopp, som, i den mån aflöning till erforderliga extra biträden vid lokaltullförvaltningen samt kust- och gränsbevakningen skulle visa sig icke kunna utgå af det å lokalförvaltningens stat för innevarande år uppförda anslag till vikariatsersättning, extra biträden m. m. samt under året uppkommande besparingar å den ordinarie aflöningsstaten, kunde komma att högst med 200,000 kronor, efter Kongl. Maj:ts bemyndigande, af generaltullstyrelsen under samma år för nyssberörda ändamål förskjutas, finge af tullmedlen för år 1900 godtgöras.

Af ofvannämnda statsrådsprotokoll framgår, att tullverkets stater för år 1901 enligt Kongl. Maj:ts förslag skulle komma att utvisa följande slutsummor:

aflöningsstaten	kronor	2,216,300: —
öfvergångsaflöningsstaten	„	9,500: —
ålderstilläggsstaten	„	220,000: —
indragningsstaten	„	10,190: —
pensionsstaten för afskedade tjenstemän och betjente	„	227,000: —
pensionsstaten för aflidne tjenstemäns och betjentes efterlemnade enkor och barn (deraf 10,000 kronor bestämdt anslag)	„	41,800: —
omkostnadsstaten	„	257,410: —
summa	kronor	2,982,200: —

För innevarande år hafva samma staters belopp bestämts sålunda:

aflöningsstaten	kronor	2,066,300: —
öfvergångsaflöningsstaten	„	9,950: —
ålderstilläggsstaten	„	220,000: —
indragningsstaten	„	10,550: —
pensionsstaten för afskedade tjenstemän och betjente	„	227,000: —
pensionsstaterna för aflidne tjenstemäns och betjentes efterlemnade enkor och barn (deraf 10,000 kronor bestämdt anslag)	„	41,800: —
omkostnadsstaten	„	228,600: —
summa	kronor	2,810,200: —

Slutsumman af de för år 1901 föreslagna staterna öfverstiger således slutsumman af de för innevarande år fastställda med 178,000 kronor, beroende på dels förhöjning i aflöningsstaten med 150,000 kronor och uti omkostnadsstaten med 28,810 kronor, dels ock minskning i

öfvergångsaflöningsstaten med 450 kronor och uti indragningsstaten med 360 kronor.

Generaltullstyrelsen, som i skrifvelse den 20 november 1899 afgifvit förslag till tullverkets stater för år 1901, hade vid afgifvandet af detta förslag, enligt hvad af förberörda statsrådsprotokoll inhemtas, ansett sig först böra erinra, att tullverkets nuvarande stater i väsentliga delar syntes tarfva en mera omfattande granskning än den, hvars resultat styrelsen nu hade att framlägga. Mellan tillkomsten af 1876 års aflöningsstat för tullverkets lokalförvaltning, hvarmed den senast fastställda aflöningsstaten i allt hufvudsakligt, hvad grunderna anginge, öfverensstämde, samt närvarande tidpunkt låge nämligen en period af så pass betydande utsträckning, att, äfven om den varit af mindre genomgripande betydelse med hänsyn till rörelsens utveckling och tullagstiftningens ordnande, än hvad förhållandet varit, densamma i allt fall kunde antagas hafva så omgestaltat de förhållanden, hvilka vore bestämmande för tullverkets verksamhet å de särskilda orter, der den lokala förvaltningen vore förlagd, att anordningar, hvilka vid periodens början finge anses hafva varit än så väl afpassade efter dåvarande förhållanden, nu näppeligen kunde tänkas vara tillfredsställande. Nya kommunikationsleders tillkomst och lokala förändringar i industriella eller kommersiella förhållanden hade föranledt, att tullplatser, hvilka för två eller tre årtionden sedan voro af mindre betydelse och derför, hvad tullpersonalens både antal och aflöning beträffade, tilldelades en mera underordnad ställning, numera måste räknas bland landets vigtigare import- eller exportorter och i följd deraf stälde väsentligt ökade kraf på tullverket med hänsyn till tullförvaltningsgöromålens nöjaktiga handhafvande. Å andra sidan funnes ock platser, hvilkas handel och sjöfart på utlandet vid tiden för tillkomsten af 1876 års stat voro jemförelsevis vida mera betydande än nu. Denna omständighet hade väl, åtminstone i mera framträdande fall, delvis beaktats vid de partiella jemkningar, som tullverkets stater under åren undergått. Dervid hade dock i allmänhet hänsyn tagits endast till personalens antal. Frågan, huruvida aflöningen kunde hafva varit lämpad efter de ändrade förhållandena på platsen, hade deremot endast i ringa omfattning varit föremål för undersökning. Följden hade också blifvit, att tullverkets stater i flera afseenden företedde ojemnheter, och säkerligen hade dessa i sin mån medverkat till de klagomål, som under senare tid försports från tullpersonalens sida, och hvilka icke uteslutande finge antagas bero vare sig på den allmänna prisstegringen eller derpå, att den utomordentligt stegrade rörelsen gjort tullverkets arbetskrafter på de flesta större platser mer eller mindre otillräckliga

och i följd deraf arbetsbördan allt mera tryckande. Vidare hade ock å vissa platser, som städse utmärkt sig för liflig rörelse, denna under senare tid ökats i den grad, att fråga kunde vara, huruvida den erforderliga tillökningen af personalen på dessa platser icke borde förbindas med större eller mindre ändringar i den der förlagda tullförvaltningens organisation.

Till stor del vore dessa och dermed i närmaste samband stående förhållanden af mera invecklad art och af större omfattning, än att deras skärskådande med erforderlig omsigt och noggranhet kunde medhinnas i sammanhang med den utredning, hvarpå styrelsens årliga förslag beträffande statsregleringen hvilade, helst som vid de förslag, hvartill en sådan mera omfattande granskning kunde föranleda, äfven borde tillses, om och i hvad mån förändrade förvaltningsgrundsatser vunnit tillämpning i de under senare tid tillkomna stater för andra förvaltande verk. Styrelsen ansåge derför nödigt, att åt frågan gåfves den mera allsidiga behandling, som kunde åstadkommas af en på lämpligt sätt sammansatt komité; och ville styrelsen i sammanhang härmed anmäla, att ett flertal till styrelsen från underlydande myndigheter eller enskilde befattningshafvande inom verket nu inkomna förslag eller petitioner rörande ändringar i staterna befunnits vara af den beskaffenhet, att de syntes böra behandlas af den ifrågasatta komitén, i följd hvaraf styrelsen låtit med deras vidare handläggning anstå.

En annan fråga, som äfven syntes generaltullstyrelsen böra för sin definitiva lösning till komitén öfverlemnas, vore, huruvida och i hvad mån de under sista tiden allmänt förhöjda lefnadsomkostnaderna icke redan i och för sig påkallade någon förbättring i aflöningsförmåner för tullverkets personal i allmänhet och särskildt för vissa grupper deraf. Att ett verkligt och oafvisligt behof i detta afseende förelåge, kunde styrelsen vitsorda. Talrika till styrelsen under år 1899 inkomna framställningar från bemälda personal innehölle otvetydiga vittnesbörd derom.

Äfven om generaltullstyrelsen sålunda ansett sig kunna förutsätta, att Kongl. Maj:t skulle finna skäl att åt en komité uppdraga att granska tullverkets stater samt afgifva förslag till de förändringar i dessa stater, hvilka kunde anses af omständigheterna påkallade, hade styrelsen likväl trott, att utan afbidan å resultatet af en sålunda anordnad utredning väsentliga ändringar i dessa stater redan nu skulle kunna företagas. Vissa behof vore nemligen af den uppenbara beskaffenhet, att någon tvekan om deras förefintlighet icke syntes kunna ifrågakomma, på samma gång som deras afhjelpande uppenbarligen icke skulle på något sätt verka hinderligt för de förslag, hvartill den förutsatta komitéutredningen

kunde föranleda; och gälde detta så väl om utjemnandet af vissa oegentligheter i nuvarande stat som ock om inrättandet af vissa nya tjenstebefattningar, hvilka befunnits erforderliga samt otvifvelaktigt lika väl kunde inpassas i en blifvande förändrad stat som i den nuvarande.

Efter förutskickande af dessa anmärkningar hade generaltullstyrelsen redogjort för de ändringar i nu gällande stater, styrelsen i nyss antydda afseende funnit behöfliga; och hade styrelsen dervid, under erinran, att, ehuru aflöningen vid de föreslagna nya tjensterna icke kunnat upptagas med andra belopp, än som för enahanda befattningar nu vore i stat bestämda, detta ingalunda innebure, att styrelsen i hvarje fall funnit samma aflöning afpassad efter nuvarande förhållanden och att icke en möjligen förestående löneregleringborde omfatta äfven de eventuelt blifvande nya tjensterna, beträffande *aflöningsstaten* anfört, att, i enlighet med löneregleringskomiténs den 12 oktober 1876 afgifna betänkande och förslag angående löneregleringförgeneraltullstyrelsen, en af de tre notariebefattningarne å kanslibyrån blifvit i 1879 års stat indragen. Sedan dess hade byråns å ordinarie stat uppförda personal utgjorts af, förutom byråchefen, en sekreterare, en registrator och aktuarie samt två notarier, hvartill kommit till och med år 1897 en och derefter två amanuenser. Besinnade man, i hvilken omfattning tullverkets göromål i allmänhet ökats under de två sista årtiondena, syntes det ligga i öppen dag, att äfven göromålen inom centralverket måste hafva i synnerligen hög grad tilltagit. Att denna tillväxt i arbetsbördan fallit icke minst på de å kanslibyrån anstälde tjenstemännen, vore väl äfven tydligt, om man tillsåge, hvilka göromål på dem ankomme. Enligt § 17 af den för styrelsen gällande instruktion skulle, utom det biträde, kanslibyråchefen påkallade för handläggningen af de till hans byrå hörande ärenden, bemälde tjenstemän åligga: dels förandet af styrelsens protokoll, dels uppsättandet af alla de från styrelsen eller dess byråer utgående expeditioner, till hvilka koncept icke aflemnades af ledamöterna, äfvensom, sedan expeditionerna blifvit renskrifna och undertecknade, deras afsändning eller utlemning, och dels förandet af diarier med register samt skyldigheten att dessa jemte styrelsens arkiv och bibliotek i god ordning förvara.

Aflöningsstaten. Generaltullstyrelsens kanslibyrå.

Särskildt hade det alltjemt växande antalet utgående skrifvelser vållat svårighet för byråns tjenstemän att medhinna sina åligganden. Sådana skrifvelser, expedierade från styrelsen — deri således icke inberäknade vare sig de från byråerna direkt utgående, ej heller expeditioner, hvilka, såsom till exempel beslut om tullfritt utlemnande af

reimporterade varor, meddelades vederbörande tullförvaltningar genom påskrift å handlingarna i målet — hade från 1,673 år 1879, eller det första året efter embetsverkets nuvarande organisation, stigit till 3,525 år 1898. För jemförelses skull kunde tilläggas, att antalet nummer i styrelsens diarium för inkommande mål utgjorde 3,995 år 1879 och 7,117 år 1898. Dessa senare siffror angåfve emellertid icke exakt antalet inkomna mål, i det att vissa grupper af likartade mål, bland hvilka kunde nämnas framställningar beträffande reglering af tullverkets stater, ansökningar om fattigpension, anmälningar om verkstälda beslag, personallistor samt diverse förteckningar och rapporter, upptoges under gemensamt, en gång för hela året upplagdt nummer. Till ytterligare belysning af frågan meddelades en närmare utredning af målens beskaffenhet för sistnämnda år genom deras sammanförande i följande hufvudgrupper:

1) Kongl. bref, remisser, skrifvelser från statsdepartementen	145
2) Tjenstetillsättningar, tjenstledighet, semester, förordnanden, antagningar, afförande ur personallista, inkallning	1,619
3) Tullbehandlingsfrågor (klagomål och underställningar)	330
4) Utslag, rapporter om stämningar, förseelser mot tullförfattningarna, frågor angående origtig ursprungsbeteckning	237
5) Ansökningar rörande lossning och lastning, om tullsigillering vid in- eller utförsel, om restitution af tull vid återutförsel, tullfrihet vid återinförsel, anstånd med återutförsel m. m. dylikt	2,333
6) Nybyggnader, syner, reparationer, anskaffande af diverse persedlar	160
7) Skeppsmätningsfrågor (afgiftsfrihet, origtig mätning, anstånd med mätning m. m. dylikt)	71
8) Anmärkningar vid journalerna	25
9) Reqvisition af penningar, räkningar, ersättningar, gratifikationer, anordningar och assignationer, depositioner	1,050
10) Diverse (restitution af andra umgälder än tull, framställningar från myndigheter eller enskilda personer om diverse, reklamationer m. m.)	1,147
Summa	7,117.

I den mån antalet utgående expeditioner sålunda blifvit allt större, hade den del deraf, styrelsens sekreterare vid sidan af öfriga honom åliggande göromål hunnit uppsätta, naturligen snarare minskats än ökats,

och då notariernas bestyr med expeditionernas kollationering och afsändning numera upptoge en väsentlig del af arbetstiden på tjensterummet, hade återstoden, äfven med frånräknande af dem, till hvilka ledamöterna sjelfva aflemnat koncept, lika naturligt icke kunnat af notarierna medhinnas, utan till stor del måst till uppsättning öfverlemnas åt den eller dem, som bestridt amanuenstjenstgöringen, hvilkas tid och arbete derigenom tagits i anspråk i en omfattning, som ingalunda kunde anses berättigad med hänsyn till det arfvode af 1,200 kronor om året, som för sådan tjenstgöring åtnjötes. Styrelsen ansåge derför, att den minsta förstärkning i byråns arbetskrafter, som nu kunde ifrågasättas, vore notarietjensternas ökning till samma antal som före år 1879, eller från två till tre.

Generaltullstyrelsens revisionsbyrå.

Äfven å revisionsbyrån hade behof af ökade arbetskrafter gjort sig oafvisligt gällande. Den ordinarie personalen å denna byrå utgjordes äfven af samma antal tjenstemän som år 1879, nemligen, förutom byråchefen, en revisor och statistiker samt sex revisorer. Huru emellertid det egentliga revisionsarbetet under de två sista årtiondena tillväxt, kunde bäst bedömas af tullförvaltningarnas till omfånget alltjemt växande journaler med tillhörande verifikationer. Sålunda omfattade de inkommande tulljournalerna för år 1879 endast 11,850 ark, och tillhörande verifikationshäften utgjorde 1,789, under det att år 1898 ifrågavarande journalers arkantal utgjorde icke mindre än 20,454 och verifikationshäftenas antal 3,485. En förhållandevis icke mindre ökning i byråns arbete hade förorsakats af den omständighet, att under de senare åren inom landet uppstått en mängd industrier, som för sina tillverkningar använde utländska tullpligtiga materialier, för hvilka tullrestitution vid tillverkningarnes utförsel medgåfves. Det ålåge nemligen byrån att öfvervaka, det alla för sådan restitutions åtnjutande föreskrifna vilkor och kontrollbestämmelser behörigen iakttoges. För att det sålunda ökade arbetet måtte kunna i behörig tid medhinnas och på ett tillfredsställande sätt utföras, funne styrelsen nödigt, att byråns personal ökades med minst två nya revisorer.

Lokalförvaltningen. Stockholm.

Beträffande den lokala tullförvaltningen och då först den i *Stockholm* hade styrelsen i sitt förslag till reglering af tullverkets stater för år 1900 anmärkt, hurusom förhållandena i hufvudstaden, der förtullningsgöromålen i första hand vore fördelade mellan flera, vidt skilda tullafdelningar, så väsentligt afveko från förhållandena öfver allt annorstädes inom landet, der förtullningsbestyren ännu i allt hufvudsakligt

vore koncentrerade i och omkring en enda tullhusbyggnad, att någon egentlig jemförelse icke kunde ifrågakomma mellan denna stad och andra tullplatser. Nyssberörda för Stockholm utmärkande förhållande grundade alldeles särskilda kraf på tullverkets å stat uppförda tjenstemannapersonal derstädes, icke blott hvad antalet beträffade, utan äfven med afseende å tjenstegrad, då väl såsom regel borde gälla, att föreståndarne för de särskilda, å olika ställen inom staden belägna tullafdelningarna, hvilka alla utgjorde filialer af hufvudtullförvaltningen vid Skeppsbron, icke lämpligen kunde väljas bland första gradens tjenstemän. Antalet tjenstemän hos de afdelningar af lokalförvaltningen i Stockholm, hvilka på antydda sätt arbetade på flera olika lokaler, nemligen tullkammaren och packhusinspektionen, hade visserligen under det sistlidna årtiondet ökats, tullkammarens med tre kammarskrifvare samt packhusinspektionens med två kontrollörer och tre kammarskrifvare, men icke desto mindre vore tjenstemännens antal med hänsyn till förtullningslokalernas antal otillräckligt, för att göromålen tillförlitligen skulle kunna af dem uppbäras, och, hvad beträffade grundsatsen, att tullafdelningarnas föreståndare i regeln icke borde vara af lägre grad än kontrollör, hade upprätthållande af denna grundsats icke alltid varit möjligt med den dåvarande personalen. På grund deraf syntes det styrelsen nödigt att redan då och utan afvaktan å de nya förhållanden, som kunde komma att inträda i följd af nya tullokalers anskaffande, och hvilka otvifvelaktigt komme att föranleda mera vidtgående kraf från styrelsens sida på ökad personal, föreslå inrättande af ett antal nya tjenster för tullkammaren och packhusinspektionen i Stockholm.

Hvad tullkammaren i Stockholm beträffade, hade styrelsen på ytterligare anförda skäl föreslagit förstärkning af dess personal med två andre kontrollörer. Ehuru af Kongl. Maj:t biträdt, hade detta förslag icke vunnit bifall af Riksdagen, som i skrifvelse den 14 maj 1899 angående regleringen af utgifterna under riksstatens sjunde hufvudtitel rörande denna fråga meddelat, att inrättandet af berörda befattningar synts Riksdagen böra tills vidare anstå; att, enligt hvad af det statsverkspropositionen bilagda statsrådsprotokollet öfver finansärenden den 13 januari samma år inhemtades, någon sådan förstärkning i personalen då icke blifvit af tullkammaren i sammanhang med den förestående regleringen af dess stat ifrågasatt; att, då förändrade anordningar i afseende å tullokalerna i hufvudstaden vore att under den närmaste tiden motse, dessa anordningars vidtagande torde böra afvaktas före inrättande af tjenster, som icke syntes vara af förhållandena oaf-

visligen påkallade, samt att Riksdagen följaktligen ansåge, att antalet nya kontrollörer i andra lönegraden borde nedsättas från de i statsrådsprotokollet upptagna fem till tre.

Ehuru den fullständiga förändring, hvilken, hvad stora tullhuset vid Stockholms Skeppsbro beträffade, antagligen vore att i en snar framtid motse, ännu icke påbörjats, vore dock, enligt hvad generaltullstyrelsen meddelade, åtgärder redan under utförande för en provisorisk utvidgning af tullkammarens i sagda byggnad inrymda lokal, hvartill komme, att utvidgning af tullhuset vid Stadsgårdshamnen jemväl för närvarande påginge. Vid detta förhållande och då tullkammaren numera hos styrelsen anmält behofvet af sådan ändring i dess stat, att dels två andre kontrollörer derå uppfördes för anställning såsom föreståndare för tullkammareafdelningarne vid Stadsgårdshamnen och å Blasieholmen, dels fyra ständiga biträden blefve anstälda vid tullkammaren för tjenstgöring såsom kammarskrifvare, dels ock två nya kammarvaktmästaretjenster inrättades, hade styrelsen icke kunnat underlåta att å nyo upptaga frågan om ökning af den vid tullkammaren tjenstgörande personalen. Styrelsen funne sig dervid, med anmälan, att någon ändring i tullokalerna å Blasieholmen icke för närvarande vore ifrågasatt, böra erinra om det redan vid afgifvande af förslaget till stat för år 1900 anmärkta förhållandet, att den vid tullafdelningarna vid Stadsgårdshamnen och å Blasieholmen inflytande uppbörd numera uppginge till betydande belopp. Så utgjorde densamma under år 1898 ej mindre än 2,702,192 kronor på det förra stället och 1,017,354 kronor på det senare. Med afseende härå vore styrelsen fortfarande af den åsigt, att tullkammaregöromålen å dessa platser, med hvilka göromål äfven uppbörden i första hand af der debiterade afgifter vore förenad, icke lämpligen kunde, såsom hittills måst ske, anförtros åt en lägsta gradens tjensteman.

Hvad tullkammarens nu gjorda anmälan i öfrigt beträffade, ansåge sig styrelsen för att styrka dess befogenhet endast behöfva hänvisa till det förhållandet, att antalet till ständig tjenstgöring mot dagtraktamente vid tullkammaren inkallade extra ordinarie kammarskrifvare år 1899 uppgått till lägst två under februari månad, men å andra tider till vida mera och under maj månad till ej mindre än elfva, äfvensom dels att under en längre följd af år en inkallad extra ordinarie betjent ständigt biträdt vid uppassningen å tullkammaren och uppbördskontoret, hvilka begge tullförvaltningsafdelningar betjenades af den å tullkammarens stat uppförda kammarvaktmästaren, dels ock att de alltjemt

ökade göromålen vid Stadsgårdshamnen nödvändiggjorde anställandet af en särskild kammarvaktmästare för tullkammareafdelningen derstädes. Under sådana omständigheter och då det icke syntes styrelsen lämpligt att öka antalet af de vid tullkammaren mot årligt arfvode tjenstgörande så kallade biträdande kammarskrifvarne, hvilka nu vore två, funne styrelsen nödigt, att de ordinarie kammarskrifvarnes vid tullkammaren antal ökades med åtminstone två samt att antalet å tullkammarens stat uppförde kammarvaktmästare likaledes ökades med två.

Genom ofvan omförmälda åtgärder för provisorisk utvidgning af tullkammarens lokal i stora tullhuset i Stockholm skulle, enligt styrelsens åsigt, äfven kunna tillgodoses det sedan lång tid tillbaka förefintliga behofvet af beredande åt uppbördskontoret af så pass stor lokal, att två kassor kunde der anordnas för mottagande af tulliqvid, hvarigenom i någon mån den trängsel och tidsutdrägt, hvaröfver nu så många klagomål anfördes, skulle kunna besparas den trafikerande allmänheten. Emellertid förutsatte detta en ökning af den å kontoret anstälda personal, hvilken, för närvarande bestående af en tullförvaltare och en kammarskrifvare, räckte till endast för en kassa; och frågan syntes styrelsen kunna lämpligast och med minsta kostnad ordnas så, att, för ombesörjande af uppbörden vid den andra kassan, å kontorets stat uppfördes, jemte ytterligare en kammarskrifvare till biträde, såsom föreståndare en tjensteman, benämnd uppbördskassör och med samma aflöning som andre kontrollörerne vid tullkammaren, hvilken tjensteman skulle för hvarje dag redovisa uppbörden vid kassan till den för kontorets hela uppbörd fortfarande i sista hand ensam ansvarige uppbördstullförvaltaren.

Från och med år 1881 hade å konfiskations- och kassörskontorets i Stockholm stat varit uppfördt arfvode till en biträdande kammarskrifvare. Att den ende ordinarie tjenstemannen vid kontoret, tullförvaltaren, vore i behof af ett biträde, hade under den tid, som sedan nämnda år förflutit, till fullo bekräftats. De göromål, som måste anförtros åt bemälda biträde, vore dock både med afseende å beskaffenheten och omfånget numera så betydande, att de med skäl kunde grunda anspråk på den bättre inkomst och säkrare ställning, som en befattning på ordinarie stat medförde. Härtill komme, att bristen på en andre ordinarie tjensteman vid kontoret understundom medfört svårighet att anskaffa lämplig ställföreträdare för tullförvaltaren, då denne varit förhindrad att tjenstgöra. Styrelsen ansåge derför, i likhet med kontoret, angeläget vara, att en ordinarie kammarskrifvare blefve derstädes anställd.

Packhusinspektionen i Stockholm hade, oaktadt så nyligen som år 1899 anslag beviljats för uppförande å inspektionens stat af tre kontrollörer, fem kammarskrifvare och två vaktmästare, likväl sett sig nödsakad att å nyo hemställa om vidtagande af åtgärd för ökning af den vid inspektionen anstälda personal. Härtill hade, utom den alltjemt ökade trafiken, som icke minst på denna tullförvaltningsafdelnings arbetskrafter stälde stora kraf, särskildt bidragit det pågående arbetet med utvidgning af tullpackhuset vid Stadgårdshamnen, hvilket arbete väntades blifva fullbordadt under innevarande år. Derstädes skulle då, enligt inspektionens åsigt, erfordras, jemte det antal kammarskrifvare, som rörelsens mer eller mindre betydande omfattning under olika delar af året kunde påkalla, en föreståndare, hvilken inspektionen förmenat böra tilldelas samma aflöning som kontrollörerne på tullkammaren och nederlagskontoret, samt närmast under honom, förutom den kontrollör, som för närvarande vore derstädes anställd, ännu två tjenstemän af denna grad. Dessutom skulle, jemte den nuvarande vaktmästaren, erfordras tre nya sådana betjente. Slutligen hade inspektionen ock anmält behofvet af ytterligare tre kontrollörer för anställning såsom föreståndare, en för expeditionen å Riddarholmen, en för tullafdelning vid centralbangården samt en för vin- och spritexpeditionen vid tullpackhuset å Skeppsbron.

För sin del kunde styrelsen icke finna, att den ifrågasatta föreståndaren för packhuset vid Stadsgårdshamnen, hvilken tjensteman borde vara underordnad inspektionens begge föreståndare, kunde tilldelas högre grad än förste kontrollör, i likhet med den inspektionens föreståndare närmast underlydande tjenstemannen i packhuset vid Skeppsbron, om ock den nuvarande aflöningen för förste kontrollörerne finge anses allt för låg i förhållande till de anspråk, som måste ställas å dessa tjenstemän. Styrelsen ansåge derför, att för ofvan angifna ändamål hos inspektionen borde anställas ytterligare en förste kontrollör. Beträffande åter de begärda fem kontrollörerne ansåge styrelsen, att antalet borde kunna nedbringas med två, hvilka, åtminstone under närvarande förhållanden, syntes kunna ersättas med kammarskrifvare. Vid sådant förhållande skulle äfven antalet af de hos inspektionen anstälde kontrollörer — hvilket på grund af de många särskilda tullafdelningar, der förtullningsgöromålen i Stockholm handlades, måste vara, äfven relativt, större än på någon annan tullplats — blifva lämpligare afpassadt i förhållande till antalet kammarskrifvare, hvilket senare skulle komma att uppgå till sexton, under det kontrollörerne blefve elfva. Hvad slutligen anginge de tre vaktmästarne, ansåge sig styrelsen, för att styrka behofvet af dem, kunna

inskränka sig till att upplysa, att under år 1899 minst fem, men oftast omkring tio extra ordinarie vaktmästare varit till ständig tjenstgöring mot dagtraktamente inkallade hos inspektionen.

I afseende å tillväxten af göromålen vid nederlagskontoret i Stockholm erinrade generaltullstyrelsen, att då under åren 1867—1871 endast en journal fördes för alla å nederlag derstädes liggande varor och då sedermera under åren 1875—1887 ännu två journaler, en för s. k. torra och en för s. k. våta varor, varit tillräckliga, hade den alltjemt tilltagande nederlagsrörelsen sedan år 1888 kräft tre särskilda journaler, två för torra och en för våta varor. Också hade debiterade uppbörden för förtullningar från nederlag i Stockholm ökats från 2,598,000 kronor år 1867 till 6,028,000 kronor år 1898. Förhållandet mellan dessa belopp ensamt angåfve dock icke verkliga tillväxten i kontorets af nederlagsrörelsen förorsakade arbete. Den, hvad Stockholm beträffade, redan före tillkomsten af nu gällande tullstadga genomförda ändring i stadgandena om nederlag, att varuuttagningar med åtnjutande af anstånd med belöpande tullafgifters erläggande icke vidare behöfde såsom förut ske i förhållande till de »med samma lägenhet» inkomna varor af samma slag, utan finge bero af uttagarens behållning å nederlaget, oafsedt de olika lägenheter, med hvilka införseln egt rum, hade vållat en ansenligt ökad arbetsbörda, hvilket bäst framginge af det förhållande, att då de särskilda posterna af i Stockholm förtulladt nederlagsgods år 1871 utgjorde endast 12,300, hade desamma år 1875 stigit till 20,000, hvarefter de än vidare ökats, så att de år 1898 uppgått till 42,800. Härtill komme dessutom en under årens lopp utomordentligt stegrad transitrörelse, som kräfde en särskild expedition, till hvilken icke någon af de ordinarie tjenstemännen nu kunde afstås, utan som måste anförtros åt en biträdande kammarskrifvare.

Kontorets personal hade nemligen efter år 1875 föga förstärkts. Enligt nämnda års stat utgjordes densamma af en tullförvaltare, en kontrollör, två kammarskrifvare, en öfveruppsyningsman och en biträdande kammarskrifvare. Sedermera hade härtill kommit en kammarskrifvare och af styrelsen beviljats arfvode till ännu en biträdande kammarskrifvare. Naturligtvis hade vid sådant förhållande personalen måst förstärkas med inkallade extra ordinarie kammarskrifvare; och kontoret hade i en hos styrelsen gjord framställning om ökade arbetskrafter erinrat, hurusom under de senaste sjutton åren en extra ordinarie kammarskrifvare ständigt tjenstgjort å kontoret mot dagtraktamente. Med afseende härå och då det måste anses olämpligt, att tillgång till en ordinarie tjenstemans anställande vid transitexpeditionen saknades, syntes

det styrelsen uppenbart, att kontorets ordinarie personal nu borde förstärkas med en tjensteman, men styrelsen ansåge ock, att det ifrågavarande behofvet icke borde tillgodoses genom inrättande af en tjenst i lägsta graden. Dels syntes det vara i sin ordning, att vid en hvar af de tre nederlagsexpeditionerna vore anställd en tjensteman af högre grad, hvilket för närvarande, då endast två sådana tjenstemän funnes, icke läte sig göra, och dels finge det, då redan tre kammarskrifvare funnes å kontoret anställda, anses billigt, att genom den ifrågasatta tjenstens inrymmande i andra graden en möjlighet bereddes dessa kammarskrifvare till befordran, hvartill med afseende å göromålens beskaffenhet icke synnerligen stor utsigt för dem förefunnes å annan tullförvaltningsafdelning. Styrelsen ansåge derför skäligt, att en andre kontrollörstjenst blefve å kontorets stat uppförd, vid hvilket förhållande en af de nuvarande kammarskrifvarne skulle blifva disponibel för transitexpeditionen.

Enligt hvad sålunda anförts ansåge styrelsen, att för behöflig förstärkning af lokaltullförvaltningen i Stockholm kräfdes inrättande af följande nya tjenster, nemligen för anställning å tullkammaren: 2 andre kontrollörer, 2 kammarskrifvare och 2 kammarvaktmästare, å uppbördskontoret: 1 uppbördskassör och 1 kammarskrifvare, å konfiskations- och kassörskontoret: 1 kammarskrifvare, vid packhusinspektionen: 1 förste kontrollör, 3 kontrollörer, 2 kammarskrifvare och 3 vaktmästare samt å nederlagskontoret: 1 andre kontrollör; och ville styrelsen härvid erinra, att, enligt nuvarande stat, aflöningen såväl för kontrollör vid packhusinspektionen som ock för andre kontrollörer, hvarmed den föreslagne uppbördskassören skulle likställas, utginge enligt hvad som gälde för kontrollörstjenst i andra lönegraden, under det att förste kontrollör vid packhusinspektionen åtnjöte aflöning såsom kontrollör i tredje lönegraden samt att kammarskrifvarne i Stockholm vore uppförda i andra lönegraden och vaktmästarne vid dervarande packhusinspektion i fjerde lönegraden.

Sedan 1850-talet hade den vid tullkammaren i *Gefle* anställda personal ökats endast med en tjensteman, nemligen en kammarskrifvare. Uppbörden derstädes hade under tiden mer än tiodubblats. Det vore under sådana omständigheter lätt förklarligt, att numera svårighet mötte att med denna personal tillfredsställande bestrida de vid tullkammaren förefallande göromål. Särskildt vore det, enligt hvad tullkammaren anmält, icke möjligt för tullförvaltaren, hvars tid helt upptoges å tull- *Gefle.*

kammaren vid bestyren med uppbörd, journalsföring, skriftvexling m. m., att egna någon uppsigt åt de vigtiga packhusgöromålen, utan komme dessa att hvila å öfveruppsyningsmannen. Men jemte det att å en så betydande importort, som Gefle numera vore med en uppbörd af öfver en och en half million kronor i tullmedel, det näppeligen kunde anses annat än oegentligt, att de till grund för tulluppbörden liggande tullbehandlingsbestyren helt och hållet berodde på en tullbetjent utan något egentligt öfvervakande af tjensteman, blefve öfveruppsyningsmannen med den nuvarande anordningen alldeles dragen ifrån sina åligganden såsom bevakningsbefäl. Styrelsen ansåge derför högst nödigt, att en särskild tjensteman för tjenstgöring i packhuset blefve uppförd å tullkammarens stat, och syntes denne såväl med afseende derå, att han borde närmast under tullkammareföreståndarne utöfva chefskapet öfver den i packhuset tjenstgörande personal, som ock på grund af göromålens omfång och ansvar böra blifva en andre kontrollör med samma aflöning, som åtnjötes af den i packhuset i Malmö tjenstgörande andre kontrollören, d. v. s. kontrollör i andra lönegraden.

Göteborg. Sedan, på grund af Kongl. Maj:ts i kongl. bref den 5 mars 1897 lemnade tillstånd till anordnande af en förtullningslokal vid nya Masthuggskajen i *Göteborg*, särskildt tullhus blifvit derstädes af nämnda stad uppfördt, hade, på framställning angående anställande vid ifrågavarande nya tullafdelnings tullkammare- och packhusexpeditioner af erforderlig tullpersonal, Kongl. Maj:t för sådant ändamål genom bref den 7 sistlidne juli bemyndigat generaltullstyrelsen att genom förordnanden, gällande tills vidare, tillsätta å tullkammarens i Göteborg stat en andre kontrollörstjenst, två kammarskrifvaretjenster och en kammarvaktmästaretjenst samt å packhusinspektionens derstädes stat en första kontrollörstjenst, två kontrollörstjenster, tre kammarskrifvaretjenster och två vaktmästaretjenster med rätt för dem, som sålunda förordnades, att åtnjuta enahanda aflöning, som i tullförvaltningens i Göteborg stater vore för motsvarande tjenster anvisade.

Sagda nya, provisoriskt bestämda tjenster funne styrelsen nu böra å stat uppföras; men derutöfver erfordrades, enligt hvad hos styrelsen blifvit anmäldt, ytterligare förstärkning af lokaltullförvaltningens i Göteborg personal.

Redan sommaren 1899 hade, i sammanhang med framställning om den för packhusexpeditionen i förutnämnda nya tullhusbyggnad erforderliga personal, packhusinspektionen i Göteborg hemstält om förstärkande af den inspektionen underlydande, för annan tjenstgöring af-

sedda tjenstemannapersonal med en kontrollör, afsedd att, bland annat, utöfva tillsyn öfver tullbehandlingen i varuskjulen, samt sex kammarskrifvare, hvilken framställning då emellertid icke föranledde någon annan åtgärd, än att inspektionen hänvisades att vid den tidpunkt, då frågan om förslag till eventuella ändringar i lokalförvaltningens i Göteborg stat år 1899 borde till vederbörande ingifvas, inkomma med den förnyade framställning i ämnet, som af dåvarande förhållanden kunde påkallas. I sin nu till tulldirektören ingifna framställning hade inspektionen förmält, att inspektionen vid närmare öfvervägande kommit till den öfvertygelse, att de vigtiga vägningarne i de sex förefintliga varuskjulen kräfde en tjensteman af kontrollörsgrad åtminstone i hvart annat skjul, i följd hvaraf inspektionen nu ansåge, att den ifrågasatta förstärkningen af personalen borde utgöras af tre kontrollörer och fyra kammarskrifvare. Inspektionens framställning, såvidt antalet deri äskade nye tjenstemän anginge, hade biträdts af tulldirektören i Göteborg, hvilken deremot icke ansett sig ega anledning ifrågasätta, att mer än en af de ifrågavarande tjenstemännen, på sätt inspektionen tidigare föreslagit, tilldelades kontrollörsgrad.

Gent emot den under omedelbar tjensteutöfning vunna erfarenhet, som af inspektionen åberopats till stöd för ändringen i dess tidigare förslag, tilltrodde sig styrelsen så mycket mindre att förorda någon annan fördelning mellan de olika tjenstemannagraderna af de sju erforderliga nya tjensterna än den af inspektionen förordade, som, med fästadt afseende å olika lokala förhållandens kraf, styrelsen funne, att, enligt inspektionens nuvarande förslag, jemfördt med här ofvan framstälda förslag rörande packhusinspektionens i Stockholm stat, förhållandet mellan antalet tjenster i kontrollörs- och i kammarskrifvaregrad vid de begge inspektionerna skulle blifva någorlunda lika. Enligt styrelsens åsigt borde således de ifrågasatta sju nya tjensterna å stat uppföras och tilldelas kontrollörs- och kammarskrifvaregraderna med tre i den förra och fyra i den senare.

Vid ännu en af lokaltullförvaltningsafdelningarna i Göteborg erfordrades ökad tjenstemannapersonal, nemligen vid konfiskations- och kassörskontoret, der, likasom vid motsvarande afdelning i Stockholm, för närvarande utom tullförvaltaren tjenstgjorde endast en biträdande kammarskrifvare. Kontoret hade nu i en af tulldirektören tillstyrkt framställning på grund af mängden och beskaffenheten af de göromål, hvilka kontoret hade att handlägga och deri en betydlig ökning under de senaste tio åren egt rum, hemstält, att i stället för det till berörda biträdande kammarskrifvarebefattning af styrelsen anslagna arfvode en

ordinarie kammarskrifvaretjenst måtte varda å stat uppförd; och då ungefär samma behof af en dylik tjenst förefunnes här som vid konfiskations- och kassörskontoret i Stockholm, vore enligt styrelsens åsigt den ifrågasatta ändringen betingad af trafikens utveckling och förhållandena i öfrigt, i följd hvaraf ytterligare en för lokalförvaltningen i Göteborg afsedd kammarskrifvaretjenst syntes böra inrättas.

Slutligen erfordrades äfven tillökning i den vid tullbevakningen i Göteborg anstälda personal. Denna förstärktes visserligen senast år 1894 med tio vaktmästare, men detta oaktadt hade det i följd af trafikens ständiga tillväxt befunnits nödigt att, för upprätthållande af bevakningen åliggande göromål, hvartill äfven hörde tillsyn å nederlags- och transitrörelsen, i tjenstgöring använda ett ansenligt antal inkallade extra ordinarie betjente, hvilket behof alltjemt stegrats, så att, enligt hvad upplyst blifvit, medan antalet i daglig tjenstgöring inkallade extra ordinarie vaktmästare år 1895 utgjorde 23, medeltalet af dagligen använda dylika extra biträden år 1898 uppgått till 29 samt under 1899 års åtta första månader till 32. Vid sådant förhållande funne styrelsen, i likhet med tullbevakningsinspektionen och tulldirektören, att minst tio nya vaktmästaretjenster borde vid ifrågavarande bevakning inrättas.

Sammanlagda antalet af de nya tjenster, som erfordrades vid lokaltullförvaltningen i Göteborg, skulle sålunda blifva, för anställning å tullkammaren: 1 andre kontrollör, 2 kammarskrifvare och 1 kammarvaktmästare, vid packhusinspektionen: 1 förste kontrollör, 5 kontrollörer, 7 kammarskrifvare och 2 vaktmästare, å konfiskations- och kassörskontoret: 1 kammarskrifvare samt vid tullbevakningen: 10 vaktmästare; och hade styrelsen härvid erinrat, att enligt nuvarande stat förste och andre kontrollörsbefattningarne, likasom ock kontrollörstjensterna i packhuset, vore i aflöningshänseende likstälda med motsvarande tjenstebefattningar vid lokalförvaltningen i Stockholm, hvilket äfven vore förhållandet med afseende å kammarskrifvare- och vaktmästaretjensterna.

Strömstad. Då, efter mellanrikslagens upphörande, ett antal nya gränsridaretjenster inrättats vid riksgränsen mot Norge, först på förordnande och sedermera från och med år 1899 å stat, hade vid den del af gränsen, som låge inom *Strömstads* tullkammaredistrikt, fem dylika bevakningsbetjente anstälts utöfver det förut varande antalet af fyra ordinarie och en tillförordnad, hvilken sistnämnde jemväl blifvit å 1899 års stat uppförd. Af de nye tjensteinnehafvarne hade en posterats vid Krokstrand invid Idefjorden och en vid Håfve vid landsvägen, som ledde till norska jernvägsstationen Præstebakke och Fredrikshald. Emellertid hade under tiden tillkommit ett nytt stenhuggeri å svenska sidan vid Idefjordens

innersta bugt, tillhörigt, likasom stenhuggerierna vid Idefjorden i allmänhet, norska undersåtar, och den lifliga trafik mellan berörda plats och norska sidan af gränsen, som deraf blefve en följd, hade föranledt styrelsen att redan i slutet af år 1898 medgifva inkallandet derstädes af en extra ordinare gränsridare till tjenstgöring. Denna tjenstgöring hade sedermera oafbrutet pågått, och då rörelsen på stället alltjemt ökats, måste densamma otvifvelaktigt äfven framdeles blifva stadigvarande. Vid sådant förhållande funne styrelsen en ny gränsridaretjenst, afsedd för Strömstads tullkammaredistrikt och, likasom öfriga å tullkammarens stat uppförda gränsridaretjenster, med aflöning i lägsta lönegraden böra inrättas.

Vidare ansåge styrelsen, i likhet med tullkammaren i Strömstad, nödigt, att kustbevakningen i tullkammarens distrikt blefve förstärkt. Med den för närvarande å stat uppförda personalen, hvilken endast vore tillräcklig till bemanning af de två nuvarande jakterna, förlagda, den ena i Strömstad och den andra vid Hästvåm i närheten af Fjällbacka, kunde effektiv bevakning icke utöfvas öfver den lifliga utrikes trafik, som å denna del af kusten egde rum. Tullkammaren hade, såsom företrädesvis vigtigt, framhållit, att en noggrannare uppsigt anordnades öfver den sjöfart, som berörde de utanför Strömstad belägna Kosteröarna. Dels hade nemligen öboarne sjelfve samfärdsel med Danmark i och för afsättning af hummer, dervid visat sig, att de icke varit främmande för oloflig införsel af bränvin från nämnda land, och dels ginge genom Kosterfjorden ett stort antal fartyg från Norge, särskildt från Fredrikshald och Fredriksstad, till andra utrikes orter. Då dessa fartyg ofta tvingades att söka hamn under Kosterlandet, der de stundom komme att qvarligga flere dagar, tarfvade de särskild tillsyn. Sådan erfordrades också i följd af de talrika sjöfynd, som der ifrågakomme. Ännu ett skäl för dessa öars noggranna öfvervakande vore deras närbelägenhet intill de Norge tillhörande Hvaleröarne. Med afseende å dessa omständigheter ansåge styrelsen, i likhet med tullkammaren, att en tulljakt borde stationeras vid Kosteröarne under befäl af en kustvakt och med en besättning af tre kustroddare, två afsedda för jaktens manövrering och den tredje för bevakning i land under jaktens patrullering.

Dessutom hade tullkammaren hemstält om förläggande af en särskild kustbevakningspostering vid Hafstensund. Stenhuggerirörelsen, som nått en synnerligen stor utveckling utmed hela norra Bohusläns kust, vore, enligt hvad tullkammaren upplyst, icke minst liflig vid de på ömse sidor om Hafstensund belägna, i landet inskjutande Tanums- och Sannäskilarne samt Salt- och Isvikarne, der ett stort antal fartyg

årligen intoge last af sten. Åfven der låge denna verksamhet nästan helt och hållet i norska undersåtars händer; och detta förhållande påkallade trägen tillsyn, att icke farkoster direkt inlöpte dit från Norge utan iakttagande af vederbörliga seglationsföreskifter. Ett annat förhållande, som påkallade förläggande af en kustbevakningspostering invid Hafstensund, vore, att från Norge utmed kusten kommande fartyg ofta af motvind eller dimma nödgades ankra i Hafstensund, dit äfven fartyg sökte sig in utifrån hafvet för att finna hamn. Enligt tullkammarens förslag, hvilket styrelsen funne sig böra biträda, skulle ifrågavarande postering, som borde vara försedd med antingen jakt eller däckad snipa, bestå af en kustvakt och två kustroddare, af hvilka senare en skulle posteras till bevakning i land.

Af den personal, hvarmed kustbevakningen i Strömstads tullkammaredistrikt således skulle behöfva förstärkas, kunde de fem kustroddarne öfverflyttas från annat tullkammaredistrikt, der de kunde undvaras. De nya tjenster, hvilka för ändamålet erfordrades och hvilkas uppförande å stat nu äskades, blefve sålunda endast två kustvakttjenster till sjös.

Varberg. Allt sedan år 1883 hade vid tullkammaren i *Varberg*, der tullförvaltaren vore ende ordinarie tjenstemannen, tillika varit anställd en biträdande kammarskrifvare; och då erfarenheten till fullo bekräftat oumbärligheten af en andre tjensteman, hade tullkammaren nu gjort framställning, att i stället en ordinarie kammarskrifvare måtte å tullkammarens stat uppföras. Härvid kunde till äfventyrs erinras, att tullkammare under tullförvaltares öfverinseende antagligen snart komme att öppnas i Borås och att en minskning i göromålen vid tullkammaren i Varberg i följd deraf kunde motses. Detta skulle dock sannolikt icke blifva förhållandet i nämnvärd grad, hvad de egentliga tullkammaregöromålen beträffade, enär det kunde förutses, att ett icke obetydligt antal försändelser komme att befordras öfver Varberg transito till Borås, och kunde det för den skull icke gerna antagas, att den ifrågasatta tjenstemannen icke fortfarande skulle komma att behöfvas. Styrelsen funne sig alltså böra tillstyrka inrättandet af berörda nya tjenst, hvilken styrelsen ansåge böra upptagas i den lägre lönegraden.

Halmstad. Jemväl tullkammaren i *Halmstad* hade anmält behof af tullkammarepersonalens ökning. Förutom de å ordinarie stat uppförde tjenstemännen, tullförvaltaren och en kammarskrifvare, tjenstgjorde dagligen, enligt hvad tullkammaren upplyst, derstädes samt i packhuset en bi-

trädande och två extra ordinarie kammarskrifvare; och hade tullkammaren vid sådant förhållande hemstält om inrättande derstädes af en kontrollörstjenst och en kammarskrifvaretjenst.

Väl vore det sant, att uppbörden och i följd deraf äfven göromålen i Halmstad ökats ansenligt under de senare åren. Så hade uppbörden, som ännu år 1894 utgjorde endast 260,934 kronor tullmedel, stigit till 561,995 kronor år 1897 och till 667,671 kronor år 1898, men härvid vore att märka, att en ansenlig del af dessa tullmedel utgjordes af tull för spanmål, hvilken tull år 1897 uppgått till mer än 300,000 kronor. Under sådana omständigheter och då tullkammare funnes, som med vida större uppbörd ännu hade endast en föreståndare, samt frågan egde organisatorisk betydelse och för den skull lämpligen syntes böra göras till föremål för behandling vid en blifvande, mera allmän granskning af tullverkets stater, ansåge sig styrelsen icke nu böra föreslå inrättandet af den ifrågasatta kontrollörstjensten. Deremot funne styrelsen sig böra understödja förslaget om en kammarskrifvares anställande vid tullkammaren och hemstälde derför om inrättandet af ytterligare en sådan tjenst i den lägre lönegraden.

Helsingborg.

Samma skäl, som föranledt styrelsen att föreslå inrättandet af en andra kontrollörstjenst för packhuset i Gefle, gjorde sig med om möjligt ännu större styrka gällande för uppförande å tullkammarens i *Helsingborg* stat af en särskild tjensteman, afsedd för tjenstgöringen i packhuset. På grund af platsens egenskap af gränsort och den lifliga och snabb expedition kräfvande trafiken syntes der ännu mindre än i Gefle vara möjligt för tullförvaltaren att egna någon tillsyn åt packhusgöromålen. Uppbörden i Helsingborg — under år 1898 öfverstigande två millioner kronor — vore äfven större än i Gefle, och föremål för import derstädes vore, såsom statistiken utvisade, de mest olikartade varuartiklar, ett förhållande, som naturligtvis stälde stora kraf på packhuschefens varukännedom och utbildning i öfrigt. Också hade tullkammaren förordat, att för ändamålet en packhusinspektors- eller kontrollörstjenst måtte inrättas. Detta förslag kunde styrelsen emellertid icke understödja. Möjligt vore väl, att i en icke aflägsen framtid det kunde befinnas lämpligt att gifva äfven närmaste föreståndaren för packhuset i Helsingborg den mera sjelfständiga ställning, som tillkomme packhusinspektoren i Malmö, men tills vidare kunde, enligt styrelsens åsigt, det föreliggande behofvet nöjaktigt tillgodoses genom inrättande af en andra kontrollörstjenst. Jemte sagda befattning ansåge styrelsen, att för samma tullkammares räkning erfordrades två nya kammarskrifvaretjenster, hvaremot styrelsen

för närvarande icke funne sig böra biträda af tullkammaren gjord framställning om ytterligare en fjerde ordinarie tjensteman. Att deremot de två nya kammarskrifvaretjensterna vore högeligen af behofvet påkallade, lede icke tvifvel. Den synnerligen kraftiga tillväxten i trafiken öfver denna plats — hvars betydelse bäst framginge deraf, att tulluppbörden derstädes under de sista fem åren ungefär fördubblats — och särskildt ångfärjetrafiken med de många in- och utklareringarne dagligen förutom all annan deraf härflytande expedition stälde synnerligen stora fordringar på dervarande tullpersonal; och att den nu på tullkammarens stat uppförda tjenstemannapersonalen icke vore tillräcklig, visade sig nogsamt af det förhållande, att under år 1899 i allmänhet tre extra ordinarie kammarskrifvare, utom en biträdande kammarskrifvare, varit i ständig tjenstgöring använda.

Styrelsen ansåge alltså, att för anställning vid tullkammaren i Helsingborg nu borde å tullverkets aflöningsstat uppföras ytterligare en andre kontrollör, hvilken syntes böra få åtnjuta samma aflöningsförmåner som den nuvarande andre kontrollören i Malmö, samt två nya kammarskrifvaretjenster, hvilka, likasom de å tullkammarens stat förut uppförda, borde inrymmas i den högre lönegraden.

En af de få förändringar i nuvarande stat med afseende å aflöningen, hvilka styrelsen ansett sig böra vid detta tillfälle ifrågasätta, gälde de begge tullkammareföreståndarne i Helsingborg. Vid tillkomsten af 1869 års normalstat för tullverkets lokalförvaltning hade uttryckligen angifvits — såsom af Kongl. Maj:ts proposition n:o 23 till 1868 års Riksdag inhemtades — att i afseende å tullförvaltarelönen i Helsingborg tagits i betraktande den tullförvaltaren tillkommande förmånen af boställslägenhet, hvilken beräknats till femhundra kronor. Enahanda hade väl ock förhållandet varit med kontrollörstjensten, enär äfven innehafvaren af denna tjenst, lika väl som tullförvaltaren, jemlikt kongl. bref den 7 december 1833 innehaft boställslägenhet i tullverkets i Helsingborg belägna fastighet. Berörda de begge tullkammareföreståndarne tillkommande förmån, hvilken ännu qvarstode vid de mera omfattande ändringar, som tillkommit i aflöningsstaten år 1876, hade sedermera upphört, efter det tullverkets ifrågavarande fastighet blifvit på grund af kongl. brefvet den 20 september 1889 försåld. Detta hade dock hittills icke verkat någon ändring i tullkammareföreståndarnes aflöning, enär styrelsen, oaktadt deras upprepade anhållan, hittills icke ansett sig böra derom göra framställning. Emellertid funne sig styrelsen nu, då åter en dylik anhållan från tullkammareföreståndarne förelåge, ehuruväl de nuvarande innehafvarne af ifrågavarande tjenster tillträdt de-

samma utan berättigade anspråk på ersättning för berörda, tidigare med tjensterna förenade förmåner, likväl icke kunna annat än erkänna befogenheten af deras begäran, att aflöningsförmånerna vid så ansvarsfulla och ansträngande tjenster, som dessa under de senare åren blifvit, måtte återställas till de ungefärliga belopp, hvartill de enligt senaste löneregleringar ursprungligen uppgått; och hade styrelsen för den skull och i betraktande af det numera stegrade hyresvärdet trott sig böra hemställa, att ifrågavarande begge tjenster måtte i aflöningshänseende likställas med motsvarande befattningar i Malmö och Norrköping.

Malmö.

De ordinarie tjenstemännens antal vid tullkammaren i *Malmö* hade efter år 1876 ökats med en på 1884 års stat tillkommen tullkassör och sammanlagdt fem å 1894 och 1898 årens stater nyuppförda kammarskrifvare. Samtidigt hade emellertid uppbörden ökats från 2,195,252 kronor tullmedel och 33,156 kronor fyr- och båkmedel år 1876 till respektive 5,053,026 kronor samt 87,682 kronor år 1898. Den ansenliga tillväxt i tullkammarens arbetsbörda, hvarom denna ökade uppbörd vittnade, och hvilken här, likasom i Helsingborg, ytterligare skärpts genom krafven på skyndsammare expedition i följd af nytillkomna samfärdselmedel, hade föranledt användande i stor utsträckning af inkallade extra ordinarie tjenstemän såväl vid de egentliga tullkammaregöromålen som ock i packhuset. Olägenheterna af detta förhållande och bristen på erforderligt antal extra ordinarie tjenstemän hade föranledt tullförvaltningen att nu hemställa om en i förhållande till den stegrade trafiken någorlunda afpassad ökning af antalet ordinarie tjenstemän. Dervid hade först framhållits behofvet af två nya andre kontrollörer att anställas, den ene å tullkammaren och den andre i packhuset. Flera af de göromål å tullkammaren, hvilka vore afsedda för kontrollören och enligt sakens natur tillhörde hans tjenst, hade, enligt hvad tullkammaren upplyst, enär denne tjensteman numera vore upptagen med nederlags- och transitgöromålen samt journaliseringen af utgående varor, måst, i saknad af tjensteman af högre grad, anförtros åt en kammarskrifvare, hvilket finge anses mindre lämpligt. Hvad åter anginge den för packhustjenstgöringen ifrågasatte andre kontrollören, hade framhållits, hurusom för närvarande packhusinspektoren, i följd af nödvändigheten att esomoftast inspektera handläggningen af de förtullningsbestyr, hvilka förekomme utom packhuset vid ångfärjestationen och på kajerna inom packhusområdet, äfvensom utom packhusområdet förekommande vägningar af spanmål m. m., allt för mycket droges från uppsigten öfver tullbehand-

lingsgöromålen i packhuset, hvarför det måste anses synnerligen angeläget, att derstädes anställdes ytterligare en tjensteman i andra graden, hvilken, jemte det han skulle förestå en expedition i packhuset, kunde öfvertaga en del af nyssberörda inspektionsgöromål. Till detta skäl, som i och för sig finge anses talande nog, ville styrelsen lägga den anmärkning, att i ett packhus med så omfattande göromål som i Malmö det icke kunde anses lämpligt, att, såsom för närvarande vore förhållandet, alla de under packhuschefen lydande tjenstemännen med undantag af en enda tillhörde lägsta graden.

Äfven i sistnämnda grad påkallades förstärkning af tjenstemännens antal vid såväl tullkammare- som packhusgöromålen. För närvarande deltoge dagligen under hela året, enligt hvad upplyst blifvit, i de förra tre och i de senare icke mindre än åtta extra ordinarie kammarskrifvare, häribland icke inberäknade de biträdande kammarskrifvarne. Vid sådant förhållande syntes det nu af tullförvaltningen begärda antalet af fem nya kammarskrifvare, deraf en afsedd för tullkammaren och fyra för packhuset, vara det lägsta, som borde ifrågakomma.

Härförutom påkallades förstärkning af tullbevakningen i Malmö, vid hvilken för närvarande tjenstgjorde, utom den ordinarie personalen, en ständigt biträdande uppsyningsman och 10 à 12 ständigt inkallade extra ordinarie vaktmästare. Med afseende härå och i betraktade af den ansenliga och allt mer tilltagande gods- och persontrafiken samt nederlags- och i synnerhet transitrörelsen i Malmö, hvilket allt stälde årligen växande kraf på bevakningspersonalen, måste styrelsen anse fullt fog förefinnas för tullförvaltningens nu gjorda framställning om bevakningspersonalens förstärkning med en uppsyningsman och sex vaktmästare.

Hela tillökningen i den för tullkammaren i Malmö afsedda personal å stat skulle vid sådant förhållande blifva 2 andre kontrollörer, 5 kammarskrifvare, 1 uppsyningsman och 6 vaktmästare; varande för närvarande å tullkammarens stat andre kontrollören upptagen såsom kontrollör i andra lönegraden samt öfrige nu föreslagne tjensteinnehafvares vederlikar upptagne, kammarskrifvare och uppsyningsmän i den andra eller högre lönegraden och vaktmästare i fjerde lönegraden.

Trelleborg. Sedan genom kongl. bref den 18 maj 1866 medgifvits, att i *Trelleborg* sjötullkammare med dertill hörande klareringsrätt finge omedelbarligen öppnas, uppfördes på 1867 års stat för dervarande tullförvaltning 1 tullförvaltare, 2 vaktmästare och 1 roddare. Denna ordinarie personal hade sedan förstärkts endast med 1 uppsyningsman, tillkommen

å 1871 års stat, samt ytterligare 1 vaktmästare från och med 1873; och utginge aflöningarne vid samtliga dessa tjenster fortfarande med enahanda belopp som enligt 1876 års stat. Trafikförhållandena å platsen hade dock sedan dess undergått en så fullständig omgestaltning, att personalens hvarken antal eller aflöning numera kunde anses afpassad efter hvad nödigt och skäligt vore. Från 20,598 kronor, hvartill tulluppbörden i Trelleborg belöpt sig år 1867, hade densamma småningom gått uppåt till 46,520 kronor under år 1896, men sedan under år 1897 den nya trafikleden Trelleborg—Sassnitz tillkommit, hade uppbörden stigit redan under samma år till 234,471 kronor och hade år 1898 företett en ytterligare ökning till 340,896 kronor. Derjemte borde uppmärksammas den betydande transitotrafik, som numera egde rum öfver ifrågavarande stad och hvilken icke blefve synlig i tulluppbörden, men, i likhet med den på uppbördssiffran föga inverkande passageraretrafiken, kräfde icke ringa arbete af tullpersonalen. Hela antalet af de till staden inkomna kolli, som ännu år 1875 uppgått till endast 11,538 stycken, hade år 1898 stigit till 117,644 stycken; och af sistnämnda antal transiterade till andra orter icke mindre än 69,643 stycken, deraf 14,938 kolli vanligt fraktgods och 54,705 med posten befordrade kolli.

Gifvet vore, att med en så ansenlig tillväxt i trafiken de tullförvaltningen å platsen åliggande göromål icke kunnat ombesörjas med den ordinarie personalen, utan att inkallad extra personal måst i stor utsträckning användas. Då emellertid numera ett par års erfarenhet förelåge, huru de nya trafikförhållandena verkade, och då af hvad styrelsen inhemtat angående förhållandena under år 1899 framginge, att trafiken under samma år ytterligare i betydlig grad utvecklats, ansåge styrelsen sig ega fullt skäl att söka åstadkomma den förändring i tullkammarens stat, hvartill förhållandena, sådana de hittills gestaltat sig, finge anses böra föranleda, hvarvid styrelsen dock ville erinra, att, derest importen till Trelleborg skulle fortfarande utveckla sig på sätt hittills vunnen erfarenhet gåfve anledning att förmoda, en ännu mera omfattande reglering af tullkammarens stat inom en icke aflägsen framtid syntes blifva erforderlig. Det nuvarande behofvet, sådant det kunde anses uttryckt genom 1898 års uppgifter rörande trafiken, ansåge styrelsen, i likhet med tullkammaren, kräfva anställande vid tullkammaren af två kammarskrifvare samt vid bevakningen af en öfveruppsyningsman och tre vaktmästare.

En följd af de förbättrade kommunikationerna på platsen hade ock blifvit, att Trelleborgs näringslif snabbt utvecklats genom tillkomsten af flera nya fabriker och andra industriella anläggningar samt

att förhållandena i nämnda stad äfven i öfrigt väsentligen omgestaltats. Detta hade i sin ordning, alldeles oafsedt den under senare åren allmänt inom landet inträdda prisstegring, förorsakat, att den under helt andra förutsättningar för dervarande tullpersonal bestämda aflöning kommit att numera blifva oskäligt låg. Berörda förhållande syntes ock, enligt hvad tullkammaren upplyst, hafva blifvit beaktadt i afseende å andra tjenstemän på platsen, såsom post- och telegrafverkets; och styrelsen ansåge samma förhållande tillika med det ökade ansvar och arbete, som numera ålåge ifrågavarande tullpersonal, böra föranleda, dels att för nu föreslagna två kammarskrifvare och en öfveruppsyningsman bestämdes aflöning enligt den högre lönegrad, deri motsvarande befattningar i, bland andra städer, Helsingborg, Landskrona och Malmö vore uppförda, dels att för de nya vaktmästarne bestämdes aflöning i tredje lönegraden eller med lika belopp, som åtnjötes af deras vederlikar i, bland andra städer, Halmstad och Ystad, dels att, derest hvad sålunda blifvit ifrågasatt vunne bifall, såsom en följd deraf aflöningen för den förut å stat uppförda bevakningspersonalen höjdes i motsvarande mån, så att uppsyningsmannen uppflyttades från den lägre till den högre lönegraden, de tre vaktmästarne från andra till tredje graden och roddaren från första till andra graden, dels ock slutligen att tullförvaltarens aflöning bestämdes till det högre belopp, som i förhållande till ökadt arbete och ökadt ansvar kunde anses skäligt, i hvilket afseende styrelsen dock icke för närvarande ville ifrågasätta någon mera vidtgående uppflyttning än från tredje lönegraden, dit tjensten nu hörde, till närmast högre lönegrad eller den fjerde, hvarigenom en löneförbättring af 500 kronor skulle tullförvaltaren beredas.

Ystad. Enligt hvad tullkammaren i *Ystad* anmält, hade, utom tullkammarens ordinarie personal, sedan år 1883 i ständig tjenstgöring användts dels en biträdande kammarskrifvare, dels ock en extra ordinarie kammarskrifvare, hvilken senare uppburit det å tullkammarens stat uppförda anslag till skrifbiträde; och hade tullkammaren, med afseende å det stadigvarande behofvet af dessa begge biträdens användande i daglig tjenstgöring, anhållit, att två kammarskrifvaretjenster måtte varda å stat uppförda, hvarjemte tullkammaren, med erinran, att allt sedan år 1890 en extra ordinarie vaktmästare varit i nära nog ständig tjenstgöring använd, föreslagit inrättande af ytterligare en vaktmästaretjenst för dervarande tullbevakning.

De af tullkammaren sålunda anförda förhållanden syntes visserligen ådagalägga, att personalen behöfde ökas, men styrelsen funne sig

för närvarande kunna inskränka sig till att hemställa om inrättande af den begärda vaktmästaretjensten, hvilken i likhet med förutvarande vaktmästaretjenster å tullkammarens stat borde uppföras i tredje lönegraden, äfvensom af en kammareskrifvaretjenst, vid hvilken aflöningen icke syntes kunna bestämmas högre än den, som åtnjötes af kammarskrifvarne i Norrköping, Gefle och Sundsvall, hvilka alla voro upptagna i den lägre lönegraden.

Från och med år 1884 hade vid tullbevakningen i *Cimbrishamn* varit förordnad en biträdande uppsyningsman med ett årligt arfvode af 800 kronor. Då behofvet af en särskild bevakningsförman i sagda stad numera vore oafvisligt och af stadigvarande beskaffenhet, hade styrelsen — sedan tullkammaren fäst uppmärksamheten å otillräckligheten af berörda arfvode för befattningens innehafvare, hvilken städse varit en extra ordinarie tjensteman och helst borde ega tjenstemannakompetens, alldenstund han i tullförvaltarens frånvaro måste företräda denne — ansett sig böra föreslå, att i stället å stat uppfördes en för bemälda tullbevakning afsedd uppsyningsmanstjenst i den lägre lönegraden. *Cimbrishamn.*

Tullkammaren i *Karlshamn* hade omförmält, hurusom på grund af det stora antal fartyg, i medeltal omkring 1,000 om året, som besökte dervarande hamn, svårighet mötte att behörigen ombesörja bevakningsgöromålen derstädes, hvilken svårighet särskildt framträdt, efter det att stadens hamnområde enligt kongl. brefvet den 22 april 1898 betydligt utvidgats. Denna svårighet gjorde sig gällande så väl beträffande befälet, hvilket för närvarande utöfvades af öfveruppsyningsmannen ensam vid sidan af de honom åliggande göromål i packhuset, som ock i afseende å den underlydande bevakningen, hvilken icke sällan måst tillfälligt förstärkas med kustroddare. Ett sådant förhållande vore emellertid, enligt styrelsens åsigt, förenadt med så stora olägenheter för tullverket, att detsamma icke borde få fortfara, utan syntes för förstärkning af ifrågavarande bevakning, på sätt tullkammaren hemstält, böra inrättas en uppsyningsmanstjenst i den lägre lönegraden och en vaktmästaretjenst i andra lönegraden, hvilken lönegrad förutvarande vaktmästare på platsen tillhörde. *Karlshamn.*

Derjemte hade styrelsen, med anledning af hvad tullkammaren upplyst rörande omfattningen af tullkammaregöromålen, till hvilkas handhafvande nu icke någon annan tjensteman än tullkammarens begge föreståndare vore å stat anställd, funnit sig böra föreslå inrättande för

tullkammarens räkning af en kammarskrifvaretjenst i den lägre lönegraden.

Ronneby. Då, enligt hvad tullkammaren i *Ronneby* upplyst, det mött svårighet att genom inkallande till tjenstgöring vid förefallande behof erforderligen förstärka dervarande tullbevakning, i det att extra ordinarie betjente icke alltid funnits tillgängliga, ansåge styrelsen antalet af dervarande vaktmästare böra ökas från en till två och för sådant ändamål ytterligare en vaktmästaretjenst i andra graden inrättas.

Karlskrona. Tullkammaren i *Karlskrona* hade, med erinran, bland annat, om de industriella anläggningar, som under senare tid uppstått inom staden, samt om stadens förbättrade kommunikationer, framhållit, hurusom trafiken under de sista 25 åren ansenligt ökats derstädes, hvilket bäst bevisades deraf, att tulluppbörden, som år 1874 uppgått till endast 242,605 kronor, nu stigit så, att den år 1898 belöpte sig till 516,219 kronor. Deremot hade, såsom tullkammaren å andra sidan framhållit, dess ordinarie personal icke under nämnda tid ökats, utan jemte innehafvarne af de sedan åren 1874 respektive 1883 utgående anslagen till skrifbiträde och till biträdande kammarskrifvare hade till tjenstgöring mot dagtraktamente inkallade extra ordinarie kammarskrifvare måst öfvertaga de bestyr, som tullkammareföreståndarne sjelfve icke medhunnit. Under sista tiden hade det dock mött allt större svårighet för tullkammaren att erhålla sådana mer eller mindre tillfälliga biträden; och hade tullkammaren af dessa förhållanden funnit sig föranledd att anhålla om förstärkning af ifrågavarande personal med två nya tjenstemän, af hvilka tullkammaren ansett en böra i staten uppföras såsom andre kontrollör och en såsom kammarskrifvare.

Styrelsen, som hade sig väl bekant, att det under senare tider understundom varit förenadt med svårighet att med tillgänglig personal behörigen medhinna göromålen vid ifrågavarande tullförvaltning, funne visserligen det sålunda begärda antalet nya tjenster af behofvet påkalladt, men deremot icke erforderligt, att någondera af de nya befattningarnas innehafvare tilldelades högre grad än kammarskrifvares. Styrelsen ansåge alltså, att den ifrågavarande tullkammarepersonalens erforderliga förstärkning lämpligen kunde åvägabringas genom inrättande af två nya kammarskrifvaretjenster, hvilka syntes böra upptagas i den lägre lönegraden.

Visby. Som den ordinarie tullbevakningspersonalen i *Visby* under flera

år varit otillräcklig och under större delen af seglationstiden minst två extra ordinarie vaktmästare måst användas i ständig tjenstgöring, ansåge styrelsen, att denna personal, på sätt tullkammaren begärt, borde förstärkas med två ordinarie betjente och för sådant ändamål antalet vaktmästare i andra lönegraden ökas med ytterligare två.

Norrköping.

Under det sista halfva seklet hade icke någon ökning af den vid tullförvaltningen i *Norrköping* å stat anstälda personal egt rum, men deremot hade år 1871 indragning skett af två vaktmästaretjenster. Naturligt vore vid sådant förhållande och med den storartade utveckling, rörelsen i allmänhet och icke minst på denna plats under en så lång tid vunnit — i afseende hvarå endast behöfde erinras, att årliga tulluppbörden i Norrköping numera öfverstege två millioner kronor — att göromålens behöriga uppehållande med den nuvarande personalen måste erbjuda stora svårigheter, i synnerhet som, åtminstone hvad tjenstemannaklassen beträffade, brist rådde på extra ordinarie biträden. Också hade tullkammaren nu framhållit, hurusom ett oafvisligt behof af personalens förstärkande förelåge, samt i sådant afseende hemstält om följande nya befattningar, nemligen: en andre kontrollörstjenst, två kammarskrifvaretjenster och två vaktmästaretjenster. Vid detta förslag funne styrelsen för sin del icke något att erinra. Af alldeles samma skäl, som i fråga om Gefle och Helsingborg anförts, ansåge styrelsen angeläget, att en andre kontrollör anställdes i Norrköping för tjenstgöring i packhuset; och jemväl om oumbärligheten af de öfriga begärda tjensterna vore styrelsen öfvertygad. Aflöningen vid andre kontrollörstjensten syntes böra blifva densamma, som föreslagits i afseende å de begge nyssnämnda städerna. Beträffande kammarskrifvarne, borde de få i aflöningshänseende likställas med den för närvarande å tullkammarens stat uppförde kammarskrifvaren, hvilken tillhörde den lägre lönegraden. Starka skäl kunde väl anföras för uppförande af dem alla tre i den högre lönegraden, men då styrelsen nu icke ansett sig böra framställa några mera omfattande förslag till jemkningar i aflöningsförhållandena, syntes det styrelsen, att med denna fråga borde tills vidare anstå. De föreslagne vaktmästarne funne styrelsen, i likhet med förut å tullkammarens stat uppförde enahanda betjente, böra hänföras till tredje lönegraden.

Sundsvall.

Sedan under år 1899 tullstationen i Svartvik inom *Sundsvalls* tullkammaredistrikt indragits, hade de invisitations- och bevakningsgöromål, som ålegat dervarande tullbevakning, vid hvilken en ordinarie vaktmästare, i mån af behof biträdd af inkallade extra ordinarie betjente,

tjenstgjort, öfverflyttats på tullbevakningen i Sundsvall. På grund häraf och i följd af den alltjemt ökade trafiken på denna stad, erfordrades, enligt hvad dervarande tullkammare anmält, vid sistbemälda bevakning fyra nya vaktmästaretjenster. Under erinran, att, enligt hvad styrelsen i skrifvelse till Kongl. Maj:t den 14 november 1898 anfört, den ledigblifna, första lönegraden tillhörande vaktmästaretjensten i Svartvik vore ämnad att vid förefallande behof öfverflyttas till annan tullförvaltning, der vaktmästaretjenst i samma grad vore inrättad, hade styrelsen derför funnit sig böra föreslå inrättande af ytterligare fyra vaktmästaretjenster i tredje lönegraden eller med den för närvarande åt vaktmästarne i Sundsvall bestämda aflöning.

Hernösand. Tullkammaren i *Hernösand*, hvilken vid ett föregående tillfälle hemstält, att den kammarskrifvarebefattning å tullkammarens stat, som år 1873 indragits, måtte derå å nyo uppföras, hvilken hemställan emellertid då icke föranledt till någon styrelsens åtgärd, hade nu åter anmält, att de ökade göromålen oafvisligen fordrade ett ständigt biträde på tullkammaren, der arbetet vissa tider af året så hopat sig, att tullförvaltaren många veckor å rad varit strängt upptagen från klockan 8 à 9 på morgonen till klockan 9 à 10 på aftonen med endast en timmes afbrott för middags intagande.

Det syntes styrelsen icke kunna bestridas, att å tullkammaren, der tullförvaltaren för närvarande vore ensam ordinarie tjensteman, ökad personal vore behöflig. Uppbörden derstädes, ehuru vexlande under de senare åren, vore dock, med omkring 300,000 kronor tullmedel samt omkring 100,000 kronor fyr- och båkmedel årligen, i detta afseende tillräckligt talande. Särskildt borde ock framhållas den utveckling, nederlagsrörelsen i Hernösand tagit under senare åren, i det att densamma sedan år 1888 nära fyrdubblats. Under sådana omständigheter ansåge styrelsen tullkammarens begäran om återuppförande å dess stat af ifrågavarande tjenst synnerligen behjertansvärd, och styrelsen funne sig derför böra föreslå inrättande för tullkammarens räkning af en kammarskrifvaretjenst i den lägre lönegraden.

Skellefteå. Aflöningen vid tullförvaltaretjensten i *Skellefteå* utginge fortfarande med samma belopp, hvartill densamma bestämdes, då tjensten vid 1883 års riksdag första gången uppfördes å stat, nemligen lön 2,000 kronor och tjenstgöringspenningar 700 kronor, med rätt för innehafvaren till två ålderstilläg å sammanlagdt 800 kronor. Tullkammaren i sagda stad hade, med erinran, hurusom redan år 1886

förslag förelagts Riksdagen om höjning af berörda aflöningsbelopp, men då, så snart efter tjenstens inrättande, icke lyckats tillvinna sig Riksdagens bifall, hemstält om styrelsens medverkan för afhjelpande af det missförhållande, som egde rum mellan, å ena sidan, löneförmåner och, å andra sidan, arbete och ansvar vid ifrågavarande tjenst. Styrelsen hade också funnit detta missförhållande vara så stort, att med rättelse deri synts styrelsen icke böra anstå, till dess tullverkets aflöningsstat kunde mera allmänt blifva öfversedd och jemkad efter nuvarande förhållanden.

Sedan år 1886 hade uppbörden af tullmedel i Skellefteå stigit från 37,409 kronor, hvartill densamma sagda år uppgått, till 203,545 kronor, hvartill den belöpte sig 1898. Jemfördes uppbörden sistnämnda år i Skellefteå och i de städer, der tullförvaltarens aflöning utginge enligt tredje lönegraden, dit tullförvaltaretjensten i Skellefteå enligt 1886 års förslag skulle uppflyttas, visade det sig, att af dessa städer — hvilka vore Upsala, Vesterås, Uddevalla, Strömstad, Lund, Trelleborg, Cimbrishamn, Oskarshamn, Linköping, Hudiksvall, Örnsköldsvik, Piteå och Luleå — endast Trelleborg och Hudiksvall hade större tulluppbörd med respektive 340,896 kronor och 223,503 kronor, under det att å andra sidan i tre af ifrågavarande städer uppbörden icke eller åtminstone föga öfverstege fjerdedelen af den i Skellefteå debiterade. Styrelsen ansåge sig härvid ock böra erinra, att enligt styrelsens förslag tullförvaltaretjensten i Trelleborg skulle uppflyttas i högre lönegrad. Men icke blott importen i Skellefteå vore ansenlig. Från tullkammarens distrikt egde jemväl en betydlig export rum, förnämligast af trävaror, hvilket förhållande förorsakade icke ringa arbete för tullförvaltningen med anledning af dess åliggande att öfvervaka efterlefnaden af den så kallade Norrbottenslagen. Enligt hvad tullkammaren upplyst, utskeppades från dess distrikt år 1898 icke mindre än 37,020 kubikmeter bjelkar och sparrar, uppgående i stycketal till mer än 200,000. Att sjöfarten på Skellefteå vore synnerligen liflig, visade sig äfven af det förhållande, att tullkammaren i afsende å uppbörden af fyr- och båkmedel år 1898 intog det fjortonde rummet bland samtliga stapelstäderna. Statsverkets nuvarande utgifter för ifrågavarande tullförvaltning vore också ganska små, enär aflöningarne för der inrättade tjenster enligt 1899 års stat belöpte sig till endast 6,800 kronor, ålderstillägg oberäknade.

Med afseende å hvad sålunda anförts, funne styrelsen sig böra förorda, att tullförvaltaretjensten i Skellefteå uppflyttades i tredje löne-

graden, med lön 2,500 kronor, tjenstgöringspenningar 1,000 kronor och två ålderstillägg å tillhopa 1,000 kronor.

Luleå. En af de tullplatser, der rörelsen under senare åren synnerligen utvecklats, utan att detta hittills föranledt någon motsvarande ökning af den ordinarie tullpersonalen på stället, vore *Luleå*. Trafikens tillväxt visade sig väl icke så mycket af ökningen i den egentliga tulluppbörden, enär de der debiterade tullmedlen, ehuru beloppet under sista decenniet mer än fördubblats, likväl år 1898 ännu icke utgjort mer än 122,996 kronor. Men också vore det icke så mycket importen som fastmera exporten, hvilken grundade stadens nuvarande betydelse. I hvilken mån tullförvaltningens deraf föranledda göromål, såväl å tullkammaren som vid bevakningen, ökats, derom kunde man göra sig en föreställning af det förhållande, att, trots den nedgång i totala fyr- och båkafgiftsuppbörden, som blifvit en följd af den medelst kongl. kungörelsen den 14 juni 1894 genomförda ändring i stadgandena angående denna afgift, den i Luleå under år 1898 debiterade uppbörd af ifrågavarande slag uppgått till 175,454 kronor — ungefär sex gånger så mycket som ett tiotal år tidigare — och öfverstigit den i hvarje annan stad än Stockholm och Göteborg debiterade.

Häraf framginge, att tullkammarens nu framstälda begäran, att den nuvarande personalen å tullkammaren och vid tullbevakningen — bestående af en tullförvaltare, en uppsyningsman, fyra vaktmästare och två roddare — måtte förstärkas med en kammarskrifvare och två vaktmästare, vore fullt befogad; och ansåge sig styrelsen derför böra hemställa om inrättande af en kammarskrifvaretjenst i den lägre lönegraden och två vaktmästaretjenster i den grad, dit de nuvarande vaktmästarne i Luleå hörde, eller den andra.

Riksgränsen mot Finland. Vid afgifvande af förslag till reglering af tullverkets stater för år 1900 hade styrelsen antydt, att förhållandena vid *riksgränsen mot Finland*, trots alla ansträngningar, som från tullverkets sida gjorts att hämma den der pågående olofliga varuinförseln, fortfarande vore otillfredsställande; och styrelsen funne sig nu böra återkomma till och närmare utveckla detta ämne.

Såsom arbetsredogörelsen för Norrbottens läns gränsetullrätts verksamhet under de senare åren visade, hade konfiskationsmålens antal i denna gränsort under senare tider i icke sedvanlig grad ökats. Under det att till exempel år 1885 endast två mål varit vid domstolen anhängiga och år 1886 intet, hade derstädes år 1896 handlagts icke mindre

än 11 från föregående år uppskjutna och 52 under året anhängiggjorda, deraf 40 under året befordrats till slutlig åtgärd och 23 uppskjutits. År 1897 hade vid samma domstol handlagts tillsammans 60 mål, af hvilka 26 slutligen afgjorts och 34 uppskjutits till följande år.

Då åtal för seglationsförseelser ytterst sällan förekomme å ifrågavarande ort, afsåge målen så godt som uteslutande oloflig varuinförsel. Hvad år 1898 beträffade, hade, enligt hos styrelsen tillgängliga handlingar, bemälda gränsetullrätt under sagda år slutbehandlat 39 mål; och hade under samma år följande olofligen införda varuqvantiteter derstädes dömts förbrutna, nemligen: oarbetad tobak 2,420 kg., mjöl 53,127 kg. samt 35 säckar eller balar, angående hvilkas vigt uppgift saknades, kött 457 kg., smör 1,523 kg., konfityrer 13,3 kg., skidor 88 kg. äfvensom ett hästkreatur.

Redan af det anförda framginge, att smugglingen från Finland bedrefves i stor skala. Men styrelsen måste tyvärr ock bekräfta det sakförhållande, att en ansenlig del af det olofligen införda godset och de med införseln sysselsatta personerna icke af tullbevakningen anträffades. Och dock vore en betydande personal i ständig verksamhet för att öfvervaka gränsen. Oberäknadt den fasta bevakningen i staden Haparanda äfvensom kustbevakningen, vore utmed gränsen från Haparanda till Pello — alltså i de trakter, der olagligheterna hufvudsakligast föröfvades — posterade 19 ordinarie gränsridare samt 25 mot dagtraktamente ständigt tjenstgörande, hvartill komme ett antal under längre eller kortare delar af året inkallade. Sagda bevakningsstyrka vore fördelad på två distrikt. Inom hvartdera af dem fördes närmaste befälet af en tillförordnad uppsyningsman, och styrelsen hade ingen anledning att antaga annat, än att såväl de som deras underlydande gjorde hvad i deras förmåga stode, för att tullförfattningarna måtte behörigen efterlefvas. Vid sådant förhållande ansåge styrelsen, att bevakningskedjan söder om Pello borde ytterligare förstärkas i syfte dels att göra det hvarje särskild bevakningspostering tilldelade bevakningsområde mindre än nu och dels att öka personalen vid hvarje dylik postering så, att tillsynen måtte kunna i möjligaste mån göras lika effektiv å alla tider af dygnet; och då det för erhållande af lämpligt manskap syntes vara nödigt, att icke den extra ordinarie personalens antal blefve allt för oproportionerligt mot den ordinarie personalens, funne styrelsen nödigt, att för ifrågavarande tjenstgöring 25 nya gränsridaretjenster med den aflöning i lägre lönegraden, som för närvarande bestods gränsridarne i Haparanda tullkammaredistrikt, inrättades, men ville styrelsen, åtminstone

för närvarande, icke ifrågasätta någon förändring med afseende å bevakningen i Pello och norr derom.

För att största möjliga nytta af bevakningen skulle tillförsäkras statsverket, ansåge styrelsen derjemte nödigt, att den talrika gränsbevakningspersonalen ställdes under ett kraftigt och nitiskt befäl, beklädt med erforderlig myndighet och icke upptaget af andra tjenstebestyr vid sidan af ifrågavarande befälstjenstgöring. Så vore näppeligen nu förhållandet, då tullförvaltaren i Haparanda, som utöfvade ifrågavarande befäl, af sin öfriga tjenstgöring hindrades att egna någon mera afsevärd tid deråt. Enligt styrelsens uppfattning erfordrades derför, på sätt äfven tullkammaren föreslagit, att gränsbevakningen i dess helhet ställdes under en särskild chef, för hvilket ändamål tullkammaren föreslagit inrättande af en bevakningskontrollörstjenst, likställd med motsvarande befattning inom Karlstads tullkammaredistrikt. För sin del ansåge styrelsen, att ifrågavarande befäl lämpligen kunde utöfvas af en under tullkammaren lydande tullbetjent af öfveruppsyningsmans grad, i stället för af tjensteman, då större utsigt att erhålla lämplig person för platsen syntes förefinnas, derest styrelsen vid sitt val icke vore uteslutande hänvisad till personer, hvilka egde behörighet att söka tjenstemannabefattning inom verket. Vidare vore styrelsen af den åsigt, att till gränsbevakningschefens biträde och för att närmast leda bevakningstjenstgöringen borde, likasom hittills, finnas underbefäl af uppsyningsmans grad i de särskilda distrikten. Härförutom ansåge styrelsen ändamålsenligt, att gränsbevakningen i Haparanda tullkammaredistrikt organiserades på militärisk fot, i likhet med hvad som vore stadgadt angående större delen af kustbevakningen inom riket och äfven jemlikt kongl. brefvet den 10 februari 1852 vore förhållandet med den förut anordnade, men på grund af kongl. brefvet den 3 augusti 1866 sedermera indragna gränsbevakningen i Haparanda. I följd häraf syntes nyssbemälde, närmast under gränsbevakningschefen lydande underbefäl, hvilka för den del af gränsen, hvarom nu vore fråga, eller söder om Pello, borde blifva två, böra benämnas gränssergeanter. Aflöningen för dem ansåge styrelsen böra bestämmas lika med aflöningen för uppsyningsmän i högre lönegraden och för gränsbevakningschefen lika med för öfveruppsyningsmän i högre lönegraden.

Blefve gränsbevakningen förstärkt och befälet öfver densamma anordnadt i enlighet med hvad nu sagts, och blefve derjemte lämpliga ändringar i tullstadgans föreskrifter, i hvad dessa särskildt afsåge gränstrafiken, genomförda, till hvilka ändringar styrelsen antagligen inom kort blefve i tillfälle att afgifva förslag, vågade styrelsen — som, hvad

smugglingen till sjös inom ifrågavarande trakt beträffade, tillförsåge sig kraftig verkan af patrulleringen med den ångbåt, om hvars anskaffande styrelsen jemlikt bemyndigande i kongl. bref den 19 maj 1899 gått i författning — antaga, att den olofliga varuinförseln skulle väsentligen aftaga. Att den skulle kunna helt och hållet undertryckas, syntes väl ej tills vidare vara att hoppas, då det onda sedan lång tid tillbaka slagit alltför djupa rötter och det ännu antagligen komme att dröja länge nog, innan det inginge i allmänna rättsmedvetandet hos befolkningen i dessa bygder, att smuggling vore lagöfverträdelse. Vid sådant förhållande hade styrelsen icke kunnat underlåta att jemväl föreslå ett bättre sakernas ordnande med afseende å utöfningen af åklagaremagten. Denna handhades i Haparanda af tullförvaltaren, i likhet med hvad numera egde rum å de flesta tullplatser i riket. Men då åtalen i Haparanda icke, såsom annorstädes allmännast vore fallet, afsåge mer eller mindre obetydliga seglationsförseelser, hvilka i regel erkändes af svaranden, utan ofta nog vore, hvad utredning och bevisföring anginge, ganska invecklade mål, och då tullförvaltarens egentliga uppgift och utbildning måste göra honom jemförelsevis främmande för ett sådant bestyr, hölle styrelsen före, att det skulle vara till stor vinst för det allmänna, om i Haparanda anställdes en särskild, juridiskt bildad åklagare i tullmål, för hvilken i så fall hela Norrbottens län lämpligen kunde bestämmas såsom tjenstgöringsdistrikt. Styrelsen hade med afseende härå ansett sig böra föreslå, att å tullverkets stat uppfördes en för Norrbottens län afsedd tullfiskalstjenst med samma aflöning, som åtnjötes af öfriga tullfiskaler.

De egentliga tullkammaregöromålen vid tullkammaren i *Haparanda* hade sedan lång tid tillbaka icke kunnat af tullförvaltaren ensam medhinnas. Hittills hade dock endast anslag till skrifbiträde varit honom tilldeladt. Emellertid hade nu göromålen ökats så, att den extra ordinarie kammarskrifvare, som åtnjöte sagda anslag, hade sin tid fullt upptagen af göromål å tullkammaren och i packhuset. Vid sådant förhållande hade styrelsen ansett sig böra, i enlighet med tullkammarens hemställan, föreslå inrättandet vid tullkammaren af en kammarskrifvaretjenst, hvilken syntes böra uppföras i lägsta lönegraden. *Haparanda.*

Invisitationen af de talrika bogserbåtarne inom Haparanda tullkammaredistrikt hade, enligt hvad tullkammaren upplyst, under flera år måst öfverlåtas antingen åt kustbevakningen eller åt en på ön Hanhinkari posterad, för bevakning af trävarulastningar afsedd vaktmästare, då annan personal icke kunnat för ändamålet disponeras. Att en dylik

anordning icke vore lämplig, vore uppenbart, då kustbevakningen icke borde upptagas med sådana bestyr och så vigtiga förrättningar icke kunde tillfredsställande utföras af en enda person utan ledning och uppsigt af bevakningsbefäl. Med afseende derå, att antalet af dylika invisitationer vexlade från ett- ända till tvåhundra årligen, syntes erforderlig tullbevakningspersonal för deras ombesörjande böra å tullkammarens stat uppföras, för hvilket ändamål styrelsen ansåge två vaktmästaretjenster i andra lönegraden böra inrättas, hvaremot nödigt befäl syntes tills vidare kunna anskaffas genom förordnande af en vaktmästare såsom biträdande uppsyningsman.

Jönköping. Då, enligt hvad tullkammaren i *Jönköping* upplyst, den extra ordinarie tjensteman, som uppbure det å tullkammarens stat uppförda anslag till skrifbiträde, vore under hela expeditionstiden å hvarje tid af året fullt sysselsatt för tullkammarens räkning med arbete, hvilket icke af tullförvaltaren medhunnes, och de under årens lopp ökade tullkammaregöromålen derför icke längre kunde af tullförvaltaren ensam ombesörjas, hade styrelsen funnit sig böra tillmötesgå tullkammarens begäran och föreslå inrättande för tullkammarens räkning af en kammarskrifvaretjenst, hvilken syntes böra uppföras i den lägre lönegraden.

Örebro. Efter det Kongl. Maj:t, på generaltullstyrelsens framställning, att, som staden *Örebro* fullgjort de i kongl. brefvet den 24 april 1896 stadgade vilkor för åtnjutande af stapelstads- samt nederlags- och transitupplagsrätt, tullpersonal måtte der provisoriskt anställas, enligt kongl. bref den 10 februari 1899 medgifvit anställande i nämnda stad, medelst af styrelsen utfärdade, tills vidare gällande förordnanden, af dels en tullförvaltare med lön 2,500 kronor, tjenstgöringspenningar 1,000 kronor och rätt till två ålderstillägg, hvartdera å 500 kronor, dels ock en vaktmästare med lön 600 kronor, tjenstgöringspenningar 300 kronor samt rätt till två ålderstillägg, hvartdera å 75 kronor, funne styrelsen berörda nya tjenster nu böra å stat uppföras.

Mon, Charlottenberg, Karlstad och Storlien. Redan flera år före mellanrikslagens upphäfvande hade det visat sig omöjligt ej mindre för de vid gränstullkamrarne i *Mon* och *Charlottenberg* anställde kontrollörer än för tullförvaltaren i *Karlstad* att ensamme medhinna tullkammaregöromålen, i följd hvaraf anslag till biträdande kammarskrifvarebefattningar måst å respektive tullförvaltningars stat uppföras. Göromålen vid ifrågavarande befattningar hade emellertid under årens lopp dels i följd af trafikens tillväxt, dels ock i

följd af de förändrade mellanriksförhållandena så väsentligt ökats, att styrelsen icke funne skäl att längre uppskjuta med afgifvande af förslag till dessa befattningars ersättande med kammarskrifvaretjenster; och då samma förhållande egde rum vid tullkammaren i *Storlien*, der i stället för biträdande kammarskrifvare en extra ordinarie kammarskrifvare vore i tjenstgöring mot dagtraktamente inkallad, hade styrelsen, för uppförande å en hvar af tullkamrarnes i Mon, Charlottenberg, Karlstad och Storlien stater af en kammarskrifvare i den lägre lönegraden, ansett sig böra föreslå inrättande af fyra dylika nya tjenster.

Gränsbevakningen i Karlstads tullkammaredistrikt m. m.

Då år 1895 tullkammare under tullförvaltares öfverinseende öppnades i Falun, hade bemälde tullförvaltare, med Kongl. Maj:ts begifvande enligt kongl. bref den 4 oktober samma år, fått öfvertaga det dittills af bevakningskontrollören i Karlstads tullkammaredistrikt utöfvade chefskapet öfver gränsbevakningen i Dalarne. Denna anordning hade emellertid visat sig mindre lämplig, enär någon annan tjensteman än tullförvaltaren icke vore anställd vid tullkammaren i Falun och denne i följd deraf icke kunde så ofta, som önskligt och behöfligt vore, inspektera förhållandena och personalen vid gränsen. Styrelsen ansåge derför, att ifrågavarande chefskap åter borde öfvertagas af bevakningskontrollören, hvilken förändring så mycket hellre syntes kunna omedelbart genomföras som den nuvarande innehafvaren af bevakningskontrollörstjensten — för hvilken visst tjenstgöringsområde icke funnes i gällande stat bestämdt — tillträdde densamma med skyldighet att utöfva befäl öfver gränsbevakningen i Karlstads tullkammaredistrikt, hvartill då hörde, förutom derunder ännu lydande Elfsborgs län och Vermland, jemväl provinsen Dalarne. Styrelsen ville dock icke ifrågasätta, att en sådan ändring skulle vidtagas, utan att bevakningskontrollörens redan under nuvarande förhållanden knappa aflöning komme att höjas, en åtgärd, hvilken dessutom påkallades af det väsentligt ökade arbete, som, i följd af den förstärkning af gränsbevakningen, hvilken föranledts af mellanrikslagens upphäfvande, tillfallit honom i afseende å såväl inspektionsresor som skriftvexling; och hade styrelsen derför ansett sig böra föreslå, att bemälde tjensteman, hvilken nu åtnjöte enahanda aflöning som kontrollörer i första lönegraden, i stället måtte, mot det att han öfvertoge ofvan angifna utvidgade tjenstgöringsskyldighet, i aflöningshänseende likställas med kontrollörer i andra lönegraden.

Generaltullstyrelsens hemställan.

I öfverensstämmelse med hvad sålunda anförts, hade generaltullstyrelsen hemstält,

1:o) att å tullverkets aflöningsstat måtte, utöfver der redan upptagne tjenstemän och betjente, uppföras:

a) hos styrelsen:

å kanslibyrån:

en notarie med lön 1,800 kronor, tjenstgöringspenningar 1,200 kronor samt rätt till två ålderstillägg å tillhopa 1,000 kronor; och

å revisionsbyrån:

två revisorer med lön 1,800 kronor, tjenstgöringspenningar 1,200 kronor samt rätt till två ålderstillägg å tillhopa 1,000 kronor;

b) vid lokalförvaltningen samt kust- och gränsbevakningen:

dels en tullförvaltaretjenst i Örebro med lön 2,500 kronor, tjenstgöringspenningar 1,000 kronor och rätt till två ålderstillägg å sammanlagdt 1,000 kronor;

dels en tullfiskal med lön 2,000 kronor, tjenstgöringspenningar 700 kronor och rätt till två ålderstillägg å sammanlagdt 800 kronor;

dels två förste packhuskontrollörer med lön 2,500 kronor, tjenstgöringspenningar 1,000 kronor och rätt till två ålderstillägg å tillhopa 1,000 kronor;

dels sjutton kontrollörer i andra lönegraden eller med lön 2,500 kronor, tjenstgöringspenningar 500 kronor och rätt till två ålderstillägg å sammanlagdt 1,000 kronor;

dels en uppbördskassör med lön 2,500 kronor, tjenstgöringspenningar 500 kronor och rätt till två ålderstillägg å sammanlagdt 1,000 kronor;

dels tjugufem kammarskrifvare i andra lönegraden eller med lön 1,500 kronor, tjenstgöringspenningar 500 kronor och rätt till två ålderstillägg å tillhopa 1,000 kronor;

dels sexton kammarskrifvare i första lönegraden eller med lön 1,500 kronor, tjenstgöringspenningar 300 kronor och rätt till två ålderstillägg å tillhopa 600 kronor;

dels en gränsbevakningschef med lön 1,500 kronor, tjenstgöringspenningar 500 kronor och rätt till två ålderstillägg å tillhopa 1,000 kronor;

dels en öfveruppsyningsman i andra lönegraden eller med lön 1,500 kronor, tjenstgöringspenningar 500 kronor och rätt till två ålderstillägg å tillhopa 1,000 kronor;

dels två gränssergeanter med lön 1,000 kronor, tjenstgöringspenningar 500 kronor och rätt till två ålderstillägg å tillhopa 300 kronor;

dels en uppsyningsman i andra lönegraden eller med lön 1,000

kronor, tjenstgöringspenningar 500 kronor och rätt till två ålderstillägg å sammanlagdt 300 kronor;

dels två uppsyningsmän i första lönegraden eller med lön 900 kronor, tjenstgöringspenningar 300 kronor och rätt till två ålderstillägg å tillhopa 300 kronor;

dels tjugusex gränsridare i första lönegraden eller med lön 500 kronor, tjenstgöringspenningar 300 kronor och rätt till två ålderstillägg å tillhopa 150 kronor;

dels två kustvakter till sjös med lön 600 kronor, tjenstgöringspenningar 300 kronor och rätt till två ålderstillägg å tillhopa 300 kronor;

dels tjuguen vaktmästare i fjerde lönegraden eller med lön 800 kronor, tjenstgöringspenningar 400 kronor och rätt till två ålderstillägg å sammanlagdt 300 kronor;

dels tio vaktmästare i tredje lönegraden eller med lön 700 kronor, tjenstgöringspenningar 300 kronor och rätt till två ålderstillägg å sammanlagdt 300 kronor;

dels nio vaktmästare i andra lönegraden eller med lön 600 kronor, tjenstgöringspenningar 300 kronor och rätt till två ålderstillägg å tillhopa 150 kronor;

dels ock tre kammarvaktmästare med lön 500 kronor, tjenstgöringspenningar 300 kronor och rätt till två ålderstillägg å sammanlagdt 150 kronor;

2:o) att för genomförande af den ifrågasatta förbättringen i aflöningsförmåner vid tullförvaltaretjensterna i Helsingborg, Trelleborg och Skellefteå, hvilka enligt 1900 års stat tillhörde respektive femte, tredje och första lönegraderna, samt för kontrollören vid tullkammaren i Helsingborg, hvilken vore uppförd i fjerde lönegraden, följande förändringar måtte i 1901 års stat vidtagas, nemligen, att

dels antalet tullförvaltare i sjunde lönegraden eller med lön och tjenstgöringspenningar tillhopa 6,000 kronor ökades med en, tullförvaltaren i Helsingborg, och i sammanhang dermed antalet tullförvaltare i femte lönegraden eller med lön och tjenstgöringspenningar tillhopa 5,000 kronor minskades med en, bemälde tullförvaltare;

dels antalet tullförvaltare i fjerde lönegraden eller med aflöning tillhopa 4,000 kronor ökades med en, tullförvaltaren i Trelleborg, utan att i sammanhang dermed någon nedsättning egde rum af antalet tullförvaltare i tredje lönegraden eller med sammanlagdt 3,500 kronors aflöning, dit tullförvaltaren i Skellefteå uppflyttades, men i stället antalet

tullförvaltare i första lönegraden eller med sammanlagdt 2,700 kronors aflöning minskades med en, sistbemälde tullförvaltare;

dels ock antalet kontrollörer i femte lönegraden eller med tillhopa 5,000 kronors aflöning ökades med en, kontrollören vid tullkammaren i Helsingborg, och i stället antalet kontrollörer i fjerde lönegraden eller med tillhopa 4,000 kronors aflöning minskadas med en, bemälde kontrollör;

3:o) att, i händelse aflöningen vid de föreslagna nya tjensterna vid tullbevakningen i Trelleborg bestämdes på sätt styrelsen hemstält, följande förändringar af 1900 års aflöningsstat måtte i 1901 års stat vidtagas för beredande af förbättrad aflöning åt den förut på samma tullkammares stat uppförda bevakningspersonal, nemligen, att

dels antalet uppsyningsmän i andra lönegraden eller med tillhopa 1,500 kronors aflöning ökades med en och i sammanhang dermed antalet uppsyningsmän i första graden eller med tillhopa 1,200 kronors aflöning minskades med en;

dels antalet vaktmästare i tredje lönegraden eller med tillsammans 1,000 kronors aflöning ökades med tre och i följd deraf antalet vaktmästare i andra lönegraden eller med tillhopa 900 kronors aflöning minskades med tre;

dels ock antalet roddare i andra lönegraden eller med sammanlagdt 800 kronors aflöning ökades med en och i följd deraf antalet roddare i första lönegraden eller med sammanlagdt 700 kronors aflöning minskades med en;

4:o) att aflöningen vid bevakningskontrollörens tjenst, enligt 1900 års stat bestämd till lön 1,800 kronor och tjenstgöringspenningar 600 kronor med rätt till två ålderstillägg å tillhopa 600 kronor, måtte i 1901 års stat upptagas till följande förhöjda belopp, nemligen lön 2,500 kronor och tjenstgöringspenningar 500 kronor med rätt till två ålderstillägg å sammanlagdt 1,000 kronor; samt

5:o) att Kongl. Maj:t måtte förordna, att gränsbevakningen i Haparanda tullkammaredistrikt skulle organiseras militäriskt och i följd deraf ställas under krigslagarne; erinrande generaltullstyrelsen härvid, att bifall till denna hemställan finge anses utgöra förutsättning för lämpligheten af den benämning, gränssergeanter, som ofvan upptagits för underbefälet vid samma bevakning.

Derest hvad generaltullstyrelsen under 1:o)—4:o) här ofvan föreslagit vunne bifall, skulle den ordinarie aflöningsstaten, omfattande lön och tjenstgöringspenningar, komma att ökas med 238,800 kronor.

Anslaget till vikariatsersättning, extra biträden m. m. vid lokalförvaltningen.

Beträffande det å den ordinarie aflöningsstaten uppförda anslag till vikariatsersättning, extra biträden m. m. vid lokalförvaltningen samt kust- och gränsbevakningen hade generaltullstyrelsen jemväl sett sig nödsakad att föreslå höjning. I afseende å detta anslag, hvilket i 1899 års stat vore upptaget med 250,000 kronor och i staten för år 1900 med 300,000 kronor, bestämdt anslag, hade generalstyrelsen erinrat, hurusom detsamma vid upprepade tillfällen under senare tider visat sig, sådant det varit i staten uppfördt, otillräckligt, i anledning hvaraf styrelsen flera gånger måst aflåta framställningar om bemyndigande att, utöfver det belopp, hvartill samma anslag och de dermed likstälda besparingarne å den ordinarie aflöningsstaten uppginge, verkställa utbetalningar af tullmedlen för det med anslaget afsedda ändamål. Sedan emellertid Riksdagen i skrifvelse den 14 maj 1898 meddelat, bland annat, att Riksdagen i anledning af framställning om anslag till fyllande af dylik brist i det för år 1897 beviljade anslag icke velat lemna oanmärkt, att berörda anslag till följd af sin natur icke bort öfverskridas, hade styrelsen i sitt förslag till 1900 års stat funnit sig föranlåten att, med erinran om de svårigheter, som mötte för beräknande så lång tid på förhand, som nödigt vore, af de utgifter, hvilka skulle täckas af ifrågavarande anslag, äfvensom derom, att beskaffenheten af de behof, hvilka föranledde dessa utgifter, i den mån de utgjordes af godtgörelse till extra biträden, hvartill den ojemförligt öfvervägande delen af anslaget åtginge, icke medgåfve, att hänsyn toges till anslagets egenskap af bestämdt anslag, hemställa om anslagets ändring till förslaganslag. Detta förslag hade äfven blifvit af Kongl. Maj:t biträdt, men hade icke vunnit Riksdagens bifall. Sedermera hade styrelsen sett sig nödsakad att i skrifvelse den 2 november 1899 göra framställning om bemyndigande att för ifrågavarande ändamål år 1899 använda, utöfver anslaget och besparingarne, ett belopp af högst 130,000 kronor, hvilken framställning under den 10 i samma månad bifallits. Den möjlighet, styrelsen vid afgifvande af förslag till 1900 års stat förutsatt, att anslaget till vikariatsersättning, extra biträden m. m. å berörda stat skulle visa sig otillräckligt, hade numera på grund af den erfarenhet, som år 1899 lemnat, öfvergått till full visshet, men lika litet nu som tillförene kunde några tillförlitliga beräkningar om utgifternas belopp och bristens storlek uppgöras; dock ville styrelsen upplysa, att bristen

för år 1900 å styrelsens kameralbyrå kalkylerats till högst 200,000 kronor. En omständighet, hvars relativa innebörd emellertid redan nu läte sig konstatera, vore den, att styrelsen, för att brist på extra ordinarie personal icke skulle inträda, måste vara betänkt på att å många, om icke å de flesta platser höja dagtraktamentet för de till tjenstgöring inkallade extra ordinarie tjenstemän och betjente, hvilken förhöjning öfver hufvud taget sannolikt icke finge beräknas lägre än 15 procent å nuvarande traktamenten.

Under sådana omständigheter hade generaltullstyrelsen, som ingalunda förbisåge, att de nya tjenster, som nu föreslagits, borde, derest de beviljades, verka ett väsentligt minskadt behof af extra biträden, ansett sig böra utan att inlåta sig på några beräkningar af den beskaffenhet, hvilkas otillförlitlighet år efter år framträdt, hemställa,

dels att det i tullverkets aflöningsstat för år 1901 ingående, för lokalförvaltningen samt kust- och gränsbevakningen afsedda anslaget till vikariatsersättning, extra biträden m. m. måtte bestämmas till 450,000 kronor, vid bifall hvartill aflöningsstaten i sin helhet skulle, derest jemväl hvad generaltullstyrelsen här ofvan i afseende å den ordinarie aflöningsstaten hemstält vunne bifall, komma att ökas med tillsammans 388,800 kronor, samt denna stats slutsumma, utgörande enligt 1900 års stat 2,066,300 kronor, alltså uppgå till 2,455,100 kronor,

dels ock att Kongl. Maj:t måtte bemyndiga generaltullstyrelsen att under år 1900, i den mån aflöning till erforderliga extra biträden vid lokalförvaltningen samt kust- och gränsbevakningen skulle visa sig icke kunna utgå af det å lokalförvaltningens samt kust- och gränsbevakningens stat för samma år uppförda anslag till vikariatsersättning, extra biträden m. m. samt under året uppkommande besparingar å den ordinarie aflöningsstaten, för ändamålet af tullmedlen förskottsvis använda högst 200,000 kronor.

Hvad generaltullstyrelsen anfört i fråga om behofvet af ett antal nya tjenster vid tullverket hade departementschefen ansett sig böra i väsentliga delar biträda. Den ökning i arbete, som förändrade tidsförhållanden tillfört tullverket, hade utan tvifvel varit vida större, än att den ens tillnärmelsevis kunnat uppvägas af det relativa fåtal nya befattningar, som efter tillkomsten af 1876 års ännu i hufvudsak gällande aflöningsstat på tullverkets stat uppförts. Följden hade varit den under dylika förhållanden vanliga. En dryg del af det arbete, som skolat utföras af tullverkets personal, hade måst öfverlåtas åt ett ständigt växande antal extra ordinarie tjenstemän och betjente, hvilket icke alltid kunnat lända till för-

mån för tjensten och hos de talrika extra biträdena framkallat missmod och bekymmer för framtiden.

Hvad beträffade detaljerna af generaltullstyrelsens förslag, funne departementschefen styrelsen i fråga om flertalet af de till inrättande föreslagna nya tjensterna hafva anfört tillfyllestgörande skäl för behofvet af dem. I fråga åter om vissa andra bland de föreslagna tjensterna hade han icke af de utaf generaltullstyrelsen anförda omständigheter funnit sig öfvertygad, att den ökning i arbete, som de senare åren otvifvelaktigt medfört äfven å de tullplatser, der dessa tjenster skolat inrättas, varit af den stadigvarande art och den omfattning, att ett oundgängligt behof af sagda tjenster skulle förefinnas. På grund häraf ansåge han från förslaget böra uteslutas 3 kammarskrifvare, nemligen 1 i Helsingborg, 1 i Karlskrona och 1 i Jönköping, samt 3 vaktmästare, nemligen 1 i Ronneby, 1 i Visby och en i Sundsvall. I fråga om den begärda förstärkningen af 7 tjenstemän vid packhusinspektionen i Göteborg ansåge departementschefen väl nya tjenstemän till detta antal derstädes böra anställas, men funne, lika med tulldirektören i Göteborg, tillräckligt, att af dessa tjenstemän allenast 1 och icke, på sätt generaltullstyrelsen föreslagit, 3 erhölle kontrollörsgrad, då således 1 kontrollör och 6 kammarskrifvare i stället för af styrelsen föreslagna 3 kontrollörer och 4 kammarskrifvare skulle der anställas.

Med iakttagande af dessa jemkningar i generaltullstyrelsens förslag skulle alltså komma att i nya befattningar anställas

dels 15 kontrollörer i 2:dra lönegraden i stället för af styrelsen föreslagna 17;

dels 26 kammarskrifvare i 2:dra lönegraden i stället för föreslagna 25;

dels 14 kammarskrifvare i 1:sta lönegraden i stället för föreslagna 16;

dels 9 vaktmästare i 3:dje lönegraden i stället för föreslagna 10; samt

dels 7 vaktmästare i 2:dra lönegraden i stället för föreslagna 9.

Om departementschefen således med nu angifna undantag ansåge behofvet af de föreslagna nya tjensterna styrkt och likaså ansåge förslaget om vissa redan nu befintliga tjensters uppflyttande i högre lönegrad befogadt, kunde han deremot icke instämma med generaltullstyrelsen, då styrelsen föresloge, att de nya tjensterna och aflöningsförbättringarne skulle redan nu uppföras på ordinarie stat. På skäl, som enligt departementschefens förmenande icke kunde jäfvas, hade generaltullstyrelsen framhållit behofvet af en omfattande omarbetning af tullverkets stater, och, om än med hänsyn till den utveckling, som rörelsen numera hunnit, föga antagligt vore, att icke äfven framgent de nya tjenstebefattningarne komme att behöfvas, vore dock en gifven sak, att genomförandet af såsom

erforderliga ansedda ändringar i staterna icke kunde annat än i sin mån försvåras genom tillkomsten af ett ganska betydligt antal nya tjenster. I afbidan på resultatet af den utaf generaltullstyrelsen föreslagna utredningen — Kongl. Maj:t torde framdeles vilja besluta, huruvida denna borde uppdragas åt en komité eller verkställas inom embetsverket — ansåge sig departementschefen derför böra föreslå, att medel till bestridande af kostnaderna för uppehållande på förordnande under år 1901 af de nya tjenster, hvilkas inrättande han tillstyrkt, äfvensom för beredande af den likaledes af honom tillstyrkta förbättringen i lönerna vid vissa tjenster måtte af Riksdagen äskas under formen af ett extra anslag. Tillämpningen af generaltullstyrelsens förslag skulle, enligt hvad ofvan blifvit erinradt, medföra en kostnad af sammanlagdt 238,800 kronor. Med vidtagande af de af departementschefen föreslagna jemkningar skulle denna summa minskas med 10,400 kronor till 228,400 kronor. Minskades aflöningsstatens slutsumma, sådan den af generaltullstyrelsen föreslagits, eller 2,455,100 kronor, med det af generaltullstyrelsen för nya tjenster och aflöningsförbättringar föreslagna kostnadsbeloppet, komme berörda stat att sluta på ett belopp af 2,216,300 kronor.

Generaltullstyrelsens förslag att gränsbevakningen i Haparanda tullkammaredistrikt måtte organiseras militäriskt och i följd deraf ställas under krigslagarne ansåge departementschefen sig icke ega skäl förorda till bifall.

Enligt hvad generaltullstyrelsen ofvan erinrat, hade Kongl. Maj:t genom bref den 10 sistlidne november bemyndigat bemälda styrelse att under år 1899 till aflöning åt erforderliga extra biträden vid tullverkets lokalförvaltning samt kust- och gränsbevakningen, i den mån medel dertill skulle visa sig icke kunna utgå af det å lokalförvaltningens samt kust- och gränsbevakningens stat för samma år uppförda anslag till vikariatsersättning, extra biträden m. m. samt under året uppkommande besparingar å den ordinarie aflöningsstaten, förskottsvis utbetala högst 130,000 kronor äfvensom att till 1900 års räkenskap balansera det belopp, som på grund af berörda bemyndigande kunde komma att under år 1899 utbetalas. På grund af detta bemyndigande hade af generaltullstyrelsen förskjutits ett belopp af 129,489 kronor 11 öre, hvilket, jemlikt föreskriften i nyssberörda bref, till 1900 års räkenskap balanserats. Beträffande det af generaltullstyrelsen anmälda enahanda behofvet för innevarande år hade departementschefen för afsigt att tillstyrka Kongl. Maj:t att framdeles i sammanhang med fastställande af tullverkets stater för år 1901 bemyndiga generaltullstyrelsen att under innevarande år i enahanda ordning förskottsvis utbetala högst

200,000 kronor; och hemstälde departementschefen, att Kongl. Maj:t i den proposition angående statsverkets tillstånd och behof, som till innevarande års Riksdag aflätes, måtte göra framställning om ersättande af de belopp, som, på grund af omförmälda bemyndiganden, af generaltullstyrelsen dels förskjutits för år 1899 och dels kunna komma att förskjutas för år 1900.

Öfvergångsaflöningsstaten.

Indragningsstaten.

Enligt hvad generaltullstyrelsen anmälde, hade *öfvergångsaflöningsstaten* genom en derå uppförd persons afgång minskats med 450 kronor eller från 9,950 kronor, å hvilket belopp ifrågavarande stat för år 1900 slutade, till 9,500 kronor; och hade *indragningsstaten*, som för år 1900 upptagits till 10,550 kronor, genom en derå uppförd persons afgång minskats med 360 kronor, i följd hvaraf denna stats slutsumma komme att utgöra 10,190 kronor.

Omkostnadsstaten.

Beträffande slutligen *omkostnadsstaten* anmälde generaltullstyrelsen, att de å samma stat uppförda fasta anslag till jakt- och båtlega samt hästlega och resekostnader, derest styrelsens förslag om uppförande å aflöningsstaten af nya tjenster för förstärkning af gräns- och kustbevakningen vunne bifall, tarfvade förhöjning, hvilken, med beräknande af ungefär motsvarande anslagsbelopp för de nya tjensteinnehafvarne som för deras förut å stat uppförde vederlikar, lämpligen syntes kunna bestämmas till 12,000 kronor, då berörda anslag skulle komma att höjas från senast fastställda belopp, 88,000 kronor, till 100,000 kronor. Derjemte syntes, då sakkunnig person förslagsvis beräknat drift- och underhållskostnaderna för ofvan omförmälda, åt kustbevakningen i Haparanda tullkammaredistrikt ämnade ångbåt till 6,400 kronor årligen, en häremot svarande ökning af anslaget till diverse utgifter erfordras. En ytterligare ökning af sistnämnda anslag syntes påkallas af det förhållande, att detsamma under de senare åren i allmänhet öfverskridits med omkring 10,000 kronor. Då generaltullstyrelsen i afseende å öfriga stater icke hade att föreslå någon ändring, hemstälde styrelsen förty, att till jemnande af staternas slutsumma anslaget till diverse utgifter, i 1900 års stat bestämdt till 16,350 kronor, måtte upptagas med ett till 33,160 kronor förhöjdt belopp, samt alltså omkostnadsstaten, hvars slutsumma för år 1900 utgjorde 228,600 kronor, bestämmas till 257,410 kronor.

Vid de af generaltullstyrelsen föreslagna ändringar i fråga om

öfvergångsaflönings-, indragnings- och omkostnadsstaterna hade departementschefen icke anledning till erinran.

I anslutning till hvad såväl generaltullstyrelsen som departementschefen i förevarande ärende anfört, finner utskottet, att efter den tid, då 1876 års ännu i hufvudsak gällande aflöningsstat för tullverket uppgjordes, så förändrade förhållanden inträdt, att en genomgripande omarbetning af denna stat är af nöden. Enligt hvad af statsrådsprotokollet framgår, lärer förslag till omfattande förändringar i tullverkets stater vara att emotse; och vid sådant förhållande har det synts utskottet kunna ifrågasättas, huruvida, innan fullständig utredning i detta ämne blifvit på antydt sätt åstadkommen, ett så betydligt antal nya tjenster inom tullverket som det nu föreslagna lämpligen bör inrättas. Men då med hänsyn till den förestående utredningen medlen till de nya tjensterna af Kongl. Maj:t äskats på extra stat, anser sig utskottet böra i hufvudsak biträda hvad Kongl. Maj:t i detta afseende föreslagit, helst det synes vara af vigt, att inskränkning göres i det hittills alltjemt växande antalet extra ordinarie tjenstemän och betjente inom tullverket.

Deremot har utskottet funnit den af Kongl. Maj:t nu föreslagna löneförbättringen vid vissa tjenster böra i afbidan på resultatet af förenämnda utredning anstå. En sådan löneförbättring synes nemligen endast böra beslutas i sammanhang med det förestående omarbetandet af tullverkets stater i deras helhet. De i Kongl. Maj:ts förslag ingående löneförhöjningarna afse *dels* tullförvaltaren och kontrollören i Helsingborg med 1,000 kronor till dem hvardera, *dels* i Trelleborg tullförvaltaren med 500 kronor, uppsyningsmannen med 300 kronor samt tre vaktmästare och en roddare med 100 kronor till dem hvardera, *dels* tullförvaltaren i Skellefteå med 800 kronor, *dels ock* bevakningskontrollören i Karlstads tullkammaredistrikt med 600 kronor eller tillsammans 4,600 kronor, som alltså enligt utskottets mening nu skulle komma att besparas.

Men äfven beträffande de föreslagna nya tjensterna vid tullverket har utskottet ansett någon inskränkning kunna göras. I afseende å den lokala tullförvaltningen i Stockholm har nemligen Kongl. Maj:t, bland annat, föreslagit inrättandet af två andre-kontrollörsbefattningar. Då emellertid Riksdagen förra året afslog då framställdt förslag om dessa befattningars uppförande i aflöningsstaten, anser utskottet sig icke nu böra föreslå Riksdagen att frångå sitt så nyligen fattade beslut, helst

de bebådade förändringarna och utvidgningarna af tullokalerna i hufvudstaden ännu icke blifvit fullständigt genomförda, och i allt fall förslaget i öfrigt innebär en ej obetydlig ökning i antalet tjenstemän vid denna lokalförvaltnings olika afdelningar.

Hvad vidare beträffar förslaget om en ordinarie kammarskrifvares uppförande å tullkammarens i Varberg stat, synes det af generaltullstyrelsen derför åberopade skäl, eller den omständighet att då tullkammare antagligen snart komme att öppnas i Borås, det kunde förutses, att ett icke obetydligt antal försändelser komme att befordras öfver Varberg transito till Borås, icke kunna tillmätas afgörande betydelse, då väl antagligt är, att transitofrakten till Borås skulle komma att hufvudsakligen gå öfver Göteborg. Behofvet af denna kammarskrifvarebefattnings inrättande synes alltså icke vara till fullo ådagalagdt.

I tullkammarens i Halmstad stat är föreslagen uppförandet af en ny kammarskrifvaretjenst, hvars tillsättande utskottet anser jemväl kunna undanskjutas. Enligt hvad generaltullstyrelsen vid uppgörande af förslag till aflöningsstat för innevarande år anförde, hade nemligen denna tullkammare då förmält sig, med hänsyn till föreliggande fråga om utvidgning af de åt densamma upplåtna lokaler, anse skäligt att låta anstå med förslag om tullkammarpersonalens ökning; och har, såvidt utskottet kunnat inhemta, någon sådan utvidgning ännu icke blifvit verkställd.

I generaltullstyrelsens förslag upptages en uppsyningsmanstjenst i Cimbrishamn med 1,200 kronor i lön och tjenstgöringspenningar; men då denna tjenst hittills uppehållits af en biträdande uppsyningsman med ett årligt arfvode, som för innevarande år höjts från 800 kronor till 1,000 kronor, och här följaktligen egentligen är fråga om en ytterligare löneförhöjning, torde af skäl, som ofvan blifvit anförda, med densamma böra anstå i afvaktan på förenämnda utredning och omarbetning af tullverkets stater.

Vidare har utskottet ansett sig böra afstyrka förslaget om uppförande å tullverkets stat af en för Norrbottens län afsedd tullfiskal med aflöning af tillsammans 2,700 kronor. Enligt hvad generaltullstyrelsen meddelat, kan nemligen antagas, att om gränsbevakningen blefve förstärkt samt patrullering med ångbåt, derom styrelsen gått i författning, blefve anordnad, den olofliga varuinförseln skulle väsentligen aftaga. Åtalen komma gifvetvis att i samma mån minskas; och vid sådant förhållande synes fullgiltig anledning nu icke finnas att i denna trakt anställa en ny åklagare i tullmål, helst tillfälle torde förefinnas

att vid mera invecklade mål undantagsvis anlita biträde af juridiskt bildad person.

Hvad slutligen beträffar de ifrågasatta tre nya vaktmästarne i Trelleborg, hvilka Kongl. Maj:t föreslagit skola uppföras i tredje lönegraden med 1,000 kronors aflöning, har utskottet, som, på sätt ofvan nämnts, ansett någon löneförbättring åt de nuvarande vaktmästarne derstädes icke för närvarande böra medgifvas, funnit dessa tre nya vaktmästares aflöning böra bestämmas till samma belopp som de nu der anstälde vaktmästarnes, eller till 900 kronor.

Derest den af utskottet sålunda förordade minskningen i tillsättande af nya tjenster och nedsättning i ett fall af föreslagna nya löner skulle vinna Riksdagens bifall, skulle deraf uppkomma en besparing af 13,800 kronor, och då, enligt hvad ofvan anförts, genom afslag å framställningarna om löneförbättringar en besparing å 4,600 kronor skulle kunna åstadkommas, kan alltså den af generaltullstyrelsen ifrågasatta höjningen i aflöningsstaten 238,800 kronor, som med vidtagande af de utaf departementschefen föreslagna jemkningar minskats med 10,400 kronor till 228,400 kronor, ytterligare nedbringas med 18,400 kronor till 210,000 kronor, hvilket belopp utskottet under punkt 16:o) här nedan föreslår må på extra stat för år 1901 beviljas till förstärkning af arbetskrafterna vid tullverket.

På sätt af generaltullstyrelsen erinrats, har det å den ordinarie aflöningsstaten uppförda anslag till vikariatsersättning, extra biträden m. m. vid lokalförvaltningen samt kust- och gränsbevakningen i 1899 års stat upptagits med 250,000 kronor och i staten för år 1900 med 300,000 kronor; och är anslaget nu föreslaget att för år 1901 bestämmas till 450,000 kronor. Emot bifall härtill har utskottet icke haft något att invända, men har endast velat uttala den mening att, då dessa aflöningskostnader för år 1899 uppgingo till 379,489 kronor 11 öre och för 1900 beräknats till 500,000 kronor, det nu begärda anslaget synes böra, vid bifall till förslaget om att 210,000 kronor varda till aflöningar å extra stat för år 1901 uppförda, blifva för sitt ändamål fullt tillräckligt och således icke böra öfverskridas.

Med afseende å hvad sålunda blifvit anfördt och då utskottet icke haft något att erinra mot hvad Kongl. Maj:t i öfrigt föreslagit, hemställer utskottet,

att Riksdagen, med bifall till Kongl. Maj:ts förevarande framställning, må,

1:o) med godkännande af enligt statsrådsprotokollet öfver finansärenden den 13 januari 1900 föreslagna förändringar i tullverkets stater, för år 1901 bestämma anslaget till tullverket till ett mot staternas slutsumma svarande belopp af 2,982,200 kronor, att såsom förslagsanslag utgå direkt af tullmedlen; samt

2:o) medgifva, att ej mindre det belopp af 129,489 kronor 11 öre, som jemlikt kongl. bref den 10 november 1899 blifvit af generaltullstyrelsen under samma år förskottsvis utbetaldt till aflöning åt extra biträden vid tullverkets lokalförvaltning samt kust- och gränsbevakningen samt till 1900 års räkenskap balanseradt, än äfven det belopp, som, i den mån aflöning till erforderliga extra biträden vid lokaltullförvaltningen samt kust- och gränsbevakningen må visa sig icke kunna utgå af det å lokalförvaltningens stat för innevarande år uppförda anslag till vikariatsersättning, extra biträden m. m. samt under året uppkommande besparingar å den ordinarie aflöningsstaten, kan komma att, högst med 200,000 kronor, efter Kongl. Majt:s bemyndigande af generaltullstyrelsen under samma år för nyss berörda ändamål förskjutas, må af tullmedlen för år 1900 godtgöras.

Skogsväsendet.

Ang. anslag till skogsväsendet. [4.]

4:o) I afseende å anslagstiteln "skogsväsendet" har Kongl. Maj:t föreslagit, att Riksdagen måtte dels i den för skogsstaten gällande stat uppföra ytterligare 1 öfverjägmästare och 15 jägmästare med de för dem i statsrådsprotokollet den 13 januari innevarande år angifna aflöningsförmåner samt 97 kronojägare äfvensom höja jägmästarens i Arjepluog tjenstgöringspenningar med 200 kronor;

dels medgifva, att kronojägares tjenstgöringspenningar finge utgå för kronojägare i de sex norra länen äfvensom i Vermland med 600 kronor samt för kronojägare i öfriga delar af riket med 500 kronor;

dels för nu nämnda ändamål höja det bestämda anslaget för skogsstaten från dess nuvarande belopp, 451,408 kronor, med 287,100 kronor till 738,508 kronor;

dels med godkännande af den ändring i skogsinstitutets stat, att anslaget till expenser ökades till 5,000 kronor och anslaget till de praktiska öfningarna till 8,000 kronor, höja anslaget för statens skogsläroverk, nu 50,500 kronor, med 4,500 kronor till 55,000 kronor;

dels höja reservationsanslaget till kronoskogarnes förvaltning och befrämjande af skogsväsendet i allmänhet från nuvarande beloppet, 1,010,892 kronor, med 489,100 kronor till 1,499,992 kronor;

så att anslaget till skogsväsendet skulle erhålla följande uppställning:

bestämdt anslag:				
för skogsstaten	kronor	738,508: —		
„ statens skogsläroverk	„	55,000: —	kronor	793,508: —
förslagsanslag:				
till ålderstillägg åt skogsstaten och skogsinstitutets lärarepersonal			„	84,400: —
reservationsanslag:				
till enskilda skogsundervisningen	kronor	4,800: —		
„ kronoskogarnes förvaltning och befrämjande af skogsväsendet i allmänhet	„	1,499,992: —	„	1,504,792: —
			summa kronor	2,382,700: —

hvarigenom det nuvarande anslaget till skogsväsendet i dess helhet skulle ökas med 780,700 kronor;

dels ock medgifva, att till bestridande af de kostnader för kronoskogarnes förvaltning och befrämjande af skogsväsendet i allmänhet, till hvilka det för år 1900 för berörda ändamål anvisade reservationsanslag icke lemnade tillgång, finge, efter Kongl. Maj:ts bemyndigande, af domänstyrelsen under år 1900 förskjutas ett belopp af högst 135,000 kronor, att af samma års skogsmedel ersättas.

Anslaget för skogsstaten.

Af ofvanberörda statsrådsprotokoll inhemtas, hurusom domänstyrelsen i särskilda skrifvelser den 25 oktober och den 25 november 1899 gjort framställning om anslagsbehofvet för år 1901; och hade styrelsen, hvad först anginge anslaget för *skogsstaten*, i sistberörda skrifvelse erinrat, att styrelsen redan i skrifvelse den 1 november 1897 angående skogsväsendets anslagsbehof för år 1899 anmält behofvet af ökning i förevarande anslag för åstadkommande af erforderlig ökning af den ordinarie skogspersonalen och förbättring af kronojägarnes aflönings-

vilkor samt att styrelsen i särskild skrifvelse sistnämnda dag jemväl framlagt detaljeradt förslag i berörda afseende.

I denna senare skrifvelse, som af departementschefen den 14 januari 1898 för Kongl. Maj:t anmälts, men för hvars innehåll departementschefen anhöll att nu å nyo få redogöra, hade styrelsen anfört följande.

Då styrelsen år 1884 afgifvit sitt förslag till ny reglering af skogsstaten, hade kronoparkernas och öfverloppsmarkernas areal utgjort 3,519,054 har, men enligt styrelsens berättelse för år 1895 hade dessa skogars areal vid sistnämnda års slut uppgått till 4,697,986 har. Lades härtill de stockfångstskogar, 181,199 har, hvilka genom aftal med stockfångstprivilegiernas innehafvare återfölle till kronan under år 1897 och närmast följande år, uppginge nämnda statsskogars areal till 4,879,185 har eller 1,360,131 har mer än under år 1884, då grunderna för skogsstatens senaste reglering uppgjordes.

I jembredd med denna statsskogarnes utvidgning hade deras afkastning också ökats, i det att denna, som under år 1884 utgjort 845,358 kubikmeter med en bruttoinkomst af 2,093,687 kronor, år 1895 belöpt sig till 1,321,575 kubikmeter med en bruttoinkomst af 4,224,886 kronor. För år 1896 hade inkomsten uppgått till 4,269,224 kronor 30 öre och kunde för år 1897 beräknas till mer än 5,000,000 kronor.

Med denna statsskogarnes starka utveckling och med de i flera hänseenden häraf föranledda ökade arbeten för skogspersonalen följde behofvet af denna personals förstärkning. Också hade på domänstyrelsens framställningar i sammanhang med de årliga utgiftsförslagen efter hand från skogsväsendets reservationsanslag anvisats ganska betydliga belopp för anställande af extra kronojägare eller bevakare samt, i synnerhet inom de norra orterna, af extra skogstjenstemän i egenskap af biträdande jägmästare eller aflönade assistenter.

Att denna i mån af ökade arbeten efter hand tillkomna extra personal äfven för framtiden vore omistlig och för statsskogarnes tidsenliga förvaltning och skötsel derjemte behöfde kompletteras och fastare organiseras, ansåge styrelsen med hänsyn till ofvannämnda utveckling af statens skogsväsende ligga för öppen dag. Den allmänna stegring i skogsvärdet, som dåmera inträdt, hade äfven sträckt sig till de norra orterna och der framkallat en lifligare efterfrågan af kronans virke jemväl af mindre virkesdimensioner och virkessortiment, hvarigenom för ett noggrannare tillgodogörande af skogen och en ändamålsenligare vård om densamma yppats tillfällen och möjligheter, hvilka förut ej funnits, men hvilkas begagnande måste för skogarnes afkomst och framtida afkastning vara af betydelse. Styrelsen ansåge sig fördenskull

böra anmäla behofvet af den ordinarie skogspersonalens förstärkning; och ville styrelsen, hvad då först den *förvaltande personalen* anginge, vidare anföra följande.

Af ofvannämnda ökning af statsskogarnes areal hade omkring nio tiondedelar eller 1,211,717 har kommit på de nordligaste länen och Kopparbergs län. För att tillgodose det härigenom ökade behofvet af arbetskrafter hade in alles 31 aflönade extra skogstjenstemän — biträdande jägmästare samt assistenter — måst här anställas, för hvilket ändamål 48,400 kronor år 1897 vore anvisade, hvaraf tydligen framginge, att den ordinarie revirförvaltarepersonalen i dessa orter vore för det med skogarnes förvaltning och vård nu förenade arbetet otillräcklig, samt att denna personal måste genom revirens delning och nya jägmästarebefattningars inrättande förstärkas. Visserligen vore i fråga om de två nordliga länen, Norrbottens och Vesterbottens, afvittringen i de öfre lappmarkstrakterna, såsom Juckasjärvi socken samt öfre delarne af Sorsele, Stensele, Vilhelmina och Dorotea socknar, ej ännu fullbordad, och för det närvarande kunde derför ej med säkerhet bedömas, huru stor skogsareal i dessa orter kunde för kronans räkning komma att behållas. Men denna omständighet syntes styrelsen ej vara af beskaffenhet att föranleda uppskof med revirregleringen i länens afvittrade delar, hvarest de hufvudsakligaste och inom sagda län värdefullaste kronoskogarne funnes, och detta i synnerhet som regleringen ej utan men längre kunde uppskjutas och densammas företagande nu icke lade hinder i vägen för den jemkning i de öfre lappmarksreviren, som framdeles möjligen kunde blifva behöflig, när skogarne derstädes undergått slutlig afvittring, hvilket, enligt hvad styrelsen inhemtat, ej kunde ske inom de närmaste tio åren.

Enligt ett efter öfverläggning med vederbörande öfverjägmästare utarbetadt förslag till reglering af skogsstatens tjenstgöringsområden i de norra orterna, hvilket förslag styrelsen bifogat sin framställning, erfordrades med hänsyn till dåvarande förhållanden följande nya revir, nemligen: inom Norrbottens län 5, inom Vesterbottens län 5 samt inom Kopparbergs län 1.

Med afseende å Norrbottens och Vesterbottens läns nuvarande indelning i revir ville styrelsen till en början erinra, att jemlikt kongl. bref den 30 april 1883 jägmästarelönen i Juckasjärvi dåvarande revir från och med nämnda år inbesparats för att användas vid den reglering af Gellivare revir, som, efter det Gellivare jernväg kommit till stånd, kunde erfordras, men att, då vid skogsstatens senaste reglering något definitivt förslag till detta och angränsande revirs reglering i anseende

till då ej ännu afslutad afvittring icke kunnat afgifvas, styrelsen saknat anledning upptaga nämnda aflöning för det dåvarande i staten, men hade styrelsen i skrifvelse den 15 oktober 1888 anhållit att framdeles, när så erfordrades, få derom göra framställning. Likaledes hade styrelsen i samma skrifvelse i anledning af ifrågasatt sammanslagning af Umeå och Degerfors revir framhållit, att skogsstatens göromål antagligen komme framdeles att ökas dels genom den förnyade kongl. förordningen den 19 mars 1888 angående åtgärder till förhindrande af öfverdrifven afverkning af ungskog, dels ock genom de aftal om stockfångstskogars öfverlåtelse till kronan, som nämnda år egt rum, men att styrelsen för det dåvarande ej ansåge sig böra påyrka båda revirens bibehållande, innan erfarenheten bekräftat ökningen i göromålen.

Det först nämnda länet, Norrbottens, som nu utgjorde 1 öfverjägmästaredistrikt och vore indeladt i 13 revir, innehölle, fjellskogarne oräknade, 2,709,530 har kronoparker, öfverloppsmarker och inom de närmaste åren till kronan återfallande stockfångstskogar, samt 72,833 har andra allmänna skogar. Vesterbottens län, hvilket också bildade 1 öfverjägmästaredistrikt och vore indeladt i 8 revir, innehölle af förstnämnda slags statsskogar en areal af 1,298,085 har, förutom 32,477 har andra allmänna skogar. I medeltal på hvarje revir komme alltså nu, om arealen vore lika fördelad på reviren, omkring 208,000 har i Norrbottens och omkring 162,000 har i Vesterbottens distrikt, men genom ofvannämnda ökning af revirens antal till 18 i det förra och till 13 i det senare skulle medelarealen för reviren i dessa distrikt blifva i rundt tal respektive 150,000 har och 100,000 har. Inom Särna revir af Kopparbergs län uppginge kronoparkernas areal efter afslutadt storskifte till 297,200 har, hvilket revir derför måste delas i två.

Vid revirregleringen i nu ifrågavarande landsdelar kunde det emellertid ej undvikas, att det ena reviret erhölle större statsskogsareal än det andra. Orsaken härtill låge deri, att hänsyn måste tagas ej allenast till skogarnes areal, utan äfven till såväl deras belägenhet i allmänhet och särskildt vid flottlederna som ock till deras beskaffenhet, afsättningsförhållandena, befintliga vägar med flera omständigheter, hvilka inverkade på skogarnes gruppering i förvaltningsområden. Ett revir i nedre landet, der skogarne merendels vore mera spridda, kunde exempelvis icke tilldelas lika stor areal som ett revir inom öfre landet, der skogarne bildade större sammanhängande komplexer, ehuru förhållandena äfven der kunde i något fall betinga revirets mindre omfattning, såsom fallet vore med Fredrika revir, hvilket såväl med hän-

syn till den allmänna belägenheten som skogarnes särdeles värdefulla beskaffenhet icke borde gifvas större utsträckning, än föreslaget vore.

I Norrbottens län låge kronoskogarne i allmänhet samlade i större komplexer, hvarför reviren i detta län kunnat tilldelas större areal än i Vesterbottens län. Särskildt i Arjepluogs socken hade dock revirreglering, ehuru i anseende till den stora arealen behöflig, ansetts böra anstå, tills skogstillgången hunnit närmare undersökas och flottledsrensningen i Pite elf längre framskridit, i afvaktan på hvilken reglering nödigt biträde i revirförvaltningen erhölles af aflönad assistent.

Enligt regleringsförslaget skulle Dorotea socken af Vesterbottens län jemte Tåsjö, Bodums och Fjellsjö socknar af Vesternorrlands län bilda ett nytt revir, kalladt Tåsjö revir. Nämnda socknar inom Vesternorrlands län tillhörde Södra Ångermanlands revir, men, utom det att detta revir, som vore mer än 30 mil långt, hade en mycket olämplig form, komme reviret att år 1898 ökas med 32,008 har, derigenom att vissa stockfångstskogar sagda år återfölle till kronan. En reglering af detta revir vore derför af behofvet påkallad; och då härtill komme, att de inom Medelpads revir belägna Oxsjö och Laxsjö kronoparker samt Rörtjernmons kronopark hade ett från detta revirs öfriga kronoparker i Hafverö socken mycket aflägset läge, men låge beqvämare till för Södra Ångermanlands revir, syntes det lämpligt, att detta senare revir nu reglerades på det sätt, att förenämnda Tåsjö, Bodums och Fjellsjö socknar, hvilka tillsammans med Dorotea socken i Vesterbottens län bildade ett lämpligt skogsförvaltningsområde, afskildes från reviret, hvilket i stället från Medelpads revir erhölle nyss omförmälda kronoparker, hvarjemte till Södra Ångermanlands revir jemväl borde läggas Nora och Nordingrå tingslag, af hvilka det förra nu tillhörde Mellersta Ångermanlands revir och det senare Norra Ångermanlands revir. Genom denna reglering erhölle samtliga de omnämnda reviren en lämpligare form, än de nu egde.

I det förut nämnda regleringsförslaget funnes för hvarje revir angifvet dess areal af kronoparker och öfverloppsmarker äfvensom arealen af öfriga allmänna skogar, hvaremot i detta förslag icke upptagits och på reviren uppdelats de hemmans- och nybyggesskogar, hvilka enligt gällande författningar vore underkastade utsyning, enär härför nödiga kartor och handlingar icke för styrelsen vore tillgängliga. En sådan uppdelning syntes ej heller vara af nöden för den föreliggande regleringens bedömande, då det hufvudsakliga bestyret med dessa skogar enligt styrelsens mening fortfarande borde omhänderhafvas af särskilda extra skogstjenstemän.

Den föreslagna revirregleringen inom Norrbottens, Vesterbottens

och Kopparbergs län afsåge att bereda nödiga arbetskrafter för en tidsenlig utveckling af vården om kronans genom afvittring dåmera bestämda högst betydande skogstillgångar i dessa län, och det kunde öfver hufvud taget derför ej utan skäl anmärkas, att reviren i allmänhet erhållit för stor areal för att af revirförvaltaren på ett fullt tillfredsställande sätt kunna skötas, men styrelsen hade vid denna reglering utgått från den förutsättningen, att aflönade assistenter, såsom nu vore fallet, fortfarande komme att biträda, der så erfordrades.

Denna från och med år 1890 tillämpade anordning med aflönade assistenter hade nemligen visat sig ändamålsenlig och lämplig, ehuru densamma i vissa hänseenden tarfvade komplettering. Utom biträde vid vissa göromål å kronoparker, nemligen uppskattning och indelning, utsyning, uppgörande af planer för torrläggning af sankmark och öfvervakande af torrläggningsarbetenas utförande samt besigtning och kartläggning af inom kronoparker befintliga torplägenheter, ålåge det assistenterna att verkställa uppskattning och utsyning å hemmansskogar i lappmarkerna och i Särna socken af Kopparbergs län äfvensom att utföra de undersöknings- och utstämplingsförrättningar, som föranleddes af 1888 års förordning till förekommande af öfverdrifven afverkning af ungskog; och utfördes alla dessa förrättningar efter en af öfverjägmästaren för hvarje år uppgjord arbetsfördelning mellan revirförvaltare och assistent. I aflöning åtnjöte assistent jemlikt kongl. brefven den 16 december 1892 och den 30 november 1894, förutom 300 kronor i resepenningar för år räknadt, ett arfvode af 66 kronor 66 öre i månaden och 6 kronor för hvarje förrättningsdag ute å marken samt för resedag, hvarjemte för inarbete med skogsindelning erhölles ersättning efter 1 öre för har skogsmark. De assistenter, som sysslade med planers uppgörande för sankmarkers torrläggning, åtnjöte för dermed förenadt inarbete enligt kongl. bref den 12 juli 1897 ersättning med 6 kronor om dagen, dock med den inskränkning, att detta senare arbete icke ersattes för flere dagar, än som för utarbetet åtgått.

Då hemmansutsyningarna vore till sin omfattning beroende på fortskridandet af laga skiften, i det att delegarne i byaskogar, så länge skogen vore oskiftad, bekomme utsyning gemensamt, men efter skiftet måste påkalla utsyning hvar för sig, och då de på grund af 1888 års förberörda förordning förekommande undersöknings- och utstämplingsförrättningarne vexlade efter konjunkturerna, kunde den personal, som för enskilda skogsegares betjenande vid dessa förrättningar erfordrades, icke till antalet på förhand beräknas; och det skulle derför möta stora

svårigheter att på ändamålsenligt sätt reglera reviren derest revirförvaltaren ensam skulle utföra alla dessa år från år till antal och omfattning vexlande förrättningar, hvilka derför enligt styrelsens mening fortfarande borde till hufvudsaklig del omhänderhafvas af assistenter, hvilka anställdes efter förefallande behof. Att deremot helt och hållet skilja ifrågavarande förrättningar från revirförvaltningen skulle enligt styrelsens mening icke vara ändamålsenligt, då besparing i tid och resekostnad vunnes derigenom, att samme tjensteman, som utförde förrättning å kronopark, jemväl verkstälde utsyning å hemmansskog, hvilken låge inom parken eller angränsade densamma.

Om än assistentorganisationen i hufvudsak visat sig ändamålsenlig, tarfvade densamma dock, såsom förut vore nämndt, i vissa delar komplettering, så att å kronoparkerna ej allenast de ofvan uppräknade förrättningarna, utan äfven andra förefallande arbeten finge af assistenterna utföras och i första rummet sådana, som afsåge skogsåterväxtens främjande efter timmerblädning, såsom anordnandet af hyggesrensningar, markberedningar, skogssådder med mera, hvarigenom dylika arbeten kunde till fromma för skogens framtida afkastning bedrifvas i större omfattning, än hvad den ordinarie revirförvaltaren ensam skulle kunna medhinna; och önskligt vore också för dylika arbetens åvägabringande äfven å hemmansskogarne, att assistenterna finge anlitas för att i sammanhang med der skeende utsyningar lemna råd och anvisningar. Men i sådant fall vore nödigt att öka assistenternas nu väl låga aflöning på det sätt, att månadsarfvodet höjdes från 66,66 kronor till 100 kronor och reseanslaget 300 kronor till 400 kronor. Å andra sidan skulle, derest det af styrelsen afgifna förslaget om revirens reglering och nya jägmästaretjensters inrättande blefve godkändt, assistenternas och biträdande jägmästarnes antal kunna något minskas; och under sådan förutsättning syntes de då från reservationsanslaget utgående kostnaderna för dessa extra tjenstemäns aflöning i de norra länen kunna minskas med omkring 13,000 kronor.

Såsom förut nämnts, vore Norrbottens distrikt deladt i 13 och Vesterbottens distrikt i 8 revir, men skulle genom den af domänstyrelsen föreslagna revirökningen det förra distriktet erhålla 18 och det senare distriktet 13 revir. Det hade emellertid redan visat sig, att de med öfverjägmästarebefattningen i Norrbottens distrikt förenade göromål vore af den stora omfattning, att de af en öfverjägmästare icke kunde medhinnas, hvartill ej minst bidragit distriktets allt för stora ytvidd med deraf föranledda tidsödande resor. Och då derjemte, i betraktande af såväl kronoskogarnes betydande ökning i detta och Vester-

bottens distrikt som ock sjelfva skogshushållningens utveckling, krafvet på öfverjägmästarnes verksamhet allt mer stegrades, vore det nödvändigt, att de ifrågavarande två distrikten delades i tre samt att en ny öfverjägmästarebefattning inrättades.

De blifvande tre distrikten ansåge styrelsen lämpligen kunna uppkallas efter hufvudelfvarne, Luleå elf, Skellefteå elf, Umeå elf, och skulle distrikten enligt förenämnda regleringsförslag erhålla följande omfattning, nemligen:

Luleå distrikt: Pajala, Tärendö, Torneå, Kalix, Norra Gellivare, Mellersta Gellivare, Södra Gellivare, Råneå, Luleå, Norra Jockmocks, Mellersta Jockmocks samt Södra Jockmocks revir, tillsammans 12 revir;

Skellefteå distrikt: Arjepluogs, Norra Arvidsjaur, Mellersta Arvidsjaur, Södra Arvidsjaur, Elfsby, Piteå, Skellefteå och Norsjö revir, tillsammans 8 revir;

Umeå distrikt: Burträsks, Degerfors, Norra Lycksele, Södra Lycksele, Sorsele, Stensele, Vilhelmina, Fredrika, Åsele samt Bjurholms revir, tillsammans 10 revir.

Till Mellersta Norrlands distrikt, hvilket för tydlighetens skull borde, liksom Gefle-Dala distrikt, uppkallas efter de län, af hvilka det bestode, eller *Vesternorrlands-Jemtlands distrikt*, skulle deremot hänföras det af Dorotea socken i Vesterbottens län och af Tåsjö, Bodums och Fjellsjö socknar i Vesternorrlands län bildade nya reviret, Tåsjö revir, hvilket med afseende å belägenheten och vägarnes rigtning vore med hänsyn till ledningen och kontrollen lättast tillgängligt från södra sidan.

Det nya reviret i Särna borde, liksom öfriga revir i Kopparbergs län, tillhöra Gefle-Dala distrikt.

Någon förstärkning af den förvaltande ordinarie personalen i de fem sydliga distrikten ansåge sig styrelsen deremot för det dåvarande ej böra föreslå, oaktadt genom markinköp kronoparkernas areal i dessa distrikt blifvit väsentligt förökad, hvilket jemväl, ehuru i mindre grad, egt rum derigenom, att vid förnyad utarrendering af statsverkets egendomar utmarker af dessa afsatts till kronoparker. En stor del af dessa nybildade kronoparker vore nemligen dels mer eller mindre skoglösa, dels i det hela beväxta med yngre skog, och sedan skogsodling å de kala områdena försiggått, syntes förvaltningsbestyren under ett flertal år blifva af den art, att ganska stora trakter kunde tillhöra hvarje revir, då ungskogarnes vård och fredhållning företrädesvis ålåge kronojägarne. Innan markinköpen fått den utsträckning, att betydligare vidder förvärfvats, borde derför antalet jägmästare ej ökas, ehuru under den

tid af året, då skogsodlingar påginge och bedrefves i den omfattning, som nu och under den närmaste framtiden påfordrades, de ordinarie revirförvaltarne, att döma af hittills vunnen erfarenhet, icke medhunne dem åliggande eftersyn å dessa arbeten. Styrelsen ansåge sig derför böra förnya sin framställning af den 17 november 1896, deruti styrelsen, framhållande svårigheterna för de ordinarie jägmästarne att inom de revir, der större skogsodlingar påginge, under den korta kulturtiden om våren medhinna öfvervakandet af dessa arbeten, hemstält, att ett anslag af 5,000 kronor måtte beredas för de fem sydligaste skogsdistrikten att användas till ersättning efter resereglementet åt de extra skogstjenstemän, som efter öfverjägmästarnes förordnande under skogsodlingstiden biträdde jägmästarne, till följd hvaraf reservationsanslaget borde ökas med 5,000 kronor.

För de i Norrland föreslagna nya tjenstebefattningarna borde aflöningen utgå enligt gällande stat, dervid öfverjägmästarnes resepenningar syntes kunna bestämmas till 800 kronor, eller lika med dem för öfverjägmästaren i Vesterbottens nuvarande distrikt, och jägmästarnes tjenstgöringspenningar, i likhet med deras i lappmarksreviren, till 1,600 kronor, med undantag för Bjurholms revir, i hvilket, såsom likställdt med angränsande Degerfors revir, tjenstgöringspenningarne borde bestämmas till 1,400 kronor. I detta sammanhang syntes det, såsom med billighet och rättvisa öfverensstämmande, vara lämpligt, att tjenstgöringspenningarne i Arjepluogs revir, hvilka vid senaste reglering med hänsyn till dåvarande hemmansutsyningar bestämdes till 1,400 kronor, numera, då tjenstgöringen i detta revir vore likställd med den i öfriga lappmarksrevir, höjdes till 1,600 kronor.

Hvad derefter beträffade den *bevakande personalen*, låge det i sakens natur, att statsskogsväsendets utveckling påkallade jemväl inom denna personal en väsentlig förstärkning, och detta ej allenast i de norra orterna, der kronojägarepersonalen vid senaste reglering till antalet bibehållits oförändrad, utan äfven i de öfriga delarna af landet, der nämnda personal förstärkts med 52 kronojägare.

Orsaken, hvarför i de norra orterna kronojägarnes antal vid berörda reglering icke ökats, hade varit den, att kronans skogar i lappmarkerna då ej ännu varit genom afvittring bestämda och reviren följaktligen icke kunnat indelas i definitiva bevakningsområden, utan måst tillsvidare tillgodoses medelst extra kronojägare eller bevakare med mera ambulatorisk tjenstgöring; och vore nu, utom mera tillfälliga på kortare tider antagna biträden, extra kronojägare och bevakare anstälda i stort antal. Sedan kronoskogarne numera i de flesta lappmarkssocknar erhållit be-

stämda gränser, kunde krafvet på en ordnad och fullt verksam tillsyn så väl i fråga om skogarnes fredhållning som ock beträffande afverkningen och de särskilda arbeten, såsom skogsodling, hyggesrensning, markberedning, dikning, flottledsrensning med mera, hvilka genom skogsförvaltningens försorg utfördes, ej längre undanskjutas, hvadan och då erfarenheten visat, att en sådan tillsyn icke vunnes genom tillfälliga bevakare, utan kräfde inom hvarje revir en stam af fast anstälde kronojägare, förslag till en sådan stam blifvit efter verkstäld utredning i sammanhang med revirens reglering upprättad; och hade det ansetts nödvändigt, att nedannämnda antal kronojägarebefattningar uppfördes på ordinarie stat, nemligen: inom Luleå distrikt 15, inom Skellefteå distrikt 10, inom Umeå distrikt 16, inom Vesternorrlands—Jemtlands distrikt 4 samt inom Gefle—Dala distrikt 6, tillsammans 51 kronojägarebefattningar. Hvad de fem sydliga distrikten beträffade, hade kronojägarne i allmänhet medhunnit de arbeten å boställen och utarrenderade egendomar, hvilkas verkställande på dem öfverflyttats vid skogsstatens senaste reglering, men till följd af betydande skogsmarksinköp hade extra kronojägare mot arfvode från reservationsanslaget, i det närmaste motsvarande ordinarie kronojägares aflöning, måst anställas å åtskilliga af de nybildade kronoparkerna, såsom å Skagersholm, Granvik, Grönbo, Bjurfors, Tönnersjöheden (Stjernarp) och Kosta, hvarjemte inom en del revir de ökade göromålen å förut varande statsskogar kräft större personal; och vore sådana extra kronojägare anstälde till ett antal af 10. För bevakningens uppehållande å andra nyinköpta markområden i Elfsborgs och Hallands län äfvensom för bevakningens förstärkande i Blekinge-Åhus och Arvika revir erfordrades ytterligare ett antal af 5 kronojägare, hvadan styrelsen ansåge, att för de fem sydliga distrikten 15 och inalles för hela landet 66 nya kronojägarebefattningar borde på ordinarie stat uppföras. Som, enligt hvad förut nämnts, i de flesta af de bevakningstrakter, för hvilka de nya kronojägarne vore afsedda, redan funnes anstälde aflönade extra kronojägare, hvilka vid de nya kronojägarebefattningarnes tillsättande blefve obehöfliga, kunde nuvarande kostnaden för extra skogsbevakning minskas med omkring 25,000 kronor.

Vid skogsstatens senaste reglering hade kronojägarnes förutvarande aflöningsvilkor i hufvudsak bibehållits oförändrade, med undantag af att de kronojägare, som vore i saknad af boställe eller bostadslägenhet, tilldelats en hyresersättning af 100 kronor, hvilken förut endast för kronojägare i Norrland utgått med ett belopp af 50 kronor; hvarjemte kronojägarne berättigats uppbära dagarfvode af 2 kronor 50 öre, när

de af jägmästare beordrades leda afverkning, skogsodling eller annat arbete å ecklesiastikt boställe eller annan allmän under skogsstatens förvaltning ej ställd skog eller biträda vid de i de norra orterna förekommande utsyningsförrättningar, för hvilka utsyningsafgifter erlades af enskilda. Genom dessa dagarfvoden beräknades kronojägarne i de fem sydliga distrikten erhålla en ersättning af 80 kronor à 120 kronor, hvaremot någon beräkning af ersättning vid de norrländska utsyningsförrättningarne då ej varit möjlig.

Kronojägares aflöning utginge enligt gällande stat sålunda:

	Lön.	Tjenstgörings-penningar.	Summa.	
I de sex norra länen	400	150	550	Der boställslägenhet saknas, utgår hyresersättning med 100 kronor.
I öfriga delar af landet	400	100	500	

Derjemte åtnjöte kronojägare i de sex norra länen samt i Vermlands län 100 kronor i resepenningar.

Det kunde ej förnekas, att skogsstatens vid senaste reglering utvidgade befattning med vissa publika skogar, jemte den allmänna utvecklingen i öfrigt inom skogsväsendet, tagit kronojägarens tjenstgöring i anspråk i större mån, än man vid regleringen kunnat antaga, så att jemväl de lediga mellantider, kronojägarne förut merendels kunde egna åt enskildt arbete och förvärf, upptagits af tjenstegöromål. Den ersättning för dessa ökade göromål, som med ofvannämnda dagarfvoden afsetts, hade emellertid ej heller på långt när uppgått till det vid regleringen beräknade beloppet. Ehuru de af kronojägarne inom de sydligare distrikten, som innehade tillräckligt stora boställen, eller de få kronojägare inom de norra orterna, som hade egna hemman, i det hela vore i en jemförelsevis bättre ställning än de, som med den alltför knappa aflöningen skulle bestrida alla utgifter för uppehället, hade dock flertalet haft mycket svårt att draga sig fram, och den misstämning bland personalen, som detta förhållande framkallat, hade tagit sig uttryck i en af ett flertal kronojägare till styrelsen ingifven framställning om en förbättrad aflöning.

Såväl jägmästarne som öfverjägmästarne, hvilka i anledning häraf blifvit hörda, hade, med vitsordande af den nuvarande aflöningens otill-

räcklighet, förordat en förhöjning med ett belopp af i allmänhet omkring 400 kronor, fördeladt på lön, tjenstgöringspenningar och ålderstillägg samt, i några af de sydligare distrikten, jemväl resepenningar; och hade af skogstjenstemännen tillika, såsom en följd af den nuvarande ringa aflöningen, framhållits, att bland de från skogsskolorna utgående lärjungarne de dugligaste och mest lämpliga företrädesvis sökte befattning i enskildes tjenst, der de hade större utsigt att finna sin bergning.

Styrelsen ansåge sig, beträffande den omständigheten att kronojägarnes inkomst af dagarfvoden icke motsvarat hvad man beräknat, till en början böra framhålla, att, utom det att ett ej obetydligt antal kronojägare, till följd af beskaffenheten af deras tjenstgöring uteslutande å kronoparker eller under skogsstatens förvaltning stälda skogar, alls icke eller endast undantagsvis uppburit några dagarfvoden, de af kronojägarne, hvilka blifvit delaktiga af dagarfvoden, i medeltal ej bekommit mer än knappa 40 kronor om året. Anledningen härtill kunde till en del sökas ej mindre deri, att ett stort antal mera betydande skogar till utarrenderade egendomar i mån af deras arrendeledighet äfvensom ecklesiastika skogar blifvit stälda under skogsstatens förvaltning, hvarigenom kronojägaren gått miste om rätten till dagarfvode för något som helst arbete å dessa skogar, än äfven deri, att genom begränsning med afseende å arten af de arbeten, för hvilka dagarfvoden skulle utgå, dessa utfallit för ett färre antal dagar. Vid de utsyningsförrättningar i de norra orterna, för hvilka dagarfvode utbetalades, hade i många fall de ordinarie kronojägarne icke kunnat biträda, enär dessa utsyningar ofta af assistenter utförts samtidigt med jägmästarnes kronoparksutsyningar, vid hvilka den ordinarie kronojägaren utan ersättning nu biträdde. Men oafsedt dessa förhållanden, hvilka haft en viss inverkan på aflöningens storlek, funne styrelsen med hänsyn till de ökade anspråk, som numera ställdes på kronojägarne, hvilkas pålitlighet, nit och duglighet vore vigtiga faktorer för skogsförvaltningens framgång, den nuvarande aflöningen vara alltför knappt tilltagen; och ansåge sig styrelsen desto mindre kunna underlåta framlägga förslag till densammas förhöjning, som en sådan vore påkallad ej allenast af omsorgen om de nuvarande kronojägarnes nödtorftiga utkomst, utan äfven af omtanke om personalens framtida rekrytering med dugligt folk.

Vid jemförelse med skogvaktares eller timmertummares i enskild tjenst löneförmåner borde dock framhållas, att kronojägares fastare ställning och deras pensionsrätt inverkade till förmån för statens tjenst och att aflöningen derför kunde sättas något lägre för kronojägare. Styrelsen ansåge af denna anledning, att kronojägareaflöningen ej be-

höfde ökas med så stort belopp, som skogstjenstemännen föreslagit, utan borde ställas så, att en fast ökning af 200 kronor lades på tjenstgöringspenningarne, hvarigenom vikariers anskaffande under tjenstledighet underlättades, och att dagarfvoden ej allenast bibehölles, utan jemväl utsträcktes derhän, att dessa arfvoden kunde utgöra skälig ersättning för tjenstgöringen utom hemtrakten, hvilken tjenstgöring företrädesvis vore förenad med särskilda utgifter och af mera ansträngande beskaffenhet. Styrelsen hölle nemligen före, att de kronojägare, som vore anstälda i mycket begränsade och med boställe förenade bevakningstrakter å kronoparkerna i landets sydliga delar, kunde vara ersatta med nu utgående lön 400 kronor samt 300 kronor i tjenstgöringspenningar eller i allt 700 kronor, hvaremot de, som under långa tider måste å från hemmet aflägsna skogar biträda vid, leda eller utföra särskilda arbeten, vore i behof af en särskild godtgörelse. I fråga om sådan godtgörelse för tjenstgöring, som kräfde bortovaro från hemvistet, hade förslag väckts derom, att reseersättning, ehuru till olika belopp för skilda bevakningstrakter, skulle tillerkännas kronojägarne i södra Sverige liksom de i de norra orterna anstälda, men då svårigheter skulle uppstå att rätt afväga dessa ersättningar, och godtgörelse enligt räkning af flere anledningar ej syntes lämplig, borde ersättningen fortfarande utgå efter enkel dagberäkning för de tider, då efter jägmästarens order kronojägaren tjenstgjorde utom hemtrakten. Kostnaderna för fortskaffandet vid längre afstånd med häst blefve visserligen derigenom ej direkt ersatta, men torde mera sällan förekomma. Äfven hade blifvit ifrågasatt, att dagarfvodena skulle borttagas och ersättas med ytterligare förhöjning i den fasta aflöningen, men derigenom ginge förlorad den sporre, som otvifvelaktigt låge uti denna ersättning för den besvärligare tjenstgöringen utom hemtrakten, och en sådan ytterligare förhöjning i den fasta aflöningen, om den ej blefve lika för alla, hvilket vore obehöfligt, skulle blifva svår att bestämma med tillbörlig noggrannhet efter tjenstgöringens större eller mindre beqvämlighet. En befogad invändning mot grunden för dagarfvodens utgående enligt hittills gällande bestämmelser kunde göras, den nemligen, att då dagarfvode utbetalades allenast för arbete å under skogsstatens förvaltning ej stående skogar, ehuru detta vore af alldeles enahanda beskaffenhet som å skogar under skogsstatens förvaltning, dessa senare kunde blifva sämre vårdade eller åtminstone mindre besökta än de af förra slaget, samt att, å andra sidan, i samma mån som kronojägarens tid upptoges med den intensivare skötseln å större skogar, som ställdes under skogsstatens förvaltning, minskades för honom möjligheten att intjena dag-

arfvoden. Fastsloge man deremot den grunden, att dagarfvodet skulle vara en ersättning för kostnader, utgifna för kosthållning och logis utom hemmet med mera, samt för den större ansträngning, som måste blifva förenad med arbete på mera aflägsna skogar af begge slagen, syntes alla invändningar mot denna traktamentsersättning böra bortfalla. Men, om det med traktamentsersättning afsedda syfte skulle vinnas, måste densamma utgå jemväl för arbeten å kronoparker och andra under skogsstatens förvaltning stälda skogar, allenast dessa vore belägna utom kronojägarens hemtrakt, hvars omfattning naturligen måste till gränsen bestämmas. Styrelsen hade utgått från den åsigten, att alla skogstrakter inom 5 kilometer i rak sträckning från kronojägarens bostad skulle hänföras till detta område, och det borde då ej möta någon svårighet att bestämma, hvilka skogar eller skogstrakter fölle inom eller utom denna gräns, helst som afgörandet häraf underlättades af kartor. Det borde tillkomma öfverjägmästaren i distriktet att efter kronojägareboställets läge eller kronojägarens bostad inom bevakningstrakten utfärda noggranna föreskrifter om hvilka skogar i sådant afseende skulle räknas ligga inom gränsen; och någon ovisshet kunde sedermera derom ej uppstå, så vida ej kronojägaren ombytte bostad, hvilken dock kunde af styrelsen bestämmas, derest dess läge funnes vara olämpligt. Dagarfvodena skulle dock ej utgå för andra förrättningar och arbeten, än som af jägmästaren bestämdes uti skriftlig order på sätt nu skedde; och komme alltså annan tjenstgöring, såsom patrullering, icke att särskildt ersättas, ej heller nu utgående ersättning för förrättningar å utarrenderade egendomar inom hemtrakten att utbetalas, hvaremot å andra sidan ersättning rättvisligen borde utgå för arbeten å äfven under skogsstatens förvaltning stälda ecklesiastika skogar, hvarigenom boställshafvares rätt ej komme att på något sätt beröras. Till många af de på kronoparkerna i södra delarne af landet stationerade kronojägarne komme dagarfvoden efter detta förslag liksom tillförene sällan eller aldrig att utgå, hvaremot full säkerhet vunnes derför, att för dem såväl i södra som norra delarne af landet, hvilka hade vidsträckta bevakningsområden och ett större antal skogar på långa afstånd, dagarfvoden komme att utgöra en skälig ersättning för deras arbete. Då en begränsning af denna dock syntes nödvändig, hade styrelsen efter beräkning af de tider, hvilka vore lämpliga för skogsodlingsarbeten samt kunde vara behöfliga för utsyning med flera arbeten, i hvilka kronojägare deltoge, ansett dagarnes antal, för hvilka arfvode utginge, böra begränsas till 60 för hvarje kronojägare, så att

dennes ersättning komme att uppgå till högst 150 kronor, ehuru att döma efter förutvarande förhållanden medelersättningen ej syntes komma att uppgå till mer än högst 100 kronor, till följd hvaraf utgifterna för kronojägarnes dagarfvoden, hvilka utginge från reservationsanslaget, ökades med högst 20,000 kronor.

Någon förhöjning i lön eller pension ansåge styrelsen deremot icke vara behöflig, likasom styrelsen funne en förhöjning i aflöningen medelst ålderstillägg vara mindre lämplig, enär förhöjningen vore lika oumbärlig i kronojägarens yngre, verksammare år som under den mera framskridna åldern.

På grund af det sålunda anförda hade styrelsen hemstält,

dels att kronojägares nuvarande tjenstgöringspenningar, hvilka i de sex norra länen utginge med 150 kronor och i öfriga delar af landet med 100 kronor, måtte ökas med 200 kronor, så att kronojägare i de sex norra länen erhölle 350 kronor och kronojägare i öfriga delar af landet 300 kronor i tjenstgöringspenningar,

dels ock att de i kongl. brefvet den 29 november 1889 angående ny reglering af skogsstaten meddelade bestämmelser rörande kronojägares dagarfvoden måtte erhålla följande förändrade lydelse, nemligen: kronojägare eger, när han på jägmästares order biträder med, utför eller leder afverkning, skogsodling eller annat arbete såväl å alla ecklesiastika skogar, hvilka ej här nedan särskildt omförmälas, som ock å sådana öfriga allmänna skogar, hvilka äro belägna på ett afstånd öfverstigande 5 kilometer i rak sträckning från hans bostad, äfvensom när han, likaledes efter jägmästares bestämmande, i Kopparbergs och de norrländska länen biträder vid utsyningsförrättningar, för hvilka utsyningsafgifter erläggas af enskilde, att derför åtnjuta dagarfvode under högst 60 dagar för hvarje kalenderår med 2 kronor 50 öre, att gäldas på sätt som om bestridande af kostnader för skogsskötseln finnes stadgadt och, i fråga om sistnämnda utsyningsförrättningar, från skogsväsendets reservationsanslag; dock under iakttagande, att från ofvanstående bestämmelser äro undantagna arbeten å sådan ecklesiastik skog, som utgör viss församlings enskilda egendom eller blifvit till församlingen donerad och icke lemnar virkesöfverskott.

För genomförande af den förbättring i kronojägarnes aflöning samt den förstärkning af den förvaltande och bevakande skogspersonalen, styrelsen sålunda föreslagit, erfordrades ökning i bestämda anslaget för skogsstaten till sammanlagdt belopp af 159,450 kronor.

Då den ökning i bestämda anslaget för skogsstaten, som föranleddes af styrelsens ofvanstående förslag, sålunda utgjorde 159,450 kronor och

då dåvarande anslaget, 447,208 kronor, kunde minskas med 1,100 kronor, besparad hyresersättning åt 11 kronojägare, hvilka sedan senaste reglering erhållit bostäder eller boställen, hemstälde styrelsen, att sagda anslag måtte höjas till 605,558 kronor.

Vid föredragning berörda den 14 januari 1898 af domänstyrelsens nu ifrågavarande skrifvelse hade departementschefen anfört, att vid öfvervägande af de utaf domänstyrelsen angifna förhållanden det syntes icke gerna kunna vara tvifvel underkastadt, att, ehuruväl icke mer än nio år förflutit sedan reglering af skogsstaten senast egde rum, en icke obetydlig ökning i antalet af den förvaltande och bevakande personal, som då å staten uppförts, vore af behofvet påkallad. Om ock den tidrymd, inom hvilken detta behof redan hunnit göra sig gällande, varit kort, borde å andra sidan icke förgätas, att samma tidrymd äfven betecknats af en ökning af statsskogarnes areal och en stegring i deras afkastning, hvartill föregående perioder icke haft att uppvisa något motstycke, och som gåfve grundade förhoppningar derom, att skogsmedlen, som intill senaste tider intagit ett jemförelsevis underordnadt rum bland statsverkets inkomster, i en framtid komme att intaga ett bland de främsta.

Då departementschefen sådant oaktadt icke för det dåvarande ansett sig böra ingå i närmare pröfning af det utaf domänstyrelsen framlagda förslaget till ändringar i skogsstatens reglering, hade detta alltså icke berott deraf, att han underkänt vigten af de skäl, domänstyrelsen anfört för behofvet af en ökning i skogspersonalens antal, lika litet som departementschefen velat bestrida behöfligheten af en förbättring i kronojägarnes lönevilkor. Men en omständighet hade förelegat, hvilken synts böra föranleda någon kortare tids uppskof med frågans företagande till slutligt afgörande. Kongl. Maj:t hade nemligen den 16 oktober 1896 tillsatt en komité med uppdrag att utreda frågan, hvilka åtgärder lämpligen kunde vidtagas för vinnande af en tillfredsställande vård af de enskilda skogarne; och hade Kongl. Maj:t tillika åt denna komité uppdragit att behandla frågan angående statens skogsförvaltnings medverkan för främjande af enskilde jordegares skogsvård. Det vore visserligen ännu icke kändt, i hvilka förslag denna komités arbeten komme att utmynna, och följaktligen ej heller, huruvida enligt dessa förslag göromål i och för främjande under en eller annan form af den enskilda skogsvården komme att åläggas statens skogspersonal i sådan omfattning, att af denna orsak behof af ökad personal tilläfventyrs kunde uppstå, men i hvarje händelse hade det synts departementschefen med ändringar i staten böra anstå, intill dess, utom de af domänstyrelsen berörda för-

hållanden, äfven de på frågan inverkande, som kunde härröra af nyssnämnda komitéarbete, förelåge till bedömande.

Med afseende på det anförda hade departementschefen ansett sig för det dåvarande icke böra ifrågasätta annan ändring i beloppet af det bestämda anslaget för skogsstaten, än att, då, enligt hvad domänstyrelsen upplyst, hyresersättning besparats åt 11 kronojägare, hvilka sedan senaste reglering erhållit bostäder eller boställen, nämnda anslag måtte med beloppet af nämnda besparing, 1,100 kronor minskas från 447,208 kronor till 446,108 kronor.

Anslaget hade också för år 1899 bestämts till sistnämnda belopp, men höjts för år 1900 af Riksdagen på derom af Kongl. Maj:t gjord framställning, för uppförande i den för skogsstaten gällande stat af ytterligare en jägmästare och fyra kronojägare till det nuvarande beloppet 451,408 kronor.

I sin förenämnda skrifvelse den 25 november 1899 hade domänstyrelsen anfört, att omförmälda komité numera afgifvit betänkande och dervid bland annat föreslagit inrättande af särskilda skogsvårdsstyrelser inom länen för att omhänderhafva såväl tillsynen och kontrollen öfver skötseln af enskildes skogar som ock främjande och understödjande af den enskilda skogshushållningen i allmänhet, men deremot icke för statens skogspersonal ifrågasatt göromål i och för den enskilda skogsvården i den omfattning, att af sådan orsak ökning i personalen påkallades. Då vid sådant förhållande anledningen till uppskofvet med pröfning af styrelsens förberörda förslag syntes hafva bortfallit, ville styrelsen nu, efter att vid sammanträde den 6—11 november 1899 hafva öfverlagt med vederbörande öfverjägmästare om hithörande förhållanden, innan förslaget upptoges till pröfning, föreslå de jemkningar och tillägg deri, som ändrade tidsförhållanden befunnits påkalla.

Hvad då först ökningen af den förvaltande personalen anginge, förekomme dels att genom Kongl. Maj:ts befallningshafvandes i Norrbottens län afvittringsutslag för Juckasjärvi socken den 30 december 1896, delgifvet styrelsen den 3 januari 1898, en areal af 165,000 hektar blifvit i sagda socken afsatt till kronopark, dels ock att genom kongl. bref angående dispositionen af de efter afvittringen i Arvidsjaurs socken uppkomna öfverloppsmarker den 20 oktober 1899 en areal af 390,000 hektar blifvit inom sistnämnda socken likaledes till kronopark afsatt.

För vården af dessa efter afvittring kronan tillfallna skogar, hvilka förut icke varit från enskildes marker skilda, men nu blifvit till sina

gränser fullt bestämda och stälda till kronans fria förfogande, erfordrades ytterligare förstärkning af den ordinarie förvaltande personalen. Enligt 1897 års förslag skulle inom Juckasjärvi socken och angränsande Gellivare socken inrättas tillhopa 3 revir och inom Arvidsjaurs socken likaledes 3 revir, men i anseende till ökningen af kronoparkernas areal erfordrades nu såväl i socknarna Juckasjärvi-Gellivare som äfven i Arvidsjaurs socken 4 revir. I de sistnämnda socken omfattande reviren kunde dock betydande delar af angränsande Jockmocks och Arjepluogs socknar ingå, hvarigenom reviren i dessa båda socknar skulle vinna en behöflig minskning i arealen.

Vidare vore att bemärka, att genom köp af Klotens och Malingsbo egendomar i Kopparbergs och Örebro län jemlikt kongl. bref den 26 maj 1899 en sammanhängande komplex af 35,285 hektar blifvit till kronopark förvärfvad. Då denna kronopark, som tillhörde Vesterdalarnes revir, i anseende till dervarande å spridda orter inom det vidsträckta reviret belägna 26 allmänna skogar med en sammanlagd areal af omkring 68,000 hektar icke kunnat af revirförvaltaren omhändertagas, hade en biträdande jägmästare med årsarfvode af 2,000 kronor måst för kronoparkens förvaltning anställas. Uppenbart vore, att denna befattning för förvaltningen af Klotens kronopark, der kolning och timmerafverkning, skogsodling med flere skogsarbeten komme att bedrifvas i ganska stor omfattning och der egendomen underlydande talrika arrendegårdar kräfde mycken tillsyn, måste, såsom för framtiden oumbärlig, uppföras på ordinarie stat.

Äfven inom Vadsbo revir påkallade förhållandena en revirdelning. Revirförvaltaren hade nemligen erinrat, att inom nämnda revir de allmänna skogarnes areal, som år 1889 uppgått till 14,606 hektar 59 ar, under de senare åren genom inköp och afsättande af mark till kronopark alltjemt ökats, så att densamma nu utgjorde

å 11 under skogsstatens vård och förvaltning stälda skogar	16,867	hektar	85	ar, och
å öfriga 115 allmänna skogar	9,551	„	96	„
eller tillsammans å 126 egendomar	26,419	hektar	81	ar.

Med dessa skogars intensivare skötsel genom skogsodling, vägbyggnad och dikning samt med virkets förädlande genom försågning å kronans sågverk eller kolning följde arbeten till den omfattning, att revirets förvaltningsutgifter stigit från 6,946 kronor år 1889 till 45,512 kronor år 1899, påkallande en vidlyftig bokföring bland annat med ett sjuttiotal arrendatorer af torp och lägenheter å kronoparkerna. Från år 1893

hade revirförvaltaren haft till sin hjelp en biträdande jägmästare, hvilkens aflöning under nästlidet år utgått med 1,500 kronor, men af styrelsen för år 1900 föreslagits till 2,000 kronor, till hvilket belopp arfvodet jemväl blifvit af Kongl. Maj:t vid fastställande af generalförslaget öfver utgifter från reservationsanslaget för skogsväsendet år 1900 bestämdt.

Öfverjägmästaren i distriktet ansåge, att, då revirgöromålen genom de stora markförvärfven högst betydligt ökats, det ur skogshushållningens synpunkt vore nödigt, att Vadsbo revir delades i två revir.

Domänstyrelsen delade den af öfverjägmästaren uttryckta mening och hölle före, att genom en sådan delning stora fördelar vid skogarnes förvaltning skulle vinnas. Det nya reviret, som borde benämnas Tivedens revir, skulle omfatta de allmänna skogarna inom Finnerödja socken af norra Vadsbo härad samt inom Undenäs och Tiveds socknar af södra Vadsbo härad, tillhopa 11 skogar med en sammanlagd areal af 15,306 hektar 45 ar. Till det andra reviret, som fortfarande borde benämnas Vadsbo revir, skulle hänföras öfriga delar af det nuvarande reviret med tillsammans mer än ett hundratal särskilda skogar om tillsammans 11,113 hektar 36 ar.

Utöfver de år 1897 begärda 11 jägmästarebefattningarna erfordrades alltså nu ytterligare 4 dylika befattningar.

Beträffande namnen å reviren inom de norra distrikten hade domänstyrelsen efter öfverläggning med öfverjägmästarne funnit vissa ändringar önskvärda dels för att förtydliga revirens belägenhet, dels ock för att förekomma missförstånd derigenom, att revir och distrikt erhölle lika namn. Dessa namnförändringar hade införts i en vid styrelsens förevarande skrifvelse bilagd tablå öfver de revir och distrikt, som nu vore ifrågasatta att regleras.

Af den nu föreslagna ökningen af reviren i Norrbottens län påkallades jemkning i 1897 års förslag till distriktsindelning på det sätt, att i stället för Luleå distrikt då tillagda 12 revir till detta distrikt nu skulle hänföras 13 revir och till Skellefteå distrikt i stället för 8 revir 10 sådana, deribland Burträsks revir, som enligt 1897 års förslag skulle tillhöra Umeå distrikt. Till detta senare distrikt hade i stället ansetts böra läggas Anundsjö (norra Ångermanlands) revir för att bereda lindring i göromålen inom mellersta Norrlands vidsträckta distrikt, hvilket ökats med Dorotea socken (Tåsjö revir). Klotens revir borde hänföras till Gefle-Dala distrikt och Tivedens revir till Vestra distriktet.

I nyssnämnda tablå angåfves revirens omfattning genom uppgift dels å de socknar eller delar af sådana, af hvilka hvarje revir skulle

bestå, dels ock å den areal af allmänna skogar, som skulle till hvart och ett revir hänföras. Enligt samma tablå skulle de särskilda distrikt, som nu vore afsedda att regleras komma att omfatta: Luleå distrikt 13 revir, Skellefteå distrikt 10 revir, Umeå distrikt 10 revir, mellersta Norrlands distrikt 8 revir, Gefle-Dala distrikt 9 revir och vestra distriktet 10 revir. I fråga om så väl distriktens som revirens definitiva begränsning eller omfattning ville styrelsen, när anslagsfrågan blifvit pröfvad och afgjord, inkomma med slutligt yttrande.

I 1897 års förslag hade resepenningarna inom Luleå distrikt upptagits till 800 kronor eller samma belopp som inom Skellefteå och Umeå distrikt. Då emellertid inom Luleå distrikt, som vore vidsträcktare och omfattade flere revir än de öfriga distrikten, genom nya jernvägslinier och industriella anläggningar framkallats en lifligare rörelse och afsättning af virke från kronans skogar och i följd af dessa omständigheter resorna i och för förvaltningen ökats, syntes resepenningarna inom detta distrikt, hvilka för närvarande uppginge till 1,000 kronor, äfven framdeles böra utgå med samma belopp. Resepenningarna och tjenstgöringspenningarna i de två nya lappmarksreviren syntes böra bestämmas till respektive 600 kronor och 1,600 kronor eller samma belopp som i de öfriga lappmarksreviren. Rese- och tjenstgöringspenningarna i Klotens och Tivedens revir ansåge styrelsen böra bestämmas för det förra till respektive 500 kronor och 1,200 kronor samt för det senare till respektive 400 kronor och 1,000 kronor eller till samma belopp som i Vesterdalarnes och Vadsbo revir, af hvilka det förra komme att gränsa till Klotens och det senare till Tivedens revir.

Beträffande lön och ålderstillägg för nu ifrågavarande befattningar ansåge styrelsen, att för dem, likasom för de i 1897 års förslag upptagna befattningarne, gällande stat borde tillämpas.

I detta sammanhang ville styrelsen i minnet återkalla, att 1897 års förslag förutsatt, att aflönade assistenter fortfarande skulle anställas för att biträda i de norra reviren, der så erfordrades, samt att i förslaget framhållits, dels att assistenterna borde få anlitas äfven vid andra arbeten, än sådana, till hvilkas utförande assistenternas biträde för närvarande finge tagas i anspråk — i främsta rummet arbeten, som afsåge skogsåterväxtens främjande, såsom skogsodling, markberedning m. m. — dels ock att assistenternas aflöning borde förbättras genom höjandet af deras månadsarfvode, nu 66 kronor 66 öre, till 100 kronor och deras reseanslag, nu 300 kronor, till 400 kronor. Enär detta utgjorde en vigtig förutsättning, för att den begärda ökningen af den ordinarie förvaltande personalen skulle verka tillfyllest, funne sig styrelsen — efter

att hafva i detta ämne öfverlagt med vederbörande öfverjägmästare, hvilka samtliga vitsordat behofvet såväl af assistenternas biträde som ock af ordnandet af deras aflöning och tjenstgöring på sätt styrelsen ifrågasatt — nu böra förnya sin framställning i detta afseende, under erinran att anvisande af särskilda medel, utöfver hvad för assistenters arbeten nu utginge, icke syntes för den närmaste tiden vara behöfligt.

Vidkommande derefter den erforderliga ökningen af den bevakande personalen, hvilken ökning i 1897 års förslag beräknats till 51 kronojägare i de sex norra länen och 15 i de öfriga länen eller sammanlagdt 66 kronojägare, påkallades nu i de sex norra länen en ytterligare ökning af 31 kronojägare. Orsaken härtill vore dels den betydliga ökningen af kronoparkerna i Norrbottens och Kopparbergs län, dels ock den under de senare åren inträffade stegringen i arbetsprisen. Till följd häraf hade det visat sig omöjligt att, mot samma arfvode eller dagspenning som förut, erhålla dugliga extra skogsbevakare och biträden, hvilkas anskaffande under sådana förhållanden icke fölle sig billigare, utan snarare blefve dyrare än en på ordinarie stat anställd, särskildt utbildad och mera pålitlig personal.

De erforderliga nya kronojägarebefattningarna vore upptagna revirvis i nyssberörda tablå och utgjorde, inberäknade de i 1897 års förslag uppförda,

för Luleå distrikt	21
» Skellefteå distrikt	17
» Umeå distrikt	20
» Mellersta Norrlands distrikt	5
» Gefle-Dala distrikt	19
» Bergslagsdistriktet	2
» Östra distriktet	2
» Vestra distriktet	5
» Smålands distrikt	3
» Södra distriktet	3
tillsammans	97.

Hvad slutligen beträffade frågan om förbättring af kronojägarnes aflöningsvilkor, hade i en af 227 kronojägare inlemnad ansökning af den 27 mars 1899 framhållits det bekymmersamma i kronojägarnes ekonomiska ställning och behofvet af en snar löneförbättring; och hade dervid framstälts såsom önskningsmål, att aflöningen måtte höjas till ett belopp af sammanlagdt 1,750 kronor, deri inberäknadt ersättning för hyra, resor och dagtraktamente.

Vid öfverläggning härom med öfverjägmästarne hade af dem anförts, att de i ansökningen framstälda önskningsmål visserligen vore öfverdrifna, men att å andra sidan ur det allmännas synpunkt det vore af synnerlig vigt, att kronojägarnes löneförmåner vore tillräckliga för deras utkomst och afpassade efter den tjenstgöring, som i olika orter dem ålåge. Med hänsyn härtill och i betraktande af den prisstegring å lifsförnödenheter, som inträdt efter afgifvandet af 1897 års förslag, hade af öfverjägmästarne enhälligt uttalats den meningen, dels att tjenstgöringspenningarna borde höjas för kronojägare i de sex norra länen äfvensom i Vermland, der förhållandena ansåges närmast lika dem i Norrland, till 600 kronor och för kronojägare i öfriga delar af landet till 500 kronor, hvarförutom ansetts önskvärdt, att ett åldertillägg af 100 kronor bereddes samtlige kronojägare efter fem års väl vitsordad tjenstgöring, dels ock att den tid, under hvilken dagarfvoden skulle få beräknas i enlighet med 1897 års förslag, borde utsträckas till 80 dagar samt arfvodet utgå i de sex norra länen äfvensom i Vermland efter 3 kronor och i öfriga delar af landet med 2 kronor 50 öre för dag.

På sätt styrelsen redan vid framläggandet af 1897 års förslag anfört, hade det stora flertalet kronojägare haft mycket svårt att draga sig fram under den period af snabb utveckling inom de flesta verksamhetsområden, ej minst inom skogsväsendet, som efter skogsstatens senaste reglering inträdt; och det torde råda endast en mening derom, att den nuvarande aflöningen vore otillräcklig för deras utkomst och ingalunda motsvarande de anspråk, som nu ställdes på deras tjenstgöring. I sitt nyssberörda förslag hade styrelsen hemstält om en förhöjning i kronojägarnes aflöning, i det hela motsvarande omkring 300 kronor. Dervid hade styrelsen framhållit, att denna förhöjning vore påkallad ej allenast af omsorgen om de nuvarande kronojägarnes utkomst, utan äfven af omtanke om personalens framtida rekrytering med dugligt folk. Det låge i sakens natur, att en så hastig utveckling, som den statens skogsväsende undergått, kräfde bevakningspersonalens ökning och ersättande efter hand med fullt dugligt folk, för att såväl de väsentligt ökade kronoskogarnes fredhållning som ock tillsynen öfver de arbeten, hvilka efter olika ortförhållanden för skogarnes vård och föryngring anordnades, skulle blifva fullt verksamma. Ur denna synpunkt och med hänsyn till den allmänna stegringen i arbetspris, ej minst i fråga om aflöning af med kronojägare likstälda arbetsförmän, funne styrelsen nu, att den år 1897 af styrelsen föreslagna löneökningen vore otillräcklig. Det hade nemligen inträffat, att kronojägare, oaktadt sin pensionsrätt, lemnat sina tjenster för att ingå i enskildes eller bolags tjenst,

der vida högre aflöning erhölles. Antalet sökande till lediga kronojägaretjenster hade också betydligt minskats. Fara förelåge alltså, att staten ginge miste om de till kronojägare dugligaste personerna, helst, enligt hvad styrelsen hade sig bekant, nyssomnämnda missförhållanden skulle inträffat i mycket vidsträcktare omfattning, derest ej kronojägarekåren hyst den säkra förhoppning, att deras bekymmersamma ställning skulle af statsmagterna inom kort beaktas och afhjelpas.

Enligt styrelsens mening borde fördenskull aflöningen ökas utöfver hvad styrelsen i 1897 års förslag hemstält, så att kronojägare erhölle utsigt till en så pass tryggad ställning, att den ungefärligen motsvarade hvad som i enskildes eller bolags tjenst stode med kronojägare någorlunda likstälda personer till buds. Men å andra sidan funne styrelsen hvarken lämpligt eller behöfligt, att aflöningen sattes så högt, som i förenämnda ansökning blifvit ifrågasatt. Äfven öfverjägmästarnes förslag syntes styrelsen böra jemkas sålunda, att det ifrågasatta ålderstillägget uteslötes, hvaremot, hvad tjenstgöringspenningarna och dagarfvodena beträffade, styrelsen ansåge öfverjägmästarnes förslag vara väl afvägdt och lämpadt efter nuvarande förhållanden inom de olika orterna. Ökningen af tjenstgöringspenningarna uteslöte emellertid icke behofvet deraf, att under vakans eller tjenstinnehafvares sjukdom vikarien finge uppbära full kronojägareaflöning, på sätt nu funnes stadgadt. Hvad särskildt dagarfvodena anginge, skulle dessa efter maximitiden uppgå till respektive 240 och 200 kronor i de särskilda landsdelarne. Att döma efter förutvarande förhållanden syntes dock ersättningen i medeltal ej komma att uppgå till mer än högst respektive 160 kronor och 133 kronor. Den utgift, som af dessa dagarfvoden komme att föranledas och hvilken i 1897 års förslag beräknades till högst 20,000 kronor utöfver hvad för sådana dagarfvoden nu utginge, kunde antagas komma att i följd af nu föreslagna ändringar i nämnda förslag ytterligare ökas med omkring 10,000 kronor.

För genomförande af den af styrelsen sålunda föreslagna förbättring af kronojägarnes aflöning samt förstärkning af den ordinarie förvaltande och bevakande skogspersonalen, erfordrades ökning i bestämda anslaget för skogsstaten till nedannämnda belopp:

förbättring af kronojägares lönevilkor:

450 kronors ökning i tjenstgöringspenningar för 134 kronojägare	kronor 60,300: —	
400 kronors ökning i tjenstgöringspenningar för 133 kronojägare	„ 53,200: —	113,500: —
	Transport kronor	113,500: —

Transport kronor 113,500: —

ökning af den förvaltande personalen:

		Lön.	Tjenstgöringspenningar.	Resepenningar.	Summa.	
	1 öfverjägmästare	3,200	1,600	1,000	5,800	
Med rätt till ålderstillägg i enlighet med hvad för skogsstaten finnes stadgadt.	1 jägmästare	1,500	1,600	600	3,700	
	11 jägmästare	16,500	17,600	6,600	40,700	
	1 jägmästare	1,500	1,400	600	3,500	
	1 jägmästare	1,500	1,200	500	3,200	
	1 jägmästare	1,500	1,000	400	2,900	
Ökning af tjenstgöringspenningarna vid nuvarande jägmästarebefattningen i Arjeplugs revir		— —	200	— —	200	
		25,700	24,600	9,700	60,000	60,000: —

ökning af den bevakande personalen:

		Lön.	Tjenstgöringspenningar.	Resepenningar.	Hyresersättning.	Summa.	
1 kronojägare	i de sex norra länen och i Vermland.	400	600	100	100	1,200	
82 kronojägare		32,800	49,200	8,200	8,200	98,400	
1 kronojägare	i öfriga län.	400	500	— —	100	1,000	
13 kronojägare		5,200	6,500	— —	1,300	13,000	
		38,800	56,800	8,300	9,700	113,600	113,600: —

Summa kronor 287,100: —

Ehuru denna ökning i anslaget för skogsstaten väsentligt öfverstege den ökning, styrelsen år 1897 ifrågasatt, eller 159,450 kronor, vore dock enligt styrelsens mening de förhållanden, hvilka efter sistnämnda år inträdt och för hvilka nu styrelsen redogjort, i och för sig fullt giltiga skäl för ökningen. Styrelsen hade således härutinnan ej vidare att tillägga, men ville för anslagsfrågans belysning erinra, att statsskogarnes afkastning, som år 1896 utgjorde 4,269,224 kronor och år 1897 5,455,061 kronor, år 1898 stigit till 7,591,325 kronor, hvilket sistnämnda belopp efter allt att döma jemväl 1899 års inkomster från kronoskogarne komme att uppnå.

På grund af det anförda hade domänstyrelsen hemstält, att det bestämda anslaget för skogsstaten, nu utgörande 451,408 kronor, måtte höjas med 287,100 kronor till 738,508 kronor.

Enligt hvad domänstyrelsen redan erinrat, hade skogskomitén numera afgifvit betänkande och förslag i de ämnen, som varit föremål för komiténs behandling. I dessa förslag afsåges icke, att statens skogspersonal skulle för främjande af den enskilda skogsvården tagas i anspråk i sådan omfattning, att af denna orsak ökning af samma personal påkallades; och då det hinder, departementschefen år 1898 ansett föreligga för pröfning af det af domänstyrelsen då framlagda förslaget om ökning af den ordinarie skogspersonalen och förbättring af kronojägarnes aflöningsvilkor, således bortfallit, anhöll departementschefen att nu få underställa Kongl. Maj:t berörda förslag med deri af domänstyrelsen sedermera gjorda ändringar och tillägg.

Departementschefen ansåge sig då till en början böra erinra om den ökning i areal, kronoskogarne vunnit sedan år 1884, då domänstyrelsen först afgifvit förslag till den reglering af skogsstaten, som år 1889 af Kongl. Maj:t fastställts. Huru väsentlig denna ökning varit, derom bure de af domänssyrelsen i detta afseende anförda siffror tillräckligt vittnesbörd. För att det betydande kapital, statens skogar representerade, skulle blifva så inkomstbringande som möjligt — och ur statsekonomisk synpunkt måste väl detta anses eftersträfvansvärdt — fordrades dock, att dessa skogar sköttes på ett sätt, som kunde anses motsvara nutidens anspråk på en rationel skogshushållning. Detta åter förutsatte, att staten till sitt förfogande egde en icke blott duglig och erfaren, utan äfven tillräckligt talrik ordinarie skogspersonal. Utginge man då från den förutsättningen, som väl borde finnas befogad, att den ordinarie skogspersonalens antal vid tiden för 1889 års reglering varit afpassad efter dåvararande förhållanden, vore det uppenbart, att denna personal, äfven med den obetydliga tillökning i densamma, 1899 års Riksdag beviljat, icke längre kunde vara tillräcklig för att fylla de uppgifter, som nu ställdes på densamma. Domänstyrelsen hade derför också föreslagit, att berörda personal måtte ökas med 1 öfverjägmästare, 15 jägmästare och 97 kronojägare, och, i betraktande såväl af den redan inträdda och alltjemt fortgående ökningen af kronoparkernas areal, som ock af de allt större fordringar, som ställdes på dessa skogars skötsel och vård, funne departementschefen, äfven med antagande att extra skogspersonal jemväl framdeles komme att tagas i anspråk, om också icke i samma utsträckning som nu, den sålunda föreslagna ökningen vara väl behöflig.

Kronojägarnes aflöningsvilkor vore enligt gällande stat, oberäknadt dels resepennningar för kronojägare i de sex norra länen samt i Vermlands län, dels ock förmånen af bostadslägenhet eller, der den sak-

nades, hyresersättning af 100 kronor, 400 kronor i lön samt tjenstgöringspenningar till belopp af 150 kronor i de sex norra länen och 100 kronor i öfriga delar af landet. Redan vid tiden för 1889 års reglering af skogsstaten hade dessa aflöningsförmåner befunnits väl knappt tilltagna, och för att i någon mån förbättra dem hade åt kronojägarne i sammanhang med regleringen medgifvits rätt att i vissa fall uppbära dagarfvode af 2 kronor 50 öre för arbete, som af dem verkställdes. Af skäl, för hvilka domänstyrelsen redogjort, hade dessa dagarfvoden, äfven i de fall då kronojägarne kommit i åtnjutande af sådana, uppgått till mycket obetydliga belopp, och dagarfvodena kunde derför icke heller anses hafva i någon nämnvärd grad bidragit till att bereda kronojägarne ökning i deras inkomster. Under nuvarande tid med dess högt uppdrifna lefnadskostnader tedde sig derför också kronojägarnes aflöningsvilkor synnerligen otillfredsställande. Den uppgift, kronojägarne hade att fylla i skogsvårdens och skogsbevakningens tjenst, vore dock af den betydelse, att de syntes kunna hafva grundade anspråk på att de aflöningsförmåner, som bestodes dem, vore tillräckliga för att bereda dem en anständig bergning och icke stode i allt för stort missförhållande till den aflöning, dugliga skogvaktare och skogsuppsyningsmän kunde påräkna i den enskilda skogshushållningens tjenst. Att något åtgjordes för att förbättra kronojägarnes aflöningsvilkor, syntes departementschefen derför vara af bjudande nödvändighet påkalladt, och då domänstyrelsens förslag, enligt hvilket kronojägarnes tjenstgöringspenningar skulle ökas i de sex norra länen och i Vermland till 600 kronor och i öfriga delar af riket till 500 kronor, syntes tillgodose de anspråk, som i detta afseende skäligen kunde uppställas, ansåge departementschefen detta förslag böra vinna godkännande.

I sammanhang med förslaget om ökning af kronojägarnes tjenstgöringspenningar hade domänstyrelsen äfven hemstält, att den tid, under hvilken dagarfvoden skulle få beräknas, måtte utsträckas till 80 dagar samt dagarfvodena i de sex norra länen äfvensom i Vermland höjas från 2 kronor 50 öre till 3 kronor, hvarjemte kronojägarne skulle ega uppbära dagarfvode för arbete äfven å andra skogar än dem, för hvilka denna rätt nu vore dem medgifven. Då med de nuvarande dagarfvodena afsåges att bereda kronojägarne full godtgörelse för deras arbete, men detta med hänsyn till nu rådande arbetspris i de norra orterna icke kunde anses der blifva fallet med dagarfvodets nuvarande belopp, hade departementschefen icke något att erinra mot att dagarfvodena höjdes på sätt domänstyrelsen föreslagit. Hvad åter beträffade den ifrågasatta utsträckningen af kronojägarnes rätt att upp-

bära dagarfvoden, kunde enligt departementschefens förmenande häremot invändas, att enligt domänstyrelsens förslag kronojägarne skulle erhålla särskild godtgörelse äfven för arbete, som af dem verkställdes å skogar, som stode under kronans omedelbara disposition, och således för arbete, som tillhörde deras tjenst och för hvilket de finge anses godtgjorda genom den dem å stat anvisade aflöningen. Härvid borde dock beaktas, att dagarfvodena i detta fall hufvudsakligen skulle hafva till ändamål att hålla kronojägarne skadeslösa för de särskilda utgifter, som vore förenade med en längre tids uppehåll å kronoskogar, belägna på långt afstånd från deras hemvist; och då dessa dagarfvoden således icke kunde betraktas såsom någon tillökning i kronojägarnes egentliga aflöningsförmåner, utan fast mer borde anses ega karaktären af traktamenten, syntes berörda invändning icke böra tillerkännas någon afgörande betydelse.

Hvad domänstyrelsen föreslagit i fråga om utsträckning af assistenternas i de norra länen tjenstgöringsskyldighet och deraf påkallad ökning af deras arfvoden och resepenningar, ansåge departementschefen vara välgrundadt, och hade han icke heller något att erinra mot domänstyrelsens förslag om anvisande af godtgörelse till extra skogstjenstemän för biträde vid skogsodlingar i de fem sydligaste distrikten.

Statens skogslöroverk.

Beträffande anslaget till *statens skogslöroverk* erinrade domänstyrelsen i förenämnda skrifvelse den 25 oktober 1899, att styrelsen i skrifvelse samma dag hos Kongl. Maj:t gjort framställning om provisoriskt anordnande under senare hälften af innevarande år af en förberedande praktisk kurs vid Klotens kronopark för inträde vid skogsinstitutet. I denna skrifvelse hade domänstyrelsen anfört, att, på sätt framginge af bestämmelserna i §§ 1 och 39 af den för skogsstaten gällande instruktion, vid senast verkställda organisation af denna stat förutsatts, att vid de allmänna skogarnes förvaltning skulle vara att tillgå biträde af extra skogstjenstemän. Sådant biträde hade ock visat sig erforderligt och alltmer tagits i anspråk, i samma mån de allmänna skogarne och i synnerhet kronoparkerna ökats, så att ej sällan svårigheter mött för erhållande af nödigt antal biträdande extra skogstjenstemän. Dessa svårigheter hade i synnerhet gjort sig känbara under de senaste åren, då allt flere af de extra skogstjenstemännen vunnit anställning hos enskilde skogsegare och sågverksbolag. En följd häraf hade blifvit, att med en del förrättningar och arbeten i synnerhet inom de norra orterna måst af brist på förrättningsmän tillsvidare anstå. Tillgången på disponibla extra skogstjenstemän vore alltså för närvarande otillräcklig. Enligt styrelsens åsigt kunde detta missför-

hållande afhjelpas endast derigenom, att ett ökadt antal elever bereddes inträde vid skogsinstitutets högre kurs, i hvilken enligt gällande stadgar för de allmänna skogsläroverken endast 10 elever årligen finge intagas. Antalet inträdessökande hade under de senare åren varit stort och uppgått under år 1898 till 25 och under år 1899 till 35. Enligt hvad direktören vid skogsinstitutet upplyst, kunde i institutets högre kurs årligen mottagas 20 elever. Det lede icke något tvifvel, att ej en sådan ökning af elevantalet åtminstone tills vidare eller under de närmaste åren vore nödig för att motsvara såväl statens som enskilde skogsegares behof af tillgång på forstligt bildade yrkesmän.

I den för skogsinstitutet den 3 juni 1892 fastställda stat vore uppförda anslag dels till de praktiska öfningarna 3,200 kronor, dels ock till expenser 2,500 kronor. För anordnande vid institutet af en lägre kurs för sådana ynglingar, hvilka önskade utbilda sig till privata skogsförvaltare, hafva dessa anslagsbelopp från och med år 1899 höjts till respektive 5,000 kronor och 3,500 kronor.

Då enligt af skogsinstitutets direktör meddelad uppgift en ökning af elevantalet vid skogsinstitutet från 10 till 20 skulle föranleda en ökning af utgifter från omförmälda anslagstitlar med respektive 3,000 kronor och 1,500 kronor, hade nu domänstyrelsen i sin skrifvelse angående anslagsbehofven för skogsväsendet år 1901 hemstält, att, med höjande af anslaget till de praktiska öfningarna till 8,000 kronor och å anslaget till expenser till 5,000 kronor, det bestämda anslaget för statens skogsläroverk, nu 50,500 kronor, måtte ökas med 4,500 kronor till 55,000 kronor.

Med bifall till domänstyrelsens framställning om provisoriskt anordnande af en förberedande praktisk kurs vid Klotens kronopark hade Kongl. Maj:t den 15 december 1899 medgifvit, att för detta ändamål finge af 1900 års reservationsanslag användas ett belopp af högst 7,750 kronor; och ansåge departementschefen, att hvad domänstyrelsen nu föreslagit i syfte att sätta skogsinstitutet i tillfälle att kunna mottaga ett större antal elever än för närvarande äfven borde bifallas.

Kronoskogarnes förvaltning och befrämjande af skogsväsendet i allmänhet.

Vidkommande reservationsanslaget till *kronoskogarnes förvaltning och befrämjande af skogsväsendet i allmänhet* hade domänstyrelsen ansett en betydlig höjning deraf oundgänglig.

Till en början erinrade styrelsen, att detta anslag, som för år

1897 utgått med	kronor	559,092: —
höjts för år 1898 till	„	574,092: —
för år 1899 till	„	794,742: —
och för år 1900 till	„	1,010,892: —

samt att, då de för åren 1898 och 1899 beviljade förhöjningarna visat sig otillräckliga, Riksdagen på derom af Kongl. Maj:t gjorda framställningar medgifvit, att, utöfver de beviljade anslagsbeloppen, finge förskjutas, att af skogsmedel ersättas, 120,000 kronor år 1898 och 106,000 kronor år 1899; och hade domänstyrelsen beträffande detta anslag vidare anfört, att utgifterna belöpt sig till 672,100 kronor 86 öre år 1897 och 701,506 kronor 15 öre år 1898. För utgifter år 1899 hade enligt Kongl. Maj:ts bref den 3 december 1898 och den 26 maj 1899 disponerats tillsammans 900,742 kronor.

De betydliga stegringarna i utgifterna hade, såsom styrelsen redan i föregående statförslag anmärkt, föranledts hufvudsakligen deraf, att den på senare åren uppkomna väsentliga ökningen af kronoparkerna inom åtskilliga delar af landet dels medfört betydligt höjda kostnader för skogsodling, afverkning, utskylder och dylikt, dels ock nödvändiggjort provisorisk förstärkning af den förvaltande och bevakande personalen, för hvilken förstärkning arfvoden måst utgå från förevarande anslag. Härtill komme, att, i anseende till den väsentligt stegrade afkastning, statens skogar de senare åren visat sig lemna, det ur ekonomisk synpunkt vore lika naturligt, som det för skogsväsendets tidsenliga utveckling vore nödvändigt, att de arbeten, som afsåge skogarnes vård och skötsel, erhölle större omfattning och intensitet än tillförene. Såsom bidragande orsak till utgifternas ökning i opåräknad grad komme äfven den under sista tiden inträffade starka stegring i arbetsprisen, synnerligast i de norrländska länen.

Dessa af styrelsen redan i skrifvelse till Kongl. Maj:t den 25 oktober 1898 påpekade anledningar till ökning i statens utgifter för dess skogar gjorde sig fortfarande gällande, och detta i vida högre grad än förut. Sålunda visade det sig nu, att anslaget, som, på grund af de år 1898 gjorda beräkningarna af anslagsbehofvet för år 1900, af senaste Riksdag höjts med ej mindre än 216,150 kronor, detta oaktadt blefve otillräckligt för innevarande år. En hufvudsaklig orsak härtill vore det af Riksdagen nästlidet år lemnade medgifvande, att för inköp till kronopark finge användas, förutom medel, influtna genom försäljning af mindre kronolägenheter, jemväl ett belopp af 1,500,000 kronor af 1899 års skogsmedel. Till följd häraf hade staten sett sig i stånd att för detta belopp förvärfva Klotens stora bruksegendomar i Örebro och Kopparbergs län. Dessa egendomar komme visserligen att tillföra staten betydande inkomster i skogsmedel, men å andra sidan låge det i sakens natur, att samma egendomars skötsel, de för dem utgående ut-

skylder m. m. äfvensom, och detta ej minst, afverkningar och kolningar på anslaget stälde stora kraf, hvilka år 1898, vid beräknande af de sannolika utgifterna från anslaget under år 1900, icke kunde förutses.

Enligt de från samtliga skogsförvaltningar inkomna utgiftsförslag skulle, äfven med iakttagande af all nödig sparsamhet, till bestridande af innevarande års utgifter erfordras ej mindre än 1,146,000 kronor, eller utöfver anslaget ett belopp af i rundt tal 135,000 kronor, hvaraf den öfvervägande delen fölle på kronoparken Kloten.

Under det sannolika antagande att skogsväsendets utveckling komme att åtminstone under de närmaste åren fortgå i ungefär lika stigande proportion som under de sista åren, syntes utgifterna för år 1901 icke kunna beräknas lägre än till omkring 1,500,000 kronor.

På grund häraf hade domänstyrelsen hemstält, att ifrågavarande anslag måtte höjas från nuvarande beloppet, 1,010,892 kronor, med 489,108 kronor till 1,500,000 kronor.

Derjemte och under erinran att en betydande del af utgifterna icke allenast för Kloten, utan äfven för andra inköpta egendomar utgjordes af förlagskostnader för kolnings- och timmerdriften, m. m. hvilka kostnader omedlbart ersatts vid skogseffekternas försäljning, men utan afkortning redovisades bland statsverkets skogsmedel, hade styrelsen hemstält, att, i öfverensstämmelse med hvad under åren 1898 och 1899 egt rum, styrelsen måtte jemväl under år 1900 få förskjuta och af samma års skogsmedel ersätta hvad som komme att brista i årets anslag eller 135,000 kronor.

Beträffande först domänstyrelsens framställning om beredande af medel för täckande af beräknad brist å reservationsanslaget för år 1900 erinrade departementschefen, att domänstyrelsen i skrifvelse den 11 november 1899 till Kongl. Maj:ts pröfning framlagt af styrelsen uppgjordt generalförslag öfver användandet af 1900 års anslag jemte den fyllnad deri, som styrelsen funnit vara för bestridande af samma års utgifter nödig, eller nyssberörda belopp 135,000 kronor; slutande alltså det framlagda förslaget å ett belopp af 1,150,692 kronor. Vid föredragning den 15 december nästlidet år af domänstyrelsens berörda förslag hade Kongl. Maj:t funnit, att utgifterna å reservationsanslaget för det dåvarande borde begränsas till reservationsanslagets belopp och derför fastställt förslaget med iakttagande att vissa anslagsposter skulle minskas med sammanlagdt 135,000 kronor. I hvilken mån de sålunda nedsatta utgiftsposterna vore af beskaffenhet att böra fastställas till utgående, komme att utgöra föremål för framtida pröfning af Kongl. Maj:t. Otvifvelaktigt vore emellertid, att å anslaget saknades tillgång till be-

stridande af kostnader, till hvilka för det behöriga handhafvandet af vården om kronans skogar vore nödvändigt att bereda tillgång; och borde vid sådant förhållande Riksdagens medgifvande äskas dertill, att till bestridande af de kostnader för kronoskogarnes förvaltning och befrämjande af skogsväsendet i allmänhet, till hvilka det för år 1900 för berörda ändamål anvisade reservationsanslag icke lemnade tillgång, finge efter Kongl. Maj:ts bemyndigande, af domänstyrelsen under år 1900 förskjutas ett belopp af högst 135,000 kronor, att af samma års skogsmedel ersättas.

Vidkommande beloppet af reservationsanslaget för år 1901 skulle, i händelse af bifall till hvad departementschefen förut hemstält, de å reservationsanslaget nu utgående kostnaderna för biträdande jägmästare, assistenter samt extra skogsbevakning komma att minskas med 42,000 kronor, men å andra sidan utgifterna å anslaget ökas dels för dagarfvoden till kronojägarne med 30,000 kronor, dels ock för extra skogstjenstemäns biträde vid skogsodlingar i de fem sydligaste skogsdistrikten med 5,000 kronor. Med iakttagande häraf skulle således anslagets nuvarande belopp komma att i det hela minskas med 7,000 kronor till 1,003,892 kronor. Att emellertid anslaget, fastställdt till sistnämnda belopp, skulle för år 1901 blifva alldeles otillräckligt, kunde, med stöd af den erfarenhet, som vunnits under de senare åren, icke betviflas. Att åter exakt angifva det belopp, hvarmed anslaget borde ökas, läte sig naturligtvis icke göra, enär de omständigheter, som härvid vore bestämmande, åtminstone delvis vore af beskaffenhet att icke nu kunna med erforderlig säkerhet bedömas. Vid beräknandet af den behöfliga tillökningen hade domänstyrelsen derför också utgått från den förutsättningen, att skogsväsendet under de närmaste åren skulle komma att utveckla sig i ungefär samma proportion som hittills, och då denna förutsättning syntes departementschefen hafva all sannolikhet för sig, hade han mot det af styrelsen föreslagna anslagsbeloppet icke något annat att erinra, än att, för vinnande af jemn slutsumma å anslaget till skogsväsendet i dess helhet, reservationsanslagets slutsumma borde bestämmas till 1,499,992 kronor.

Utskottets yttrande.

De högst betydliga skogsmarker, som under senare åren dels efter afvittring tillfallit kronan, dels blifvit för kronans räkning inköpta, synas utskottet med nödvändighet påkalla en ökning i såväl förvaltnings- som bevakningspersonalen inom skogsstaten; och då, enligt hvad i statsrådsprotokollet meddelas, den af Kongl. Maj:t tillsatta skogskomitén, i afvaktan på hvars utlåtande hithörande frågor förut blifvit undanskjutna, numera afgifvit betänkande och förslag, hvilka icke förutsätta

sådant ingripande af statens skogspersonal i den enskilda skogsvården, att deraf någon förändring i denna personals organisation skulle föranledas, finner utskottet frågan om ökning af den ordinarie skogspersonalen nu lämpligen böra till behandling upptagas och dervid tillika tagas i ompröfning, huruvida förbättring i kronojägarnes aflöningsvilkor må kunna beredas.

Hvad särskildt Norrland och Dalarne beträffar, synas numera ej allenast på grund af jernvägsanläggningarna utan äfven genom flottledernas upprensning ökade förutsättningar för en intensivare skogsskötsel hafva framkallats. Skogspersonalen i dessa delar af landet synes utskottet derför böra i främsta rummet ökas; och har utskottet följaktligen ansett sig böra biträda Kongl. Maj:ts förslag om inrättande af 13 nya jägmästarebefattningar, deraf 12 i Norrland och 1 i Kopparbergs län. Denna tillökning på en gång i den förvaltande personalen har utskottet visserligen funnit betydlig. Men då den nu uppgjorda revirindelningen för denna del af landet, hvilken indelning synes vara med mycken omsorg upprättad, torde ådagalägga behofvet af dessa nya jägmästareplatser, har utskottet icke tilltrott sig böra föreslå någon förändring i Kongl. Maj:ts förslag men dock velat uttala den mening, att det bör kunna emotses, att den nu uppgjorda revirindelningen bör tillfredsställa behofvet af förvaltningspersonal för en lång följd af år.

Likaledes har utskottet ansett, att förvärfvandet för kronan af Klotens och Malingsbo betydande egendomar i Kopparbergs och Örebro län bör, på sätt Kongl. Maj:t föreslagit, föranleda ett nytt revirs bildande af denna sammanhängande skogskomplex.

Hvad deremot beträffar Kongl. Maj:ts förslag om det nuvarande Vadsbo revirs delande i två revir, synes enligt utskottets uppfattning behofvet häraf ej vara till fullo ådagalagdt; och har utskottet derför icke ansett sig böra biträda Kongl. Maj:ts förslag i denna del.

Emot hvad Kongl. Maj:t föreslagit i fråga om tjenstgöringspenningar och resepenningar till 14 nya jägmästare har utskottet icke haft något att erinra, liksom utskottet biträder förslaget om ökning med 200 kronor i tjenstgöringspenningarna vid nuvarande jägmästarebefattningen i Arjepluogs revir.

Kongl. Maj:t har, såsom ofvan meddelats, föreslagit, att Norrbottens och Vesterbottens distrikt skulle delas i tre samt att en ny öfverjägmästarebefattning måtte inrättas. Denna distriktsdelning har emellertid utskottet icke ansett vara af så trängande behof påkallad att ej med densamma jemte den deraf föranledda nya öfverjägmästarebefattningens inrättande kan tills vidare anstå.

Beträffande de af Kongl. Maj:t föreslagna nya kronojägarebefatt-

ningarna har utskottet föreställt sig, att antalet sådana för de sex norra länen och Vermland afsedda nya befattningar skäligen bör kunna i någon mån begränsas; och har utskottet i sådant afseende ansett, att, derest den i 1897 års fullt utarbetade förslag upptagna ökningen med 52 kronojägare (51 i de sex norra länen och 1 i Vermland) tages till utgångspunkt och dertill lägges det antal nya kronojägare, som på grund af den nya revirindelningen och inköpta skogsmarker må befinnas erforderlig och som utskottet beräknat till 14, ett sammanlagdt antal af 66 nya kronojägare borde kunna antagas för närvarande tillfredsställa behofvet af ökad ordinarie bevakningspersonal i dessa delar af riket. Då utskottet anser sig böra biträda förslaget om anställande af 14 nya kronojägare i de öfriga länen, skulle hela ökningen enligt utskottets mening komma att uppgå till 80.

Vidkommande kronojägarnes aflöning får utskottet till en början erinra, att någon förändring i deras nu till 400 kronor uppgående lön icke är ifrågasatt. Deremot har Kongl. Maj:t föreslagit, att kronojägarnes tjenstgöringspenningar skulle höjas i de sex norra länen från 150 kronor till 600 kronor, i Vermland från 100 kronor till 600 kronor och i de öfriga länen från 100 till 500 kronor. Denna ökning synes emellertid utskottet väl stor; och föreställer sig utskottet, att, derest tjenstgöringspenningarna för kronojägarne bestämmas i de sex norra länen och Vermland till 400 kronor samt i öfriga delar af landet till 300 kronor, den förbättring i kronojägarnes löneförmåner, som af omständigheterna otvifvelaktigt påkallas, blifver i hufvudsak beredd. Men härjemte har utskottet för att ytterligare tillgodose kronojägarne och i öfrigt främja deras qvarstannande i tjensten ansett dem böra beredas förmånen af ett ålderstillägg å 100 kronor efter fem års väl vitsordad tjenstgöring, hvilket ålderstillägg dock icke synes böra medräknas i lönen utan, till undvikande af en utaf förhållandena icke föranledd ökning i pensionen, utgå såsom tjenstgöringspenningar.

Då frågan om pensionsväsendets ordnande för närvarande är föremål för utredning och nya grunder för pensioneringen af statens tjensteinnehafvare utan tvifvel torde komma att under den närmaste tiden fastställas, har utskottet ansett, att vid tillskapande af nya tjenster och vid löneförbättringar af hela tjenstemannakårer böra bestämmas vilkor, hvarigenom genomförandet af förändradt sätt för pensioneringen må underlättas. Och har utskottet derför ansett att vid beviljandet af ifrågavarande 14 nya jägmästarelöner och vid förhöjningen i kronojägarnes aflöningsförmåner bör fästas det vilkor, att dessa tjenstemän och betjente skola vara underkastade de förändrade pensionsbestämmelser, som framdeles kunna varda stadgade.

För genomförande af den nu ifrågasatta förbättringen af kronojägarnes aflöning samt förstärkning af den ordinarie förvaltande och bevakande skogspersonalen och under iakttagande af hvad Kongl. Maj:t föreslagit i fråga om tjenstgöringspenningar och resepenningar för jägmästarne samt resepenningar och hyresersättning för kronojägare, erfordras ökning i bestämda anslaget till skogsstaten med 188,600 kronor i stället för af Kongl. Maj:t föreslagna 287,100 kronor, nemligen:

förbättring af kronojägares lönevilkor:

250 kronors ökning i tjenstgöringspenningar för 134 kronojägare	kronor	33,500	
200 kronors ökning i tjenstgöringspenningar för 133 kronojägare	„	26,600	60,100

ökning af den förvaltande personalen:

		Lön	Tjenstgörings-penningar	Rese-penningar	Summa	
Med rätt till ålderstillägg i enlighet med hvad för skogsstaten finnes stadgadt.	1 jägmästare	1,500	1,600	600	3,700	
	11 jägmästare	16,500	17,600	6,600	40,700	
	1 jägmästare	1,500	1,400	600	3,500	
	1 jägmästare	1,500	1,200	500	3,200	
Ökning af tjenstgöringspenningarne vid nuvarande jägmästarebefattningen i Arjepluogs revir			200		200	
		21,000	22,000	8,300	51,300	51,300

ökning af den bevakande personalen:

		Lön	Tjenstgörings-penningar	Rese-penningar	Hyres-ersätt-ning	Summa	
1 kronojägare	i de sex norra länen och Vermland.	400	400	100	100	1,000	
65 kronojägare		26,000	26,000	6,500	6,500	65,000	
1 kronojägare	i de öfriga länen.	400	300	—	100	800	
13 kronojägare		5,200	3,900	—	1,300	10,400	
		32,000	30,600	6,600	8,000	77,200	77,200
					Summa kronor		188,600

I afseende å kronojägarnes löneförmåner har, på sätt ofvan meddelats, departementschefen biträdt domänstyrelsens förslag om att den tid, under hvilken dagarfvoden skulle få beräknas, måtte utsträckas till 80 dagar samt att dagarfvodena i de sex norra länen och Vermland måtte höjas från 2 kronor 50 öre till 3 kronor, hvarjemte kronojägarne skulle ega uppbära dagarfvode äfven å andra skogar än dem, för hvilka denna rätt nu är dem medgifven.

Hvad först beträffar den ifrågasatta utsträckning af tiden för berörda arfvodes beräknande, finner utskottet fullgiltiga skäl derför icke vara förebragta utan anser densamma böra bibehållas vid den hittills bestämda af 60 dagar.

Vidkommande åter frågan om rätt för kronojägarne att uppbära dagarfvode för visst arbete äfven å andra skogar än dem, för hvilka denna rätt nu är medgifven, och således för arbete å de skogar, hvilka stå under kronans omedelbara disposition, har utskottet deremot icke något att erinra, dock under förutsättning att arfvode icke utgår för arbete å skogstrakter, som ligga inom 10 kilometer i rak sträckning från kronojägarens bostad.

Hvad deremot angår dagarfvodets belopp, har utskottet, som icke ansett någon förändring böra vidtagas i fråga om det för kronojägarnes arbete på ecklesiastika boställen, andra allmänna under skogsstatens förvaltning ej stälda skogar och enskilda skogar hittills bestämda, dock föreställt sig, att det nu ifrågasatta arfvodet för arbete å de skogar, som stå under kronans omedelbara disposition är öfver höfvan högt. Enligt hvad departementschefen i detta ämne anfört, hafva dagarfvodena hufvudsakligen till ändamål att hålla kronojägarne skadeslöse för de särskilda utgifter, som äro förenade med en längre tids uppehåll å kronoskogar, belägna på långt afstånd från deras hemvist, och kunde dagarfvodena således icke betraktas såsom någon tillökning i kronojägarnes egentliga aflöningsförmåner utan fast mer böra anses ega karaktären af traktamenten. Men vid sådant förhållande anser utskottet dessa dagarfvoden skäligen icke böra bestämmas till högre belopp än till 1 krona 50 öre i de sex norra länen och Vermland samt till 1 krona i öfriga delar af landet.

Hvad Kongl. Maj:t föreslagit angående ökning med tillsammans 4,500 kronor i de å skogsinstitutets stat uppförda anslagen till de praktiska öfningarna och till expenser, för beredande af tillfälle till inträde å institutet för ett ökadt antal elever, anser sig utskottet böra förorda; och bör alltså anslaget till statens skogslärroverk, på sätt

Kongl. Maj:t föreslagit höjas med nämnda belopp från 50,500 kronor till 55,000 kronor.

I det till ålderstillägg åt skogsstaten och skogsinstitutets lärarepersonal uppförda förslagsanslaget, 84,400 kronor, har Kongl. Maj:t icke föreslagit någon ändring. Men vid bifall till utskottets förslag om ålderstillägg till kronojägarne torde någon ökning i detta anslag böra ega rum; och har utskottet funnit denna ökning lämpligen böra bestämmas till 15,600 kronor och anslaget sålunda uppföras med ett till 100,000 kronor förhöjdt belopp.

Hvad beträffar anslaget till den enskilda skogsundervisningen, 4,800 kronor, är deri icke föreslagen någon ändring; och torde det alltså böra uppföras med oförändradt belopp.

Vidkommande reservationsanslaget till kronoskogarnes förvaltning och befrämjande af skogsväsendet i allmänhet har Kongl. Maj:t föreslagit, att det måtte höjas från nuvarande beloppet 1,010,892 kronor med 489,100 kronor till 1,499,992 kronor. I afseende å de under detta anslag förekommande utgifterna har utskottet icke haft något att erinra i fråga om ersättning för den föreslagna utsträckningen af assistenternas i de norra länen tjenstgöringsskyldighet och om anvisande af godtgörelse till extra skogstjenstemän för biträde vid skogsodlingar i de fem sydligaste distrikten. Ej heller har utskottet mot hvad departementschefen rörande detta anslag i öfrigt anfört haft annan erinran att framställa än att dels en ökning deri bör ske med anledning af något större utgifter till extra skogsbevakning m. m., derest utskottets förslag om nedsättning i de af Kongl. Maj:t äskade belopp för ökning af den ordinarie förvaltande och bevakande personalen bifalles, och dels minskning deri kan ega rum vid bifall till utskottets förslag om nedsättning i dagarfvoden till kronojägarne. Sistnämnda minskning kan emellertid beräknas så mycket större än ökningen, att det af Kongl. Maj:t begärda anslaget synes kunna nedsättas med 20,000 kronor till 1,479,992 kronor.

Slutligen har utskottet ansett sig böra biträda Kongl. Maj:ts förslag om medgifvande att för det af Kongl. Maj:t angifna ändamål, eller betäckande af kostnaden för skogsväsendet, hvartill reservationsanslaget för år 1900 ej lemnat tillgång, må förskjutas ett belopp af högst 135,000 kronor att af 1900 års skogsmedel ersättas.

På grund af hvad sålunda blifvit anfördt hemställer utskottet,

att Riksdagen må

a) *dels* i den för skogsstaten gällande stat upp-

föra ytterligare 14 jägmästare med här ofvan för dem angifna aflöningsförmåner och under de vilkor, att de skola vara underkastade de förändrade pensionsbestämmelser, som framdeles kunna varda stadgade, samt 80 kronojägare äfvensom höja jägmästarens i Arjepluog tjenstgöringspenningar med 200 kronor;

dels, under vilkor att kronojägare skola vara underkastade de förändrade pensionsbestämmelser, som framdeles kunna varda stadgade, medgifva, att kronojägares tjenstgöringspenningar må utgå för kronojägare i de sex norra länen och i Vermland med 400 kronor samt för kronojägare i öfriga delar af riket med 300 kronor, äfvensom att kronojägare må ega att efter fem års väl vitsordad tjenstgöring åtnjuta ett ålderstillägg å 10 kronor att anses såsom tjenstgöringspenningar;

dels för nu nämnda ändamål höja det bestämda anslaget för skogsstaten från dess nuvarande belopp, 451,408 kronor, med 188,600 kronor till 640,008 kronor samt förslagsanslaget till ålderstillägg åt skogsstaten och skogsinstitutets lärarepersonal från 84,400 kronor med 15,600 kronor till 100,000 kronor;

dels med godkännande af den ändring i skogsinstitutets stat, att anslaget till expenser ökas till 5,000 kronor och anslaget till de praktiska öfningarna till 8,000 kronor, höja anslaget för statens skogslöroverk, nu 50,500 kronor, med 4,500 kronor till 55,000 kronor;

dels höja reservationsanslaget till kronoskogarnes förvaltning och befrämjande af skogsväsendet i allmänhet från nuvarande beloppet, 1,010,892 kronor, med 469,100 kronor, till 1,479,992 kronor;

så att anslaget till skogsväsendet skulle erhålla följande uppställning:

bestämdt anslag:

för skogsstaten	kr. 640,008: —	
„ statens skogslöroverk	„ 55,000: —	kr. 695,008: —
	Transport kronor	695,008: —

		Transport kronor 695,008: —
förslagsanslag:		
till åldertillägg åt skogsstaten och skogsinstitutets lärarepersonal		„ 100,000: —
reservationsanslag:		
till enskilda skogsundervisningen	kr. 4,800: —	
„ kronoskogarnes förvaltning och befrämjande af skogsväsendet i allmänhet	„ 1,479,992: —	„ 1,484,792: —
		summa kr. 2,279,800: —

hvarigenom det nuvarande anslaget till skogsväsendet i dess helhet skulle ökas med 677,800 kronor; samt

b) medgifva, att till bestridande af de kostnader för kronoskogarnes förvaltning och befrämjande af skogsväsendet i allmänhet, till hvilka det för år 1900 för berörda ändamål anvisade reservationsanslag icke lemnar tillgång, må, efter Kongl. Maj:ts bemyndigande, af domänstyrelsen under år 1900 förskjutas ett belopp af högst 135,000 kronor, att af samma års skogsmedel ersättas.

Ang. Marma skogsskolas förflyttning till Grönsinka kronopark m. m.

5:o) Uti en till Riksdagen aflåten proposition (n:o 9) af den 15 december 1899 har Kongl. Maj:t föreslagit Riksdagen att medgifva,

att vid ifrågasatt förflyttning af Marma skogsskola till Grönsinka kronopark Kongl. Maj:t måtte ega att till skolans föreståndare, hvilken skulle vara skyldig att under vederbörande revirförvaltares ledning handhafva förvaltningen af nämnda kronopark äfvensom, i den mån sådant honom af domänstyrelsen uppdroges, af de i närheten af denna kronopark belägna allmänna skogar, anvisa, utöfver den skogsskoleföreståndaren vid Marma nu anslagna lön af 1,000 kronor om året, ett fyllnadsarfvode af 1,000 kronor för år räknadt, att utgå af reservationsanslaget till kronoskogarnes förvaltning och befrämjande af skogsväsendet i allmänhet;

att det å en propositionen bifogad karta utmärkta, af Marma skogsskola för närvarande disponerade område af Tierps kronopark finge från kronoparken afsöndras och tillika med de å området upp-

förda, kronan tillhöriga bygnader under de i kongl. brefvet den 29 maj 1874 omförmälda vilkor å offentlig auktion till den högstbjudande försäljas med tillträdesrätt för köpare den näst efter auktionen inträffande midfasta; samt

att de medel, som genom ifrågavarande försäljning inflöte, finge, på samma sätt som köpeskillingarne för försålda mindre kronoegendomar, användas till inköp för kronans räkning af skogbärande eller till skogsbörd tjenlig mark.

Beträffande ifrågavarande framställning inhemtas af propositionen, hurusom domänstyrelsen, med anmälan att jägmästaretjensten i Örbyhus revir och den dermed förenade föreståndarebefattningen vid Marma skogsskola, förlagd å kronoparken Tierp, genom innehafvarens den 17 maj 1897 inträffade frånfälle blifvit lediga, i skrifvelse nämnda dag, enär till skjutfält för artilleriet upptagits större delen af omförmälda kronoparks område samt till följd deraf öfningsfältet för skogsskolans lärlingar blifvit i högst väsentlig mån inskränkt, väckt fråga om skogsskolans förflyttning till annan ort; och hade Kongl. Maj:t genom bref den 21 berörda maj, med bifall till styrelsens derom gjorda framställning, föreskrifvit, att, i afvaktan på utredning om skogsskolans förläggande till annan ort, med ofvannämnda tjensters ledigförklarande skulle tills vidare anstå.

I skrifvelse den 14 mars 1899 hade domänstyrelsen nu inkommit med utredning i nämnda afseende och dervid bifogat inhemtade yttranden från öfverjägmästarne i Bergslagsdistriktet och Gefle—Dala distrikt.

Beträffande den nuvarande platsen för skogsskolan hade öfverjägmästaren i Bergslagsdistriktet anfört, bland annat, att valet af denna plats visserligen haft sitt berättigande på en tid, då Tierps kronopark ännu befunnit sig i sitt ursprungliga skick samt andra väl belägna och i öfrigt lämpliga kronoparker i mellersta delarne af landet icke stått till förfogande, men att numera, då större delen af kronoparken upptagits till skjutfält åt artilleriet och lämpligare allmänna skogar vore att tillgå, flera skäl talade för skolans förflyttning till annan plats. Tierps kronopark vore nemligen såväl på grund af sin nuvarande ringa ytvidd som ock med hänsyn till jordmånen icke vidare lämplig såsom instruktionspark. Jordmånen å den för skolan ännu disponibla delen af kronoparken utgjordes af sand och grusarter, der tallen ensam funne trefnad. I följd häraf saknades tillfälle att bibringa lärlingarne praktisk kunskap om granbestånds och blandskogsbestånds uppdragande och vård. Ej heller funnes der för de olika kulturmetoderna fullt lämpliga lägen.

Såsom tjenlig plats för skogsskolan hade öfverjägmästaren, enär några andra allmänna skogar, som vore till öfningsfält för skolan lämpliga,

icke funnes i skolans närmaste granskap, föreslagit Grönbo kronopark i Örebro revir. Sedan Grönsinka på gränsen mellan Gestrikland och Dalarne belägna, till Kopparbergs revir hörande kronopark blifvit år 1898 inköpt och öfverjägmästaren lemnats tillfälle att yttra sig om denna kronoparks lämplighet såsom förläggningsort för skogsskolan, hade öfverjägmästaren emellertid frånträdt sitt förenämnda förslag och förordat skolans förflyttning till sistberörda kronopark, hvilken öfverjägmästaren i anseende till der rådande omvexlande skogsförhållanden ansåge lämpa sig till öfningsfält vid utbildningen af skogvaktare ej blott för landets mellersta provinser, utan äfven för Dalarne och en stor del af Norrland. Den omständigheten att Grönsinka låge på endast några mils afstånd från skogsskolan vid Bjurfors kunde, enligt öfverjägmästarens mening, icke förringa lämpligheten af skolans förläggande till Grönsinka kronopark, helst det antal skogslärlingar, som utexaminerades från Bjurfors skogsskola, icke fylde behofvet af skogvaktare ens för de inom Bergslagsdistriktet befintliga bruks- och kronoskogar, för hvilka densamma förnämligast vore afsedd, och följaktligen ännu mindre för Dalarne och södra delen af Norrland, der någon skogsskola icke funnes.

Äfven öfverjägmästaren i Gefle—Dala distrikt hade uttalat sig för skogsskolans förläggande till Grönsinka, och hade öfverjägmästaren till stöd härför anfört, bland annat, att denna kronopark hade en betydande areal af olikartad beskaffenhet med skogsbestånd af olika åldrar, der förvaltningen och skogsvården beredde tillfällen till bibringande af insigt i allt hvad som rörde såväl enskildes som statens skogshushållning inom mellersta delarne af landet och nedre Norrland. Skolan, hvarifrån afståndet till Horndals jernvägsstation å norra stambanan blefve endast en nymil, vore behöflig särskildt för fyllande af behofvet af skogvaktare för nedre Norrland, hvilket behof icke kunde fullt tillgodoses från skogsskolan vid Bispgården i Jemtland. Vid hufvudgården å Grönsinka kronopark funnes äfven goda och för skolan med lärare och lärlingar fullt tillräckliga åbyggnader, hvilka för närvarande icke disponerades för annat ändamål och ej heller syntes kunna med fördel utarrenderas, enär för jordbruket nödiga hus redan funnes vid gården. I hufvudbyggnaden, bestående af två våningar, hvardera om sju rum och tambur, samt af vindsvåning, kunde efter erforderlig reparation, som beräknats kosta 1,200 kronor, erhållas lokal för lärosal, lärlingar och skolföreståndaren. För skogsrättaren kunde bostad beredas i den så kallade befallningsmansbyggningen, sedan densamma reparerats för en till 400 kronor beräknad kostnad. Till dessa kostnader komme för byggna-

dernas iståndsättande till det yttre utgifter för takets omstrykning och rappningens omseende å hufvudbyggnaden samt påläggning af nytt tegeltak å befallningsmansbyggningen. Nödiga uthus, trädgård och mark för plantskolor med mera funnes att tillgå. På samma gång skogsskolan således kunde utan afsevärd kostnad flyttas till Grönsinka kronopark, skulle också statens skogsförvaltning i denna ort genom flyttningen tillföras gagn, enär kronoparken och vissa i dess närhet belägna allmänna skogar, såsom skogarne till förra militiebostället Fors, hvilka läge aflägset från öfriga allmänna skogar, kunde tagas under skolföreståndarens vård och förvaltning.

Under erinran att Marma skogsskola, förut benämnd Tierps skogsskola, inrättats jemlikt kongl. brefvet den 21 januari 1859 och börjat sin verksamhet på hösten 1861, hade domänstyrelsen för egen del anfört, att Tierps kronopark vid den tid, då skogsskolan dit förlades, hade en areal af 1,110 hektar, men att densamma numera genom största delens upptagande af skjutfält utgjorde endast 501,81 hektar. Häraf vore en del i anseende till skjutöfningarna å platsen svårtillgänglig för lärlingarnas öfningar, och återstoden vore i följd af jordmånens och skogens beskaffenhet mycket otillfredsställande såsom öfningsfält för skolan. Då undervisningen vid en skogsskola kunde blifva lefvande och fruktbärande endast i den mån densamma meddelades i sammanhang med utförandet af praktisk skogsförvaltning med alla dess mångskiftande arbeten, men detta förutsatte, att skolan vore förlagd å en kronopark med omvexlande skogsbestånd och jordmånsförhållanden samt af tillräcklig areal, kunde Tierps kronopark icke längre anses motsvara sitt ändamål såsom förläggningsort för skogsskolan. Denna måste derför förläggas till annan lämpligare plats, och genom inköpet af Grönsinka kronopark hade en sådan äfven erhållits. Såväl till areal, 5,392 hektar, och beskaffenhet som med hänsyn till der befintliga åbyggnader vore denna kronopark för ändamålet särdeles lämplig. Med afseende å läget kunde visserligen anmärkas, att en af statens skogsskolor vore förlagd till den endast några mil från Grönsinka belägna Bjurfors kronopark. Oberäknadt Ombergs skogsskola, som hade att förbereda till inträde vid skogsinstitutet, men med inberäknande af den med statsanslag understödda skogsskolan vid Skogshall uppginge för närvarande statens skogsskolor till ett antal af sex, af hvilka fem vore förlagda i södra och mellersta delarne af landet, nemligen en i Skåne, en i Vestergötland, en i Södermanland, en i Vestmanland och en i Upland (Marma), men deremot endast en, Bispgårdens skogsskola, i Norrland. För åstadkommande af en jemnare fördelning inom landet af dessa skolor vore

det visserligen önskvärdt, att Marma skogsskola, då den förflyttades, kunde förläggas till någon sådan ort, att nedre Norrlands behof af skogvaktare derifrån kunde tillgodoses, men för detta ändamål lämplig allmän skog saknades inom nämnda landsdel. Ehuru belägen i Dalarne kunde emellertid Grönsinka kronopark anses motsvara fordringarna på en dylik förläggningsort jemväl i fråga om belägenhet, i det att, såsom öfverjägmästaren i Gefle—Dala distrikt äfven framhållit, kronoparken öfver Horndals jernvägsstation stode i beqväm förbindelse med Norrland. Enligt hvad samme öfverjägmästare erinrat, kunde lokaler för inrymmande af skola, lärarepersonal och lärlingar erhållas å Grönsinka gård utan annan kostnad än den, som erfordrades för verkställandet af förenämnda mindre reparationer äfvensom för yttertakens förbättrande. Kostnaden härför äfvensom för oförutsedda utgifter beräknades af styrelsen till 3,000 kronor.

Vidare hade styrelsen anfört, att, som Grönsinka kronopark vore belägen vid östra gränsen af Kopparbergs revir på betydligt afstånd från flertalet inom reviret befintliga allmänna skogar, en till nämnda kronopark förlagd skogsskola icke kunde skötas af jägmästaren i reviret, utan måste handhafvas af en särskild föreståndare, hvilken derjemte borde hafva till åliggande att ombesörja vården och förvaltningen af såväl kronoparken som det närbelägna, förra militiebostället Fors tillhörande skogsskiften. Den för skolföreståndarebefattningen vid Marma skogsskola i stat uppförda lönen, 1,000 kronor, vore emellertid vid sådant förhållande för tjensteinnehafvarens utkomst otillräcklig, och liksom vid skogsskolorna vid Bispgården och Kolleberga vore derför anvisandet af ett årsarfvode af 1,000 kronor från reservationsanslaget för skogsväsendet af behofvet oundgängligen påkalladt.

I detta sammanhang hade styrelsen äfven erinrat, att genom skolföreståndarebefattningens skiljande från jägmästarebefattningen i Örbyhus revir en välbehöflig reglering af det alltför vidsträckta Stockholms revir kunde genomföras på det sätt, att en del af detta revir lades till Olands revir och en motsvarande del af detta till Örbyhus revir, hvarigenom Stockholms revir erhölle en för dess förvaltning ändamålsenligare begränsning.

I fråga om disposition af de för Marma skogsskola använda åbyggnader, bestående af föreståndarens bostad, skolbyggnaden, bryggbusbyggnaden, ladugårdshus med stall samt smedja, mat- och förrådsbod, ved- och redskapslider med flera smärre byggnader, hade styrelsen ansett, att dessa byggnader, hvilka i händelse af skolans förflyttning blefve för skogsväsendet obehöfliga, borde för kronans räkning försäljas

tillika med den 4 hektar 80 ar omfattande tomtplatsen, sedan densamma sådan den funnes utmärkt å en styrelsens utlåtande bifogad karta, blifvit från kronoparken afsöndrad.

Med åberopande af hvad i ärendet sålunda anförts hade domänstyrelsen hemstält, att Marma skogsskola måtte flyttas till Grönsinka kronopark och ett belopp af 3,000 kronor från reservationsanslaget till kronoskogarnes förvaltning och befrämjande af skogsväsendet i allmänhet anvisas för iståndsättande af de för skolans behof erforderliga byggnader vid kronoparken; att till fyllnadsarfvode åt den blifvande föreståndaren för skogsskolan vid Grönsinka måtte från samma anslag anvisas 1,000 kronor, med skyldighet för föreståndaren att omhänderhafva vården och förvaltningen af Grönsinka kronopark och de i närheten deraf belägna allmänna skogar, hvilka honom af styrelsen anvisades; samt att de för Marma skogsskola nu använda åbyggnaderna måtte tillika med förenämnda tomtområde försäljas.

Detta ärende hade Kongl Maj:t låtit sig föredragas; och har Kongl. Maj:t, som, med afseende å hvad i ärendet förekommit, ansåge att ifrågavarande, å Tierps kronopark förlagda skogsskola borde flyttas till kronoparken Grönsinka i Kopparbergs revir, samt att för detta ändamål de vid sistnämnda kronopark befintliga byggnader borde iståndsättas på sätt domänstyrelsen föreslagit, nu, under erinran att 1894 års Riksdag medgifvit, att, derest vid statens skogsskolor vid Grönbo (förlagd till Bjurfors), Kolleberga och Bispgården funnes böra såsom föreståndare anställas annan person än jägmästaren i det revir, inom hvilket skolan vore belägen, till sådan skolföreståndare finge anvisas, utöfver den för befattningen anslagna lön, ett fyllnadsarfvode af 1,000 kronor för år räknadt, till Riksdagen gjort den framställning förevarande proposition innefattar.

Då det synes vara ådagalagdt, att Tierps kronopark numera är till förläggningsort för en skogsskola otjenlig och den der befintliga skolan alltså bör derifrån förflyttas samt dess förläggande till Grönsinka under nuvarande förhållanden synes lämpligt och kan utan afsevärd kostnad verkställas, anser sig utskottet böra biträda Kongl. Maj:ts förslag i detta ämne.

Utskottet, som ej heller i öfrigt haft något att erinra mot hvad Kongl. Maj:t i omförmälta hänseende föreslagit, hemställer alltså,

att Kongl. Maj:ts förevarande framställning må af Riksdagen bifallas.

Till belöningar för rofdjurs dödande.

Ang. anslag till belöningar för rofdjurs dödande. [5.]

6:o) Kongl. Maj:t har föreslagit, att af det under sjunde hufvudtiteln uppförda förslagsanslaget till belöningar för rofdjurs dödande finge enligt de närmare bestämmelser, Kongl. Maj:t kunde finna godt meddela, användas ett årligt belopp af högst 5,000 kronor såsom bidrag till belöningar för dödande af sjelar, under vilkor att statsbidraget icke finge utgå med högre belopp, än som motsvarade hvad vederbörande hushållningssällskap eller landsting, hvart för sig eller i förening, utbetalat såsom belöningar för inom området dödade sjelar, och ej i någon händelse med mer än 3 kronor för hvarje dödad sjel.

Till statsrådsprotokollet har departementschefen anfört, hurusom Riksdagen å extra stat under riksstatens sjette hufvudtitel för år 1898 anvisat ett anslag af 5,000 kronor att, enligt de närmare bestämmelser, Kongl. Maj:t kunde finna godt meddela, användas såsom bidrag till belöningar för dödande af sjelar, under vilkor att statsbidraget icke finge utgå med högre belopp, än som motsvarade hvad vederbörande hushållningssällskap eller landsting, hvart för sig eller i förening, utbetalat såsom belöningar för inom området dödade sjelar, och ej i någon händelse med mer än tre kronor för hvarje dödad sjel.

Då Riksdagen uti skrifvelse den 13 maj 1897 angående regleringen af utgifterna under riksstatens sjette hufvudtitel anmälde sitt berörda beslut, hade Riksdagen derjemte framhållit, att enligt Riksdagens mening egentligen det under sjunde hufvudtiteln uppförda förslagsanslaget till belöningar för rofdjurs dödande borde tagas i anspråk till bestridande af statsverkets utgifter för nu ifrågavarande ändamål, men att, då härför måste förutsättas en ändring i 20 § af jagtstadgan samt förslag i detta syfte då icke förelåge, Riksdagen, på det icke af brist på medel en för fiskeribefolkningen i vidsträckta delar af vårt land gagnelig åtgärd måtte undanskjutas, ansett sig böra bevilja omförmälda extra anslag.

Vid föredragning den 28 maj 1897 af Riksdagens nyssnämnda skrifvelse hade Kongl. Maj:t behagat dels besluta kungörelse angående vilkoren för erhållande af bidrag från det af Riksdagen för år 1898 anvisade anslag till belöningar för dödande af sjelar, dels ock uppdraga åt chefen för finansdepartementet att taga under öfvervägande, huruvida 20 § i förnyade jagtstadgan den 21 oktober 1864 borde i det af Riksdagen antydda syfte ändras. Enligt remiss den 1 november 1897

hade Kongl. Maj:t anbefalt domänstyrelsen att inkomma med utlåtande i sistnämnda afseende.

På framställning af Kongl. Maj:t hade Riksdagen för hvartdera af åren 1899 och 1900 å sjette hufvudtiteln anvisat ett extra anslag å 5,000 kronor att under enahanda vilkor, som blifvit för 1898 års anslag bestämda, användas såsom bidrag till belöningar för dödande af sjelar; och hade Kongl. Maj:t genom kungörelser den 27 maj 1898 och den 26 maj 1899 meddelat bestämmelser angående vilkoren för erhållande af bidrag från hvartdera af dessa båda anslag.

Den 7 februari 1899 hade domänstyrelsen afgifvit det infordrade utlåtandet och deri anfört, att enligt 11 § i 1864 års jagtstadga sjel upptoges bland skadliga rofdjur, hvilka, enligt 10 § i samma stadga, finge, hvar de träffades, fällas och behållas, men deremot ej bland dem, för hvilka enligt 20 § belöning af allmänna medel erhölles. Före år 1869 utbetalades sådana belöningar för dödande af björn, varg, lo, jerf, räf, örn, berguf samt duf- och hönshök, men sistnämnda år upphörde premierna för dödande af räf och roffoglar, emedan det ansågs vara landstingens eller hushållningssällskapens sak att i de orter, der sådant behöfdes, främja utrotandet af dessa skadedjur. Enligt domänstyrelsens åsigt hörde tvifvelsutan äfven den närmaste omsorgen om sjelens minskande, der sådant för fiskets främjande vore af nöden, till de angelägenheter, som låge inom hushållningssällskaps och landstings verkningskrets. Vid förenämnda statsbidrags beviljande hade jemväl ansetts, att intresset för ifrågavarande angelägenhet i de särskilda orterna borde vara afgörande för statsbidragets belopp, hvilket icke finge utgå till högre belopp, än som motsvarade bidragen i orterna. Dessa bidrag hade år 1898 utgjort tillsammans ett belopp af 3,100 kronor, men under år 1899 stigit till högre belopp, så att det för samma år för ändamålet beviljade statsanslaget i sin helhet kunnat anvisas, hvaraf framginge, att statsbidraget framkallat ökadt intresse i orterna för denna angelägenhet. Enligt domänstyrelsens mening förefunnes således icke anledning att göra ändring i det sätt, på hvilket staten nu främjade ifrågavarande skadedjurs minskande, och detta desto mindre som statens utgifter härför, om dessa komme att utgå från förslagsanslaget till rofdjurs dödande, skulle väsentligt ökas, enär belöningarna, hvilka nu för hvarje dödad sjel utbetalades till belopp af sex kronor, hälften af statens och hälften af ortens bidrag, då måste till fulla beloppet utgå af statsmedel, alldenstund de vilkor, som för statsbidragets erhållande nu vore stadgade, svårligen kunde inrymmas i jagtstadgan. På grund af

hvad sålunda anförts, hade styrelsen afstyrkt ändring af 20 § i gällande jagtstadga i det af Riksdagen ifrågasatta syfte.

Slutligen hade landtbruksstyrelsen i skrifvelse den 25 september 1899 hemstält, att jemväl för år 1901 måtte såsom bidrag till belöningar för dödande af sjelar på extra stat anvisas ett belopp af 5,000 kronor. Styrelsen erinrade härvid, att, under det att endast 7 hushållningssällskap och landsting sökt bidrag af 1898 års anslag till sammanlagdt belopp af 3,100 kronor, ansökningar om erhållande af bidrag från 1899 års anslag inkommit från tillhopa 11 hushållningssällskap och landsting, dervid gjorts framställningar om beviljande af statsbidrag af tillsammans 6,300 kronor, eller 1,300 kronor mer än anslagets belopp. Enligt de redogörelser för användningen af de för ändamålet anvisade stats- och andra medel, som hittills afgifvits, eller dem, som anginge förhållandena under år 1898, hade för sjelars dödande inom orterna samma år utbetalats tillhopa 6,729 kronor eller mer än dubbla beloppet af de för ändamålet för samma år anvisade statsbidrag, 3,100 kronor. Enligt hvad anledning funnes att antaga, hade intresset för ifrågavarande angelägenhet inom orterna under år 1899 tagit sig uttryck i än större uppoffringar; och antagas kunde, att för den närmaste framtiden samma intresse komme att än ytterligare stegras, hvarför dock erfordrades, att från statens sida uppoffringar gjordes i minst samma omfattning som hittills.

Efter hvad till styrelsen sedermera insända ansökningar om bidrag från innevarande års anslag utvisade, hade tillhopa 12 hushållningssällskap och landsting gjort framställningar om erhållande af bidrag från samma anslag, dervid af 10 hushållningssällskap och landsting begärts sammanlagdt 6,600 kronor, under det att två landsting, hvilka af 1899 års anslag fått sig tilldelade tillsammans 1,100 kronor, ej till siffran angifvit de utaf dem för innevarande år begärda bidragens belopp.

Å riksstatens sjunde hufvudtitel funnes, såsom ofvan blifvit erinradt, uppfördt ett ordinarie anslag af 12,000 kronor till belöningar för rofdjurs dödande, hvilket anslag hade naturen af förslagsanslag. Utgifterna från detta anslag hade utgjort:

år 1894	kronor	3,895: —
„ 1895	„	4,490: —
„ 1896	„	6,145: —
„ 1897	„	5,485: —
„ 1898	„	4,470: —

Vidare hade, såsom jemväl af det ofvan anförda framginge, Riksdagen för hvart och ett af åren 1898, 1899 och 1900 å extra stat under sjette

hufvudtiteln anvisat ett anslag af 5,000 kronor såsom bidrag till belöningar för dödande af sjelar.

Då, såsom förestående siffror utvisade, förslagsanslaget under sjunde hufvudtiteln till belöningar för rofdjurs dödande, äfven utan att dess i riksstaten upptagna belopp öfverskredes, lemnade tillgång till bestridande äfven af de medel, som af Riksdagen under de senare åren anvisats såsom bidrag till belöningar för dödande af sjelar, hade helt naturligt den frågan uppstått, huruvida icke sistnämnda belopp skulle kunna anvisas å sjunde hufvudtitelns förenämnda anslag. Då Riksdagen år 1897 första gången anvisat medel till belöningar för dödande af sjelar, hade Riksdagen uttalat såsom sin mening, att sistnämnda anslag egentligen borde tagas i anspråk för nu ifrågavarande ändamål, ehuru för en sådan anordning den omständighet då ansetts utgöra hinder, att förslag till en såsom behöflig ansedd ändring i 20 § af jagtstadgan icke förelegat. Anledning att till denna fråga återkomma gåfves nu af det chefen för finansdepartementet, jemlikt Kongl. Maj:ts beslut den 28 maj 1897, meddelade uppdrag att taga under öfvervägande, huruvida berörda § i jagtstagan borde i det af Riksdagen antydda syfte ändras.

Domänstyrelsen, i ärendet hörd, hade afstyrkt en sådan ändring; och ehuruväl departementschefen visserligen icke ansåge de af styrelsen för dess afstyrkande anförda skäl utgöra ett bestämdt hinder för införande i jagtstadgan af de ifrågavarande bestämmelserna rörande belöningar för dödande af sjelar, ansåge departementschefen sig dock icke nu böra förorda en sådan åtgärd, helst tillfälle erbjöde sig att till frågan återkomma vid behandlingen af ett af särskilda, jemligt Kongl. Maj:ts bemyndigande, af departementschefen tillkallade komiterade utarbetadt förslag till ny jagtstadga. Någon nödvändighet för den ifrågasatta ändringen ur nu förevarande synpunkt ansåge departementschefen ej heller föreligga. Han kunde nemligen icke finna, att något hinder, formelt eller annat, mötte för Riksdagen att på Kongl. Maj:ts framställning anvisa belöningsmedlen för dödande af sjelar till utgående från förslagsanslaget till dödande af rofdjur. Och vid sådant förhållande syntes obehöfligt att för ändamålet å riksstaten uppföra ett särskildt extra anslag.

Landtbruksstyrelsen hade vitsordat det fortfarande behofvet af medel till belöningar för dödande af sjelar; och då anledning saknades att rörande beloppet af statsbidraget och sättet för dess användning vidtaga annan ändring än den nyss antydda i fråga om det anslag, hvarifrån bidraget skulle utgå, hemstälde departementschefen, efter sam-

råd med chefen för civildepartementet, om förenämnda framställnings aflåtande till Riksdagen.

Utskottet, som icke haft något att erinra emot hvad Kongl. Maj:t i detta afseende föreslagit, hemställer,

att Kongl. Maj:ts ifrågavarande framställning må af Riksdagen bifallas.

Öfriga ordinarie anslag.

Ang. öfriga ordinarie anslag.

7:o) I fråga om öfriga ordinarie anslag under sjunde hufvudtiteln är icke någon förändring af Kongl. Maj:t ifrågasatt.

Utskottet får hos Riksdagen hemställa,

att samtliga, här ofvan icke särskildt omförmälda, i nu gällande riksstat uppförda ordinarie anslag å sjunde hufvudtiteln må i riksstaten för år 1901 till oförändrade belopp upptagas.

Extra anslag.

Med anledning af de för *tillfälliga behof*, hänförliga till sjunde hufvudtiteln, gjorda framställningar, hvilka icke redan här ofvan blifvit af utskottet till behandling upptagna, får utskottet afgifva följande yttranden och förslag.

Arfvode för en byråassistent å finansdepartementets bankbyrå.

Ang. anslag till arfvode för en byråassistent å finansdepartementets bankbyrå.

8:o) Kongl. Maj:t har föreslagit Riksdagen att till beredande af arfvode för en assistent å finansdepartementets bankbyrå på extra stat för år 1901 anvisa ett belopp af 5,000 kronor.

Till förberörda statsrådsprotokoll har föredragande departementschefen anfört följande. [6.]

Sedan Riksdagen i skrifvelse den 15 maj 1888 uttalat den åsigt, att, då den mångfald af löpande göromål, bankinspektören hade att förvalta, ej lemnade honom tid att annat än undantagsvis företaga sådana inspektioner, som kräfde längre uppehåll på något ställe, en mera omfattande inspektion syntes böra anordnas, hade, med anslutning till den af Riksdagen sålunda uttalade tanken, Kongl. Maj:t till 1889 års Riksmöte afgifvit förslag om anställande af en assistent åt bankinspektören med särskildt uppdrag att anställa bankundersökningar. Med anledning af Kongl. Maj:ts berörda framställning hade Riksdagen beviljat ett anslag af 4,000 kronor till arfvode åt en sådan assistent; och detta arfvode hade af följande Riksdagar å extra stat uppförts till oförändradt belopp. Väl hade Kongl. Maj:t till 1894 års Riksdag hemstält, att, för att i någon mån söka förekomma allt för täta personombyten, hvarigenom bankkontrollen skulle gå miste om den fond af erfarenhet och personalkännedom, en assistent under sin tjenstetid hunnit samla, en förhöjning af assistentens årsarfvode måtte beviljas; men denna framställning hade icke vunnit Riksdagens bifall.

Departementschefen hade emellertid anledning att nu åter upptaga frågan om arfvodet åt assistenten å finansdepartementets bankbyrå. Befattningen hade af dess förste innehafvare tillträdts med början af år 1890, och sedan denne och hans två närmaste efterträdare afsagt sig vidare förordnande, vore det nu den fjerde personen, som förordnats att uppehålla befattningen. Att sådana täta ombyten försvagade den bankkontroll, som af tjenstens innehafvare utöfvades, syntes departementschefen uppenbart, då assistenten, äfven med goda personliga förutsättningar, knappast blefve med sin plats fullt förtrogen, förrän han efter ett eller annat års tjenstgöring fått tillfälle att sätta sig in i de olika bankernas mångskiftande förhållanden; och det vore derför redan ur synpunkten att söka ernå större kontinuitet i tjenstens utöfvande önskligt, att befattningen kunde blifva något bättre aflönad.

Men härtill komme, att det numera visat sig möta stora svårigheter att mot de aflöningsförmåner, som nu bjödes, erhålla fullt lämplig person till platsens besättande. Om ock till de 4,000 kronor, hvarmed arfvodet utginge, kunde läggas ett eller annat hundratal kronor, som skulle kunna af vederbörande inbesparas af utgående resekostnadsersättning, så utgjorde detta dock ej nöjaktig godtgörelse åt en person, som förvärfvat den praktiska erfarenhet inom bankväsendet och derjemte besutte de solida egenskaper, hvilka man ville finna hos den, som skulle utöfva bankbyråassistentens mycket grannlaga och ganska magtpåliggande värf. En man med dylika qvalifikationer funne det

vara för sig ekonomiskt fördelaktigare att bibehålla sin banktjenst. Och äfven den omständighet, att assistentbefattningen kunde tillsättas endast genom årsförordnande, gjorde, i förening med de ofta förekommande resorna, platsen mindre begärlig.

Då departementschefen således ansåge nödigt, att ifrågavarande arfvode höjdes, ville han jemväl erinra, att en sådan förhöjning i viss mån vore motiverad enbart af den stegring i lefnadskostnaderna, som efter arfvodets fastställande inträdt särskildt i hufvudstaden, der assistenten skulle bo; och utöfvaren af en kontrollerande verksamhet borde tydligen framför andra tjenstemän vara skyddad för brödbekymren, som ju gerna förde med sig en viss osjelfständighet.

Det borde äfven beaktas, att vid tidpunkten för detta arfvodes fastställande de enskilda bankinrättningarnas antal utgjort endast 43, men nu uppginge till 63, hvarjemte, såsom bekant, åtskilliga banker på de senare åren högst betydligt utvidgat sin verksamhet. Denna väsentliga ökning af bankverksamheten stälde uppenbarligen ökade kraf på dem, som vore satta att öfva kontroll å densamma; och det syntes då icke oskäligt, om statens utgift för en sådan kontroll i någon mån ökades.

Af nu anförda skäl ansåge departemenschefen sig böra förorda, att byråassistentens årsafvode höjdes med 1,000 kronor, och hemstälde följaktligen, att Kongl. Maj:t måtte till Riksdagen aflåta förevarande framställning.

Då den förestående indragningen af de enskilda bankernas sedelutgifningsrätt möjligen må kunna föranleda en förändring i bankinspektionens organisation, och en sådan förändring jemväl kan betingas deraf, att anordningar synas böra vidtagas till åstadkommande af samverkan emellan bankinspektionen och Kongl. Maj:ts befallningshafvandes ombud hos bankerna, för hvilka ombud någon gemensam instruktion icke lärer finnas, har utskottet visserligen ansett, att under sådana förhållanden någon ökning i kostnaden för bankinspektionen icke borde förekomma. Men på de af departementschefen till statsrådsprotokollet anförda skäl och i afvaktan på den emotsedda omorganisationen anser utskottet dock, att en höjning i assistentens å bankbyrån arfvode icke bör helt och hållet afböjas, helst det synes vara önskvärdt, att upprepade ombyten af innehafvare af denna för bankinspektionen vigtiga plats, så vidt möjligt är, förebyggas.

Såsom departementschefen erinrat, har alltsedan år 1889 uppförts å extra stat ett anslag å 4,000 kronor till arfvode för bemälde

assistent. En förhöjning i detta anslag till 4,500 kronor föreslogs visserligen af Kongl. Maj:t hos 1894 års Riksdag, men blef då ej beviljad. Derest en ökning uti ifrågavarande arfvode nu må befinnas af omständigheterna påkallad, synes den böra begränsas till det af Kongl. Maj:t år 1894 äskade belopp, 4,500 kronor, hvarigenom assistentens arfvode ej komme att sättas alltför nära det, som med 5,500 kronor utgår till hans närmaste förman, bankinspektören.

Utskottet hemställer derför,

att Kongl. Maj:ts förevarande framställning må på det sätt bifallas, att till arfvode för en assistent å finansdepartementets bankbyrå beviljas på extra stat för år 1901 ett belopp af 4,500 kronor.

Ordnande och registrerande af vissa handlingar i kammararkivet.

Ang. anslag till ordnande och registrerande af vissa handlingar i kammarkivet. [7.]

9:o) Sedan 1898 års Riksdag, med bifall till en af Kongl. Maj:t derom gjord framställning, för ordnande och registrerande, företrädesvis af ännu oordnade delar af kammararkivets handlingar beviljat ett extra anslag af 15,000 kronor, att utgå under tre år, samt Riksdagen deraf för hvartdera af åren 1899 och 1900 anvisat 5,000 kronor, att ställas till kammarkollegii disposition mot den redovisning och kontroll, som Kongl. Maj:t kunde finna lämpligt föreskrifva, har Kongl. Maj:t, som den 13 oktober 1899 meddelat föreskrifter angående det för år 1900 beviljade anslagets användande, nu föreslagit Riksdagen att af omförmälda, för ordnande och registrerande af vissa handlingar i kammararkivet beviljade anslag å 15,000 kronor på extra stat för år 1901 anvisa återstående beloppet 5,000 kronor.

Utskottet hemställer,

att Riksdagen må för ordnande och registrerande af vissa handlingar i kammararkivet af förut beviljadt anslag å 15,000 kronor på extra stat för år 1901 anvisa återstående beloppet 5,000 kronor.

Ersättning för af statskontoret gjorda förskott.

Ang. ersättning för af statskontoret gjorda förskott. [8.]

10:o) Af statsrådsprotokollet inhemtas, att de af statskontoret förskottsvis bestridda utgifter, som tillhöra sjunde hufvudtiteln och

böra till ersättande hos Riksdagen anmälas, äro enligt uppgifter från statskontoret:

till godtgörande af kostnaden för uppmätning af egorna till samt verkställande af andra landtmäteriförrättningar å åtskilliga kronans domäner	kronor	22,417: 32
„ ersättning till vissa boställshafvare och kronoarrendatorer för saknad afkomst af exproprierad jord	„	829: 27
„ godtgörande af kostnader för vissa kronoegendomars deltagande i Hjelmarens och Qvismarens sänkning	„	6,096: 22
„ godtgörande af kostnader för vissa kronoegendomars deltagande i andra vattenafledningsföretag	„	110,723: 96
„ ersättning för öfverbyggnad å indragna boställen	„	27,232: 99
„ ersättning för öfverloppsbyggnader m. m. å indragna boställen	„	2,829: 50
„ ersättning för till statsverket afträdda åbyggnader å förra häradsskrifvarebostället ½ mantal Bössebol i Stafsnäs socken af Vermlands län	„	1,279: 64
„ godtgörande af förskjuten husröteersättning åt arrendatorn af förra öfverstelöjtnantsbostället 10 mantal Kungs Norrby kungsgård i Brunnsby socken af Östergötlands län	„	2,578: 62
„ gäldande af vägskatt för kronan tillhöriga regala laxfisken inom Norrbottens län	„	1,175: 50
„ godtgörande af underhållsarbeten å Tranebergs, Nockeby och Drottningholms broar	„	5,623: 46
„ gäldande af skifteskostnad för förra militiebostället ½ mantal Hullaryd n:o 4 Skattegården i Lommaryds socken af Jönköpings län	„	558: 73
„ ersättning till egare af skattefrälsehemman, hvilkas ränta icke blifvit af statsverket inlöst,	„	15,313: 73
„ ersättning för inlösen af frälseräntan af ¼ mantal utaf hemmanet 1 mantal Valränna n:o 2 Lars Månsgård i Veddige socken af Hallands län	„	863: 75
Transport	kronor	197,522: 69

Transport	kronor	197,522: 69
till byggnadsersättning enligt kongl. brefvet den 29 maj 1891 åt skogstorpare å kronoparker i Norrbottens län	„	7,500: —
„ godtgörande af kostnader för utarbetande af förslag till nytt reglemente för de kongl. teatrarne	„	6,833: 91
„ gäldande af kostnader för skolhusbyggnad m. m. belöpande å vissa delar af förra militiebostället Ede n:o 1 i Jemtlands län	„	51: 40
„ gäldande af vägskatt för till statsverket indragna frälseräntan af $\frac{3}{8}$ mantal Sundersbol n:o 1 i Stafby socken af Upsala län	„	2: 32
eller tillhopa	kronor	211,910: 32.

Till gäldande af ofvannämnda förskott, 211,910 kronor 32 öre, har Kongl. Maj:t föreslagit Riksdagen att å extra stat för år 1901 anvisa ett motsvarande belopp, som för undvikande af öretal i riksstaten torde få utföras med 211,911 kronor.

Utskottet hemställer,

att Kongl. Maj:ts ifrågavarande framställning må af Riksdagen bifallas.

Förstärkning af arbetskrafterna hos kammarrätten.

Ang. anslag till förstärkning af arbetskrafterna hos kammarrätten. [9.]

11:o) Kongl. Maj:t har föreslagit Riksdagen att på extra stat för år 1901 uppföra dels till *arfvoden åt adjungerade kammarrättsråd* ett belopp af 12,800 kronor, dels ock till *arfvoden åt amanuenser samt extra biträden, flitpenningar och renskrifningskostnad* 8,300 kronor eller tillsammans 21,100 kronor.

Till statsrådsprotokollet har t. f. departementschefen erinrat, hurusom kammarrätten i skrifvelse till Kongl. Maj:t den 29 oktober 1896, med åberopande af den efter år 1877 ständigt fortgående tillväxten af de till kammarrätten inkomna mål, hemstält, att å verkets stat måtte ytterligare upptagas lön och tjenstgöringspenningar för två kammarrättsråd med tillhopa 12,800 kronor och för en notarie med 3,000 kronor, med rätt till ålderstillägg för nämnda befattningars innehafvare, samt

att det till vikariatsersättning med mera anslagna beloppet måtte ökas till 31,300 kronor.

På föredragning af chefen för finansdepartementet hade Kongl. Maj:t den 14 januari 1897 beslutit föreslå Riksdagen att å staten för kammarrätten uppföra lön och tjenstgöringspenningar för ytterligare två kammarrättsråd med tillhopa 12,800 kronor och för ytterligare en notarie med 3,000 kronor, med rätt för nämnda befattningars innehafvare till ålderstillägg efter vissa år i likhet med öfriga tjenstemän i samma tjenstegrad, äfvensom höja det å kammarrättens stat uppförda anslag till vikariatsersättning, arfvoden åt extra biträden, flitpenningar och renskrifningskostnad, 28,400 kronor, med 2,900 kronor till 31,300 kronor, samt att sålunda höja anslaget till kammarrätten med 18,700 kronor eller från 169,600 kronor till 188,300 kronor.

I skrifvelse den 13 maj 1897 angående regleringen af utgifterna under riksstatens sjunde hufvudtitel hade Riksdagen anmält, att Riksdagen på det sätt bifallit denna Kongl. Maj:ts framställning, att på extra stat för år 1898 uppförts dels till arfvoden åt adjungerade kammarrättsråd ett belopp af 12,800 kronor, dels till arfvoden åt extra biträden, flitpenningar och renskrifningskostnad 4,700 kronor eller tillsammans 17,500 kronor, hvarjemte det ordinarie anslaget till kammarrätten uppförts med oförändradt belopp eller 169,600 kronor.

På derom af Kongl. Maj:t gjorda framställningar hade Riksdagen äfven för hvartdera af åren 1899 och 1900 på extra stat uppfört dels till arfvoden åt adjungerade kammarrättsråd ett belopp af 12,800 kronor, dels ock till arfvoden åt extra biträden, flitpenningar och renskrifningskostnad i kammarrätten 4,700 kronor eller tillsammans 17,500 kronor.

I fråga om användningen af det sålunda på extra stat för år 1900 för kammarrätten anvisade anslag hade kammarrätten i skrifvelse den 2 sistlidne november hemstält, att samma anslag måtte få användas på sätt med motsvarande anslag för år 1899 egt rum till aflönande dels under hela året af två adjungerade ledamöter med samma tjenstgöringsskyldighet och befogenhet som kammarrättsråd, och dels under tiderna för kammarrättens ordinarie vår- och höstsessioner, således från och med den 1 februari till och med den 15 juni samt från och med den 16 september till årets slut, af ytterligare två adjungerade ledamöter, men att, enär anledning syntes finnas till antagande, att den person, hvilken enligt kammarrättens mening i första rummet borde ifrågakomma till erhållande af sådant förordnande, derest han vore dertill oförhindrad, under loppet af år 1900 blefve ledig från det uppdrag,

han innehade att såsom sekreterare biträda den s. k. kommunalskattekomitén, Kongl. Maj:t för närvarande måtte meddela bestämmelser angående bestridandet af ifrågavarande befattningar såsom adjungerade ledamöter i kammarrätten allenast för tiden till den 16 juni 1900.

Genom bref den 8 december nästlidet år hade Kongl. Maj:t i enlighet med kammarrättens berörda hemställan dels förordnat, att kammarrätten skulle erhålla biträde af fyra adjungerade ledamöter, af hvilka två, som utan hinder af bestämmelserna i den för kammarrätten gällande instruktion skulle ega samma tjenstgöringsskyldighet och befogenhet som kammarrättsråd, förordnats att tjenstgöra under tiden från och med den 1 januari till och med den 15 juni 1900 samt de öfriga två under tiden från och med den 1 februari till och den 15 juni samma år, dels ock medgifvit, att af anslaget till arfvoden åt adjungerade kammarrättsråd finge för ofvanberörda tjenstgöring utgå till en af de adjungerade ledamöterna, hvilken vore notarie i embetsverket och hade att under tiden för förordnandet till sin vikarie afstå, förutom de med notarietjensten förenade tjenstgöringspenningar, jemväl en tredjedel af lönen, men egde behålla återstående två tredjedelar deraf, motsvarande för månad räknadt 100 kronor, utöfver sistberörda belopp 250 kronor i månaden samt till en hvar af de öfriga 350 kronor i månaden, äfvensom att af anslaget till arfvoden åt extra biträden, flitpenningar och renskrifningsskostnad finge disponeras 3,600 kronor till arfvoden åt fyra amanuenser, 700 kronor till ersättande af renskrifningskostnad och 400 kronor till flitpenningar.

I skrifvelse till Kongl. Maj:t den 30 sistlidne november hade kammarrätten anfört, att af en skrifvelsen bilagd utredning visserligen framginge, att till följd af vunnen förstärkning i kammarrättens arbetskrafter antalet oafgjorda mål varit i nedgående, men att samma utredning äfven syntes lemna ett kraftigt stöd åt den uppfattning, kammarrätten fortfarande vidhölle, att en ökning af de ordinarie ledamöternas antal vore den enda utväg, hvarigenom embetsverkets behof af förstärkning af dess arbetskrafter kunde på tillfredsställande sätt afhjelpas. Af berörda uppgifter inhemtades nemligen, att sedan den 1 januari 1898, från och med hvilken dag kammarrätten oafbrutet varit förstärkt med två adjungerade ledamöter med enahanda tjenstgöringsskyldighet och befogenhet som kammarrättsråd, antalet inkomna besvärsmål utgjort under år 1898 1,593 samt under tiden från och med den 1 januari till och med den 30 november 1899 1,863, medan under samma tider på de ordinarie och sistbemälde två adjungerade ledamöters föredragning

afgjorts följande antal besvärsmål, nemligen år 1898 1,571 samt under tiden från och med den 1 januari till och med den 30 november 1899 1,446. Häraf framginge, att, äfven om kammarrätten från ingången af år 1898 förstärkts med två nya ordinarie ledamöter, embetsverkets arbetskrafter likväl hvarken under sistnämnda år eller under tiden från och med den 1 januari till och med den 30 november 1899 skulle varit tillräckliga för att åvägabringa ett arbetsresultat, motsvarande det tillströmmande materialet. Antagligt vore ock, att, om den af kammarrätten önskade tillökningen af de ordinarie ledamöternas antal blefve beviljad, detta icke komme att utesluta behofvet af att kammarrätten tid efter annan erhölle tillfälligt biträde af adjungerade ledamöter för afarbetande af uppkommande balans.

Att den sedan lång tid tillbaka fortvarande ökningen af kammarrättens arbetsbörda skulle vara beroende af tillfälliga orsaker och någon minskning i densamma för framtiden vara att motse, hade kammarrätten ansett vara föga antagligt. Fast hellre kunde ett motsatt förhållande förutsättas, åtminstone beträffande anmärknings-, fattigvårds- och taxeringsmålen, hvilka bildade hufvudmassan af kammarrättens arbetsmaterial. Beträffande anmärkningsmålen syntes ett dylikt antagande vinna stöd af det förhållande, att kronoräkenskaperna till följd af statslifvets utveckling på skilda områden ökats väsentligt i omfång och blifvit af mer invecklad beskaffenhet. En tillväxt af fattigvårds- och beskattningsmålens antal kunde väl anses icke osannolik redan på grund af den fortgående ökningen af rikets folkmängd och utvecklingen af dess kommunikationsväsende och, hvad särskildt anginge sistnämnda grupp af mål, komme de i sammanhang med näringarnes utveckling framträdande förändringarne i de ekonomiska förhållandena vid beskattningslagarnes tillämpning tvifvelsutan att föranleda uppkomsten af nya frågor af mer eller mindre svårlöst beskaffenhet.

Under erinran att kammarrätten i sin förberörda skrifvelse den 29 oktober 1896 uttalat den mening, att anlitande i mera vidsträckt omfattning af tillfälliga arbetskrafter innebure ett desto betänkligare afsteg från den af ålder och lag hägnade grundsatsen, att rättskipningens handhafvande borde vara förbehållen ordinarie domare, som från och med år 1895 afgörandet i sista hand af de talrika och merendels vigtiga fattigvårdsmålen tillkomme kammarrätten, hade kammarrätten, med vidhållande af denna mening, vidare anfört, att, ehuru hittills afsevärda hinder icke mött för fyllande af kammarrättens behof af extra arbetskrafter, det icke saknades anledning till antagande, att, med de ytterst ringa utsigter till befordran, embetsverket under den närmare

framtiden komme att erbjuda, det skulle blifva förenadt med allt större svårigheter att förskaffa embetsverket biträde af tillfälliga ledamöter af sådan skicklighet, att deras deltagande i ärendenas handläggning icke medförde fara för minskad rättssäkerhet; och hade kammarrätten, på grund af hvad sålunda blifvit anfördt, förnyat sin förberörda, i skrifvelsen den 29 oktober 1896 gjorda framställning om förstärkning af kammarrättens ordinarie arbetskrafter.

Derjemte hade kammarrätten föreslagit, att åtgärder måtte vidtagas för att bereda någon förhöjning i aflöningen åt de å kammarrättens revisionsafdelning och aktuariekontor anstälda amanuenser, hvilka för närvarande åtnjöte årligt arfvode af 1,200 kronor.

Hvad först anginge amanuenserna å revisionsafdelningen hade kammarrätten erinrat, att enligt kammarrättens instruktion och arbetsordning dessa tjenstemäns åligganden vore af fullkomligt likartad beskaffenhet med de hos kammarrätten anstälde ordinarie revisorernas och att endast i fråga om arbetstiden en skilnad dem emellan förefunnes, i det att denna tid vore fastställd för revisorerna till 30 och för amanuenserna till 20 timmar i veckan. Men under det revisorerna åtnjöte lön och tjenstgöringspenningar med sammanlagdt 3,000 kronor årligen jemte två ålderstillägg, hvartdera å 500 kronor, det första efter fem och det andra efter tio års tjenstgöring, utgjorde, såsom ofvan nämnts, amanuensernas arfvoden allenast 1,200 kronor för år. Väl vore amanuenserna i likhet med revisorerna berättigade till provision å medel, som inflöte i följd af de anmärkningar, de vid räkenskapsgranskningen framstälde. Men denna inkomst, som vore af mycket vexlande beskaffenhet, kunde icke tillmätas någon synnerlig betydelse vid bedömande af amanuensernas ställning, då, enligt hvad verkställd undersökning gåfve vid handen, under åren 1889—1898 medelinkomsten för år utgjort för hvarje amanuens omkring 118 kronor. De ifrågavarande amanuensernas aflöning syntes kammarrätten såväl i och för sig som i förhållande till revisorernas vara lägre, än som kunde anses skäligt, hvarför kammarrätten funne det vara med billighet öfverensstämmande, att deras arfvoden höjdes med 300 kronor till 1,500 kronor. Då de å revisionsafdelningen anstälde amanuenserna vore elfva till antalet, skulle en sådan löneförbättring föranleda en ökning af anslaget till extra biträden med 3,300 kronor.

Beträffande den å kammarrättens aktuariekontor anstälde amanuensen hade kammarrätten meddelat, att denne tjensteman hade till åliggande att biträda aktuarien med diarieföring och registrering af inkommande mål och ärenden, mottagande och utlemnande af handlingar

samt med att i öfrigt tillhandagå allmänheten, att dessa göromål, hvilka i väsentlig mån ökats under de senare åren, i regel toge innehafvaren af ifrågavarande amanuensbefattning i anspråk omkring tre timmar hvarje förmiddag, men vissa tider af året, särskildt under dess första månader, kräfde betydligt längre arbetstid, samt att med hänsyn härtill en förhöjning af arfvodet med 300 kronor till 1,500 kronor skäligen borde beviljas jemväl denne tjensteman.

På grund af hvad i sådant afseende anförts, hade kammarrätten hemstält, att det på embetsverkets stat uppförda anslag till vikariatsersättning, arfvoden åt extra biträden, flitpenningar och renskrifningskostnad, hvilket anslag för närvarande vore bestämdt till 28,400 kronor, måtte höjas med tillsammans 6,500 kronor eller till 34,900 kronor.

Slutligen hade kammarrätten framhållit, att, såvidt af nu kända förhållanden kunde slutas, kammarrätten, äfven om dess nu gjorda hemställan vunne bifall, icke syntes kunna under år 1901 undvara biträde af tillfälliga arbetskrafter för afarbetande af den balans af oafgjorda mål, som vid sistnämnda års ingång kunde antagas ännu qvarstå.

Redan vid flera föregående tillfällen hade föredragande departementschefen inför Kongl. Maj:t såsom sin åsigt uttalat önskvärdheten deraf, att kammarrättens ordinarie personal måtte ökas. Denna åsigt biträdde departementschefen fortfarande och funne för densamma ytterligare stöd i hvad kammarrätten i sin nu ifrågavarande skrifvelse anfört. Då emellertid jemförelsevis kort tid förflutit sedan Riksdagen afslagit Kongl. Maj:ts framställning om ökning af nämnda personal, samt kammarrättens behof af ökadt arbetsbiträde, hvilket departementschefen funne obestridligt, borde, åtminstone för år 1901, utan olägenhet kunna, i likhet med hvad som skett under de senare åren, fyllas genom beredande åt kammarrätten af tillfällig arbetsförstärkning, ansåge departementschefen tidpunkten ännu icke vara inne att ifrågasätta ökning af den ordinarie personalen.

Hvad kammarrätten föreslagit i fråga om ökning af de i kammarrättens skrifvelse omförmälde amanuensernas arfvoden syntes vara med billighet öfverensstämmande, och hade departementschefen dervid icke heller något att erinra. Deremot syntes honom skäl icke föreligga att för det jemförelsevis obetydliga belopp, som för berörda löneförbättring erfordrades, eller 3,600 kronor, för närvarande föreslå någon ändring i det för kammarrätten nu å stat uppförda ordinarie anslaget, utan ansåge departementschefen berörda belopp böra jemte det belopp af 4,700 kronor, som under de senare åren utgått till arfvoden åt extra

biträden, flitpenningar och renskrifningskostnad, af Riksdagen äskas å extra stat för år 1901.

Utskottet, som finner den föreslagna ökningen af amanuensernas i kammarrätten arfvoden från 1,200 kronor till 1,500 kronor vara af omständigheterna påkallad, och ej heller har något att erinra mot hvad Kongl. Maj:t i förevarande afseende i öfrigt föreslagit, hemställer,

att Riksdagen må på extra stat för år 1901 uppföra,

a) till arfvoden åt adjungerade kammarrättsråd ett belopp af 12,800 kronor samt

b) till arfvoden åt amanuenser samt extra biträden, flitpenningar och renskrifningskostnad 8,300 kronor,

eller tillsammans 21,100 kronor.

Anläggningar af telefonledningar.

Ang. anslag till anläggning af telefonledningar. [10, 11]

12:o) Kongl. Maj:t har föreslagit Riksdagen att på extra stat för år 1901 anvisa *dels* för utförande af de redan beslutade telefonledningarna Stockholm—Malmö, Svinesund—Malmö och Haparanda—Pajala, utöfver förut dertill anslagna belopp, ytterligare 267,500 kronor, *dels ock* till bestridande af kostnaderna för anordnande af två nya telefonledningar mellan Malmö och Hildesborg 70,000 kronor eller sålunda tillhopa 337,500 kronor.

Beträffande ifrågavarande framställning inhemtas af statsrådsprotokollet följande.

Sedan 1897 års Riksdag för anläggning af telefonledningar Stockholm—Göteborg, Hernösand—Piteå, Svinesund—Malmö, Haparanda—Pajala och Stockholm—Malmö beviljat ett extra anslag af 1,091,000 kronor att utgå under loppet af tre år, samt Riksdagen af berörda belopp anvisat för år 1898 395,000 kronor, för år 1899 327,000 kronor och för år 1900 369,000 kronor, hade Kongl. Maj:t genom särskilda bref den 7 maj 1897, den 27 maj 1898 och den 26 maj 1899 bemyndigat telegrafstyrelsen att disponera de för de särskilda anläggningarna afsedda beloppen.

I skrifvelse till Kongl. Maj:t den 29 november nästlidet år hade nu telegrafstyrelsen anmält, att af omförmälda ledningar vore fullbordade linierna Stockholm—Göteborg och Hernösand—Piteå i deras helhet samt

af linien Svinesund—Malmö delen Svinesund—Göteborg. Derjemte hade rörande linien Haparanda—Pajala företagits förberedande åtgärder, hvaremot sjelfva anläggningsarbetena å denna linie måst uppskjutas till år 1900, på grund deraf att af enskilde intressenter utlofvade och i kostnadsberäkningarna påräknade fria leveranser af stolpar till linien komme att fullgöras först nästkommande vår. Då sålunda till utförande under år 1900 återstode linierna Stockholm—Malmö, Haparanda—Pajala, och af ledningen Svinesund—Malmö delen Göteborg—Malmö, såge sig styrelsen nödsakad framhålla, att under de tre år, som förflutit efter uppgörandet af kostnadsberäkningar rörande dessa anläggningar, förhållandena i väsentlig mån förändrats. Sålunda hade inköpspriset å koppartråd stigit med omkring 40 procent, hvilket innebure en afsevärd kostnadsökning, enär den beräknade kostnaden för inköp af dylik tråd utgjorde ungefär 70 procent af hela den beräknade anläggningskostnaden. Något väsentligt prisfall å koppartråd kunde ej heller förväntas under den närmaste tiden eller till dess inköp af erforderlig sådan tråd måste göras. Vidare hade under de gångna tre åren arbetslönerna i högst betydlig mån stegrats samt priset på såväl stolpar som andra liniebyggnadsmaterialier höjts. Härtill komme, att i styrelsens beräkningar rörande kostnaden för ifrågavarande anläggningar ingått, att trådarne utmed statens jernvägar skulle kunna uppläggas på förut befintliga stolplinier, men att, då stolplinierna å vissa sträckor reserverats uteslutande för statsbanornas egna och telegrafverkets telegrafledningar, detta numera icke kunde i beräknad utsträckning genomföras, utan måste för de nya ledningarna stolplinier nybyggas eller ombyggas å längre sträckor, än förut beräknats. På grund af alla dessa till kostnadshöjning samverkande förhållanden utvisade af styrelsen nu verkstälda omarbetade beräkningar öfver utgifterna för de ännu icke utförda ledningarna följande kostnadsökning, utöfver de år 1896 beräknade anslagssummorna, nemligen för linien

Stockholm—Malmö:

utöfver anslagna beloppet, 369,000 kronor, kronor 124,000;

Svinesund—Malmö:

utöfver anslagna beloppet, 280,000 kronor, kronor 124,000;

Haparanda—Pajala:

utöfver anslagna beloppet, 47,000 kronor, kronor 19,500;
tillsammans kronor 267,500.

Med erinran att denna kostnadsökning berodde på omständigheter, hvilka år 1896 icke kunnat af styrelsen förutses, hade styrelsen, som icke egde disponibla medel till bestridande af samma kostnad, hemstält, att härtill erforderligt anslag måtte anvisas, samt att för ifrågavarande arbetens utförande under år 1900 de nödiga medlen måtte under samma år förskjutas.

Vidare hade styrelsen — med förmälan att genom danska telegrafförvaltningens försorg efter aftal med styrelsen en fyrtrådig telefonkabel blifvit nedlagd i Öresund mellan svenska kusten vid Hildesborg och danska kusten vid Vedbæk — framhållit, att, för anslutning till denna nya internationella telefonförbindelse af dels den nya telefonledningen Stockholm—Malmö, dels ock den för genomgångstrafiken till Norge hufvudsakligen afsedda nya ledningen Svinesund—Malmö, erfordrades två nya dubbeltrådiga telefonledningar af 4,5 millimeters koppartråd mellan Malmö och Hildesborg. Det syntes styrelsen vara angeläget, att dessa nya ledningar komme till utförande i sammanhang med de båda hufvudledningarna Stockholm—Malmö och Svinesund—Malmö, hvilka ledningar, såsom nyss omförmälts, beräknades blifva fullbordade under år 1900. Kostnaden för de nu föreslagna nya ledningarna, hvilka kunde till hela deras sträckning uppläggas på telegrafverkets å samma sträckning redan befintliga stolplinie, vore beräknad till 70,000 kronor.

Styrelsen hade på grund af det anförda hemstält, att för nu omförmälda ändamål måtte anvisas nyssnämnda belopp, 70,000 kronor, samt att beloppet måtte ställas till styrelsens disposition redan under innevarande år, då arbetet borde fullbordas.

Åberopande hvad telegrafstyrelsen anfört till stöd för sina sålunda gjorda framställningar, tillstyrkte departementschefen, att Kongl. Maj:t måtte till Riksdagen aflåta proposition af ofvannämnda innehåll.

Utskottet, som icke haft något att mot Kongl. Maj:ts förevarande framställning erinra, hemställer,

att Riksdagen må på extra stat för år 1901 anvisa;

a) för utförande af de redan beslutade telefonledningarna Stockholm—Malmö, Svinesund—Malmö och Haparanda—Pajala, utöfver förut dertill anslagna belopp, ytterligare 267,500 kronor; samt

b) för anordnande af två nya telefonledningar mellan Malmö och Hildesborg 70,000 kronor;

eller tillhopa 337,500 kronor.

13:o) Kongl. Maj:t har föreslagit Riksdagen att af det utaf 1899 års Riksdag för anläggning af vissa telefonledningar beviljade anslag å 2,994,000 kronor på extra stat för år 1901 anvisa ett belopp af 1,000,000 kronor. *Anläggning af telefonledningar.*

Till ofvannämnda statsrådsprotokoll har föredragande departementschefen erinrat, hurusom 1899 års Riksdag med bifall till en af Kongl. Maj:t derom gjord framställning för telefonledningar från Stockholm till Luleå, från Luleå till Gellivare, från Stockholm till Sundsvall, från Stockholm till Söderhamn, från Östersund till Storlien, från Hudiksvall till Sveg och från Sundsvall till Ragunda, från Stockholm till Norberg, från Stockholm till Vesterås, från Stockholm till Eskilstuna, från Örebro till Karlstad, från Örebro till Falun, från Örebro till Gefle och Söderhamn, från Stockholm till Örebro, från Örebro till Nässjö, från Örebro till Göteborg, från Karlstad till Filipstad och Mora, från Mora till Bollnäs och Söderhamn, från Stockholm till Norrköping och från Stockholm till Nyköping, från Norrköping till Örebro och från Norrköping till Nässjö, från Norrköping till Göteborg, från Norrköping till Sköfde, från Linköping till Hultsfred, från Nässjö till Malmö och från Nässjö till Vexiö och Karlshamn, från Halmstad till Nässjö och från Halmstad till Vexiö, från Borås till Varberg, från Göteborg till Skara, från Oskarshamn till Ystad samt från Sundsvall till Östersund och norska gränsen vid Storlien på extra stat beviljat 2,994,000 kronor och af detta anslag för år 1900 anvisat 600,000 kronor.

Genom bref den 26 maj 1899 hade Kongl. Maj:t anbefalt telegrafstyrelsen att inkomma med förslag i fråga om användandet af berörda för innevarande år anvisade anslag.

I skrifvelse den 21 juli 1899 hade telegrafstyrelsen erinrat om önskvärdheten deraf, att redan under loppet af sistnämnda år en del förberedande arbeten för ifrågavarande telefonanläggningar komme till utförande, dels för att desamma måtte kunna i bestämd ordning medhinnas, dels ock för att de skulle kunna med minsta kostnad utföras i sådana fall, der de skulle verkställas å sträckor, å hvilka andra redan beslutade arbeten under år 1899 pågingo. I sådant afseende hade telegrafstyrelsen anfört, att de för 1900 års arbeten behöfliga stolpar borde, enär de måste undergå impregnering, innan de uppsattes, redan under år 1899 inköpas, hvarför kostnaden uppskattats till 200,000 kronor, samt att i sammanhang med då pågående arbeten vissa anläggningar, utgörande delar af förut omförmälda telefonledningar, borde redan under år 1899 komma till utförande, nemligen: å ledningen Stockholm—Sunds-

vall uppsättning af ny stolplinie å sträckan Storvik—Järbo till en kostnad af 1,700 kronor; å ledningen Hudiksvall—Sveg anläggning af sträckan Ljusdal—Sveg till en kostnad af 36,000 kronor; å ledningen Örebro—Gefle—Söderhamn uppsättning af ny stolplinie å sträckan Fors—Horndal till en kostnad af 1,600 kronor; å ledningen Stockholm—Örebro uppsättning af trådreglar å sträckan Katrineholm—Vingåker till en kostnad af 1,700 kronor; å ledningen Karlstad—Filipstad—Mora uppsättning af ny stolplinie å sträckan Karlstad—jernvägsstationen Sågen till en kostnad af 6,600 kronor; å ledningen Borås—Varberg uppsättning af ny stolplinie å sträckan Varberg—Horred till en kostnad af 5,200 kronor samt å ledningen Göteborg—Skara uppsättning af ny stolplinie å hela sträckan till en kostnad af 17,700 kronor. Genom bref den 3 augusti 1899 hade Kongl. Maj:t, med fastställande af förenämnda telefonledningar Stockholm—Sundsvall, Hudiksvall—Sveg, Örebro—Gefle—Söderhamn, Stockholm—Örebro, Karlstad—Filipstad—Mora, Borås—Varberg och Göteborg—Skara till utförande under åren 1900—1902 inom den för en hvar af dessa ledningar beräknade kostnad, bemyndigat telegrafstyrelsen att under år 1899 vidtaga de af styrelsen ifrågasatta åtgärder och förberedande arbeten å nyssnämnda ledningar; hvarjemte Kongl. Maj:t för sådant ändamål af förberörda å extra stat för år 1900 uppförda anslag stält ett belopp af 270,500 kronor till telegrafstyrelsens disposition.

I skrifvelse den 30 sistlidne november hade telegrafstyrelsen inkommit med förslag till användande af återstående delen af nyssnämnda anslag, dervid styrelsen anfört, att, sedan styrelsen den 15 november 1898 afgifvit sitt förslag till samtliga ifrågavarande interurbana telefonlinier, hvilka då beräknats medföra en kostnad af tillhopa 2,994,000 kronor, inköpspriset å en del af de för telefonbyggnaderna mest väsentliga materialierna, nemligen koppartråden, undergått en oförutsedd och högst betydlig stegring. För närvarande stode, såsom redan ofvan blifvit erinradt, detta pris omkring 40 procent högre än det hittills vanliga. Då kostnaden för koppartråden utgjorde omkring 70 procent af hela den för de ifrågavarande interurbana telefonledningarna beräknade anläggningskostnaden, vore det uppenbart, att, för så vidt ej mot all antaglighet priset å koppartråden snart åter skulle nedgå till det vanliga, det icke läte sig göra att för det beviljade anslaget utföra alla de telefonledningar, som telegrafstyrelsen i sin förberörda beräkning upptagit. Särskildt syntes det styrelsen kunna med visshet antagas, att omförmälda kostnadsförhöjning komme att träffa dem af ifrågavarande telefonledningar, som skulle utföras under år 1900, enär koppar-

tråden till dessa måste inköpas så tidigt, att något nämnvärdt prisfall å denna vara dessförinnan svårligen kunde inträffa. Telegrafstyrelsen ansåge sig derför böra taga hänsyn till dessa förändrade förhållanden vid afgifvande af förslag till användande af 1900 års anslag till telefonledningar; och då af detta anslag numera återstode såsom odisponeradt endast ett belopp af 329,500 kronor, hade styrelsen till utförande under innevarande år i förslaget upptagit allenast dem af ifrågavarande telefonlinier, som enligt styrelsens åsigt vore för närvarande mest af behofvet påkallade och för hvilkas upprättande de tillgängliga anslagsmedlen under nu rådande prisförhållanden kunde anses tillräckliga.

Med godkännande af telegrafstyrelsens berörda förslag hade Kongl. Maj:t genom bref den 22 december sistlidet år dels till utförande ytterligare under åren 1900—1902 fastställt telefonledningarna Nässjö—Vexiö—Karlshamn, Norrköping—Örebro, Stockholm—Norberg, Oskarshamn—Ystad, Halmstad—Vexiö, Sundsvall—Ragunda samt Östersund—Storlien, dels ock bemyndigat telegrafstyrelsen att uppbära det å 1900 års anslag till telefonledningar återstående beloppet, 329,500 kronor, att användas till utförande och fullbordande af telefonanläggningarna Norrköping—Örebro, Stockholm—Norberg, Halmstad—Vexiö, Stockholm—Örebro, af linien Nässjö—Vexiö—Karlshamn delen Nässjö—Vexiö samt af linien Oskarshamn—Ystad delen Kalmar—Karlskrona, äfvensom, i den mån berörda medel dertill lemnade tillgång, till påbörjande af telefonanläggningarna Stockholm—Sundsvall, Östersund—Storlien och Sundsvall—Ragunda.

I en till Kongl. Maj:t ställd skrifvelse af den 29 sistlidne november hade telegrafstyrelsen anfört, hurusom, då det syntes osannolikt, att något nämnvärdt prisfall å den för de ifrågasatta telefonledningarna erforderliga koppartråden skulle under kommande år ega rum, styrelsen redan förutsåge, att, om ej större belopp, än som ursprungligen beräknats, för de närmaste åren ställdes till styrelsens förfogande för utförande af de ledningar, som vore af behofvet mest påkallade, en alltför känbar brist komme att uppstå på nödiga förbindelseledningar för den hastigt växande telefontrafiken. För att emellertid, oaktadt den fullkomligt oförutsedda prisstegringen å koppartråden, kunna bedrifva uppläggningen af de linier, som styrelsen med hänsyn till fordringar på en ordnad trafik funnit böra nödvändigt utföras under år 1901, hade styrelsen ansett, att det redan beviljade anslaget borde för dessa ledningar hållas tillgängligt till så stor del, som svarade mot den ökade anläggningskostnaden för samma ledningar. Telegrafstyrelsen hade derför hemstält, att Kongl. Maj:t måtte föreslå Riksdagen att

för år 1901 anvisa 1,500,000 kronor af förenämnda af 1899 års Riksdag för anläggning af telefonledningar beviljade anslag.

Departementschefen funne det visserligen vara önskvärdt, att de telefonanläggningar, för hvilka Riksdagen år 1899 beviljat anslag, måtte kunna så snart som möjligt bringas till utförande; men då å andra sidan det syntes kunna ifrågasättas, huruvida skäl förefunnes att under en tid af höga material- och arbetspris mer än som vore oundgängligen behöfligt forcera telefonarbetena, och i allt fall äfven för andra telefonanläggningar än de nu ifrågavarande ganska betydliga belopp komme att af Riksdagen för år 1901 äskas, ansåge departementschefen, att det anslagsbelopp, om hvars anvisande för sistnämnda år telegrafstyrelsen nu gjort framställning, borde begränsas till 1,000,000 kronor.

Åberopande hvad sålunda anförts, tillstyrkte departementschefen, att Kongl. Maj:t måtte till Riksdagen aflåta ifrågavarande framställning.

Utskottet hemställer,

att Riksdagen må för anläggning af vissa telefonledningar af förut beviljadt anslag å 2,994,000 kronor på extra stat för år 1901 anvisa 1,000,000 kronor.

Användande af öfverskott å anslag för en telegrafförbindelse.

Ang. användande af öfverskott å anslag för en telegrafförbindelse. [12.]

14:o) Kongl. Maj:t har föreslagit Riksdagsn att medgifva, att det öfverskott af 5,357 kronor 64 öre, som uppstått å det af Riksdagen på extra stat för år 1898 för anordnande af en telegrafförbindelse mellan Gotland och Dalarö öfver Gotska Sandön och Hufvudskär beviljade anslag å 176,000 kronor, finge användas till bestridande af kostnaden för berörda telegrafförbindelses utsträckande från Dalarö till Stockholm.

Beträffande Kongl. Maj:ts förevarande framställning inhemtas af statsrådsprotokollet följande.

Sedan 1897 års Riksdag för anordnande af en telegrafförbindelse mellan Gotland och Dalarö öfver Gotska Sandön och Hufvudskär å extra stat för år 1898 anvisat ett anslag af 176,000 kronor samt Kongl. Maj:t genom bref den 28 maj 1897 förklarat, att berörda anslag finge för det afsedda ändamålet af telegrafstyrelsen disponeras, hade telegrafstyrelsen i skrifvelse till Kongl. Maj:t den 31 oktober 1899, jemte

meddelande att kostnaderna för anskaffande och nedläggning af den för ifrågavarande telegrafförbindelse erforderliga kabeln samt för landledningarna å Gotland och Ornön, sedan arbetena dermed afslutats, visat sig uppgå till ett sammanlagdt belopp af 170,642 kronor 36 öre, i följd hvaraf å anslaget återstode ett belopp af 5,357 kronor 64 öre, vidare anfört, hurusom för befordrande af telegramkorrespondensen mellan Gotland och fastlandet det visat sig vara nödvändigt att från kabelns landningsställe, Dalarö, framdraga en särskild ledning till Stockholm. Den äldre telegrafledningen mellan dessa orter hade nemligen varit allt för starkt upptagen af den lokala korrespondensen för att lämpligen kunna derjemte upptaga den mycket lifliga telegraftrafiken mellan Gotland och fastlandet, hvilken efter kabelns nedläggande ökats med under vissa årstider ända till trettio procent. Dertill komme, att olägenheterna af en mellanstations inrymmande å en hufvudledning, sådan som den ifrågavarande, visat sig vara synnerligen känbara. Telegrafstyrelsen hade derför å den gamla stolplinien mellan Dalarö och Stockholm låtit upplägga en ny ledning i direkt anslutning till telegrafkabeln, hvarför kostnaden utgjort 2,100 kronor. Stolplinien vore emellertid icke af beskaffenhet att kunna utan väsentlig reparation någon längre tid ytterligare uppbära jemväl denna telegrafledning; och skulle kostnaden för erforderlig förstärkning och reparation å stolplinien, enligt gjorda beräkningar, uppgå till omkring 4,000 kronor.

Då den nya ledningen utgjorde en del af den med kabelanläggningen afsedda förbindelsen mellan Gotland och hufvudstaden, hade det synts telegrafstyrelsen lämpligt, att till kostnaderna för uppläggning af telegrafledningen mellan Dalarö och Stockholm samt den deraf betingade ombyggnaden af stolplinien finge användas de å förberörda anslag befintliga öfverskottsmedlen, 5,357 kronor 64 öre; och hade styrelsen för den skull hemstält, att Kongl. Maj:t måtte hos Riksdagen göra framställning i sådant afseende.

Utskottet, som emot hvad Kongl. Maj:t sålunda föreslagit icke haft något att erinra, hemställer alltså,

att hvad Kongl. Maj:t i förevarande afseende föreslagit, må af Riksdagen bifallas.

Ang. väckt förslag om telefonledning till Gotland.

15:o) Uti en inom Första Kammaren väckt motion (n:o 10) har herr *G. Björlin* föreslagit Riksdagen att å extra stat för år 1901 anvisa ett belopp af 218,750 kronor att ställas till kongl. telegrafstyrelsens för-

fogande för anordnande af telefonförbindelse med en dubbelledning mellan Gotland och fasta landet öfver Öland och Oskarshamn.

Motionären har i förevarande ämne anfört, hurusom i den plan, rörande telefonväsendets utveckling, som framlagts vid 1889 års riksdag, undantagits den nordligaste delen af Norrland samt Gotland, emedan det ansetts, att telefonens utsträckning till berörda landsdelar skulle blifva allt för kostsam. Blott två år derefter, eller år 1891, hade emellertid Riksdagen på Kongl. Maj:ts framställning beviljat ett särskildt anslag till telefonledningarnas utsträckning ända till Haparanda. Gotland hade tills vidare blifvit lottlöst. Samma skäl, som i 1891 års statsrådsprotokoll anförts till förmån för telefonledningarnas utsträckning till de nordligaste delarne af Norrland, talade likväl för deras utsträckning till Gotland. Äfven med sistnämnda provins vore kommunikationerna besvärliga och otillräckliga, äfven der vore, åtminstone tidtals, postgången sen och otillfredsställande; ett förhållande som, hvad telefon- och telegrafledningars anläggning vidkomme, ju i högre grad än annorstädes påkallade statens mellankomst. Visserligen kunde Gotlands befolkning med tacksamhet erinra sig den förbättring härutinnan, som för några år sedan vunnits genom Riksdagens anslag till en ny telegrafkabel i stället för den utslitna jernkabeln, men att en telegrafförbindelse icke ersatte en telefonförbindelse visades bäst af telefonledningarnas å fastlandet oerhörda utsträckning jemväl mellan orter, som hade telegrafförbindelse sins emellan.

De tvenne skäl, som anförts mot anordnandet af en telefonförbindelse mellan Gotland och fasta landet, hade varit:

svårigheten att konstruera en passande kabel för så långa afstånd som de, som varit ifrågasatta; samt den stora kostnaden för kabelns tillverkning och nedläggning, en kostnad, som endast i högst ringa mån kunnat beräknas varda förräntad genom nytillkomna abonnementsafgifter å Gotland och fastlandet.

Hvad nu första skälet anginge, finge detsamma, efter hvad motionären från sakkunnigt håll inhemtat, icke längre anses hållbart. Kabelfirman Felten & Guilleaume i Mühlheim vid Rhen, samma firma, som tillverkat den nya telegrafkabeln mellan Sassnitz och Trelleborg, och till hvilkens härvarande ombud telegrafstyrelsen hänvisat motionären i fråga om kostnadsberäkningarna, ansåge, att inga tekniska svårigheter mötte mot tillverkning af en fullt användbar telefonledning med dubbelledning för sträckan Gotland—Öland—Oskarshamn, hvilken sträcka firman på flera skäl förordat framför sträckan Gotland—Sandön—Dalarö.

Den senare sträckan, som fordrade mer än dubbelt så lång kabelledning, borde äfven af ekonomiska och strategiska skäl icke ifrågakomma.

Det andra skälet, eller den stora kostnaden, vore visserligen i fråga om långa kablar i allmänhet befogadt, i synnerhet om man betraktade frågan enbart ur affärssynpunkt. I fråga om anläggning af en telefonförbindelse mellan Gotland och fasta landet vore emellertid detta betraktelsesätt icke det rigtiga. Här tillkomme något mera. Tryggandet af förbindelsen med en aflägsen landsdel, allra helst då dennas läge i strategiskt hänseende vore af den betydelse som Gotlands, innebure i och för sig ett så stort statsintresse, att anläggningen af en telefonförbindelse endast härigenom borde kunna anses uppväga en betydligt högre kostnadssumma än den, som eljest i landet förekomme för dylika förbindelser. Då det emellertid icke gerna kunde sättas i fråga, att telegrafstyrelsen, som i första hand finge tillse, att de medel, som den begärde för anläggningar af motsvarande art, vore så använda, att rörelsen skall kunna bära sig, skulle inlåta sig på ett så pass dyrt och litet lönande företag som en telefonlednings anordnande mellan fasta landet och Gotland, hade motionären tänkt sig möjligheten, att staten under nuvarande tider af rikliga öfverskott i statskassan skulle kunna mellankomma med ett större bidrag, motsvarande kostnaden för sjelfva kabeln och dess nedläggning, en kostnad som, enligt af firman Felten & Guilleaumes härvarande ombud gjord beräkning, skulle belöpa sig till 178,750 kronor för sjelfva kabeln och 40,000 kronor för nedläggningen. Kostnaden för rikstelefonförbindelsens anordnande på ön, hvilken borde komma till stånd endast under den förutsättning, att det enskilda telefonnät, som för närvarande funnes derstädes, på de vilkor telegrafstyrelsen bestämde blefve till staten öfverlemnadt, ansåge motionären kunna bestridas af de anslag, som funnes för telegrafstyrelsen för dylika ändamål disponibla.

I betraktande af Gotlands isolerade läge och med hänsyn till de svårigheter, som i synnerhet vintertiden ofta uppstå för upprätthållandet af en regelbunden förbindelse mellan ön och fastlandet, har utskottet ansett det ur såväl strategiska som öfriga synpunkter vara af stor vigt, att, så vidt möjligt är, åtgärder vidtagas till denna förbindelses underlättande; och otvifvelaktigt är, att för sådant ändamål anläggandet af en telefonledning skulle vara af stor betydelse. Föreliggande i detta syfte väckta motion anser sig utskottet dock icke kunna förorda. Förslag af denna art torde nemligen icke böra af Riksdagen upptagas till pröfning, förrän ärendena genom Kongl. Maj:ts försorg vunnit den fullständiga utredning, som måste föregå Riksdagens

beslut i desamma. Beträffande den nu i detta ämne väckta motion har utskottet särskildt velat erinra, att erforderliga upplysningar saknas ej allenast om hvilken väg en telefonkabel mellan Gotland och fastlandet bör, med fästadt afseende å såväl kostnaden derför som möjligheten af dess vidmagthållande, lämpligast sträckas, utan äfven om huru stor anslutning från abonnenter å Gotland må vara att för sådan telefonförbindelse påräkna.

Utskottet hemställer följaktligen,

att herr Björlins ifrågavarande motion icke må af Riksdagen bifallas.

Förstärkning af arbetskrafterna vid tullverket.

Ang. förstärkning af arbetskrafterna vid tullverket.

16:o) Under åberopande af hvad här ofvan under anslagstiteln tullverket i punkt 3:o) blifvit anfördt får utskottet hemställa,

att Riksdagen må, till bestridande af kostnaderna för uppehållande på förordnande under år 1901 af de utaf statsrådet och chefen för civildepartementet enligt statsrådsprotokollet öfver finansärenden den 13 januari 1900 föreslagna nya tjenster vid tullverket, i den mån samma tjensters inrättande blifvit af utskottet tillstyrkt, på extra stat för år 1901 anvisa ett belopp af 210,000 kronor.

Underhåll och reparationer af publika byggnader.

Ang. anslag till underhåll och reparationer af publika byggnader.

[14.]

17:o) Kongl. Maj:t har föreslagit Riksdagen att till *underhåll och reparationer af publika byggnader* för år 1901 å extra stat bevilja ett anslag af 50,000 kronor.

Till statsrådsprotokollet har departementschefen erinrat, hurusom Kongl. Maj:t på derom af öfverintendentsembetet i skrifvelse den 15 november 1898 gjord framställning i den till nästlidet års Riksdag aflåtna proposition angående statsverkets tillstånd och behof föreslagit Riksdagen att höja det under riksstatens sjunde hufvudtitel uppförda reservationsanslag till byggnader och reparationer med 100,000 kronor, eller från 200,000 kronor till 300,000 kronor.

Denna framställning hade af Riksdagen bifallits på det sätt, att Riksdagen dels höjt förenämnda anslag med 50,000 kronor, eller från 200,000 kronor till 250,000 kronor, dels ock till underhåll och reparationer af publika byggnader för år 1900 å extra stat anvisat ett belopp af 50,000 kronor; och hade af Riksdagen såsom skäl för Riksdagens beslut i hvad detsamma skilde sig från Kongl. Maj:ts framställning anförts, att, då af öfverintendentsembetets utredning i ämnet syntes framgå, att en del af den af embetet beräknade kostnaden för reparationsarbeten kunde tillskrifvas den omständighet, att erforderliga arbeten blifvit under närmast föregående tid i brist på tillgångar å anslaget undanskjutna, Riksdagen föreställde sig, att, om medel till utförande af hvad sålunda blifvit eftersatt blefve beviljade, anslagsbehofvet borde derefter nedgå under den af Kongl. Maj:t såsom ordinarie anslag äskade summa, samt att med afseende härå Riksdagen ansåge, att, derest ett belopp af 50,000 kronor blefve till utförande af uppskjutna underhålls- och reparationsarbeten å extra stat för år 1900 uppfördt, en höjning å det ordinarie anslaget till 250,000 kronor borde vara för ifrågavarande ändamål till fyllest.

Beträffande det å extra stat för år 1900 anvisade anslaget hade öfverintendentsembetet den 26 maj sistlidet år erhållit befallning att afgifva förslag till användande af samma anslag i sammanhang med afgifvande af generalförslag till användande af anslaget till byggnader och reparationer för år 1900.

Med åberopande af de skäl, öfverintendentsembetet i sin ofvan angifna skrifvelse den 15 november 1898 anfört till stöd för sin då gjorda framställning om förhöjning i det till embetets disposition stälda ordinarie statsanslaget till reparationer och underhåll af statsverkets under embetets inseende stälda egendomar, hvilka skäl allt fortfarande syntes ega full giltighet, hade öfverintendentsembetet i skrifvelse den 14 november 1899, i betraktande deraf, att prisen å byggnadsmaterialier och arbetsbiträden under det sist förflutna året ytterligare i väsentlig mån stigit, samt med hänsyn dertill, att det icke syntes kunna antagas, att de reparationsarbeten, som, enligt hvad Riksdagen förmält sig antaga, blifvit till följd af bristande medeltillgång under de senaste åren undanskjutna, kunde med anlitande af de utaf Riksdagen för innevarande år beviljade medel bringas till utförande i den omfattning, att embetets anslagsbehof redan för år 1901 skulle kunna nedgå till det numera af Riksdagen bestämda ordinarie anslagsbeloppet, 250,000 kronor, hemstält, att framställning måtte göras till Riksdagen om anvisande på

extra stat äfven för år 1901 af ett anslag å 50,000 kronor till underhåll och reparationer af publika byggnader.

För egen del har departementschefen anfört, att ehuru all anledning syntes förefinnas för det antagandet, att det ordinarie byggnadsanslaget äfven efter den höjning af detsamma, Riksdagen senast beviljat, komme att blifva otillräckligt, ansåge han sig dock icke nu böra upptaga frågan om en ytterligare höjning af berörda anslag; men, då särskildt för vinnande af det syftemål, som af Riksdagen afsetts med beviljande på extra stat för år 1900 af ett anslag af 50,000 kronor, eller verkställande af sådana arbeten, som till följd af bristande tillgång under de senaste åren måst undanskjutas, ökade anslagsmedel erfordrades äfven för år 1901, tillstyrkte han, att Kongl. Maj:t måtte aflåta proposition till Riksdagen af ofvannämnda innehåll.

På grund af hvad sålunda förekommit, hemställer utskottet,

att Riksdagen må till underhåll och reparationer af publika byggnader å extra stat för år 1901 bevilja ett anslag af 50,000 kronor.

Yttre restaurering af Örebro slott.

Ang. anslag till yttre restaurering af Örebro slott. [15.]

18:o) Sedan 1896 års Riksdag med anledning af en utaf Kongl. Maj:t gjord framställning beviljat för *yttre restaurering af Örebro slott* enligt uppgjorda ritningar ett extra anslag af 44,000 kronor, att utgå under tio år, under vilkor *dels* att enahanda belopp blefve för berörda ändamål på enskild väg anskaffadt, *dels ock* att någon utbetalning icke finge ega rum, förrän styrkt blifvit, att fullt tillräckliga medel funnes att tillgå för arbetets fullbordande, samt af detta anslag för hvartdera af åren 1897, 1898, 1899 och 1900 af Riksdagen anvisats en tiondedel eller 4,400 kronor, dock att för hvartdera året högre belopp af statsmedel icke finge utgå, än som motsvarades af från enskilde under samma år influtna medel, har Kongl. Maj:t nu föreslagit Riksdagen att af det beviljade anslaget för yttre restaurering af Örebro slott på extra stat för år 1901 under de vid anslagets beviljande stadgade vilkor anvisa ytterligare en tiondedel med 4,400 kronor, dock att för året högre belopp af statsmedel icke finge utgå, än som motsvarades af från enskilde under samma år influtna medel.

I sammanhang med denna Kongl. Maj:ts framställning har utskottet till behandling förehaft en af herr *A. G. Svedelius* inom Första Kam-

maren väckt motion (n:o 1), deri yrkats, att Riksdagen måtte medgifva, att hela återstoden af det utaf 1896 års Riksdag beviljade anslag af 44,000 kronor för yttre restaurering af Örebro slott finge på en gång utbetalas, så snart detta arbete blifvit enligt af Kongl. Maj:t fastställd plan fullständigt utfördt, afsynadt och godkändt, dock icke förr än efter ingången af år 1901.

Motionären har anfört, hurusom genom 1896 års Riksdags ofvanberörda beslut att anvisa ett belopp af 44,000 kronor till yttre restaurering af Örebro slott möjliggjorts realiseringen af den sedan länge närda tanken att återförsätta detta urgamla slott i ett skick, mera värdigt en af Sveriges minnesrikaste borgar. Så stort och lifligt hade äfven det intresse varit, som allmänt visades för den fosterländska saken, och så betydande de uppoffringar, som gjorts för anskaffande af de erforderliga medlen utöfver det beviljade statsanslaget, att restaureringsarbetet kunnat med den fart bedrifvas och fortgå, att det hela med temlig visshet kunde beräknas vara fullbordadt före innevarande års utgång.

Ofvannämnda riksdagsbeslut innefattade, att detta anslag skulle utgå under tio år med 4,400 kronor årligen från och med år 1897, dock under vilkor, bland annat, dels att enahanda belopp blefve på enskild väg anskaffadt, dels ock att någon utbetalning icke finge ega rum förr, än styrkt blifvit, att fullt tillräckliga medel funnes att tillgå för arbetets fullbordande. Kostnaden för det hela — utom för det mycket bristfälliga takets nödvändiga iordningställande, hvartill statsmedel särskildt anvisats — hade då beräknats till 88,000 kronor, men redan vid arbetets påbörjande hade den åsigt mer och mer gjort sig gällande, att ett något ändradt utseende borde förlänas åt slottstornen, och i synnerhet att det ena af dessa borde afsevärdt förhöjas mot hvad i de först uppgjorda ritningarne afsetts. Att de härtill ytterligare erforderliga penningmedlen måste anskaffas på *enskild* väg utan ifrågasättande af ökadt statsanslag, hade antagits för gifvet, och offervilligheten hade äfven varit så stor, att inom kort de härför nödiga medlen tecknats, hvarefter Kongl. Maj:ts tillstånd till de önskade ändringarne erhållits. De medel, som sålunda hittills på enskild väg tecknats för nämnda restaureringsarbete, uppginge till ett belopp af 63,252 kronor 65 öre. Härtill komme räntemedel omkring 2,700 kronor, hvadan hela det på enskild väg anskaffade bidraget uppginge till helt nära 66,000 kronor. Af detta belopp hade hittills influtit 50,922 kronor, och hela återstoden — med undantag af 1,000 kronor årsbidrag af Örebro läns landsting, förfallande till betalning år 1901 — skulle under innevarande år inbetalas.

Ehuru visserligen sålunda befintliga och påräkneliga medel — inbegripet statsanslaget — i enlighet med upprättadt entreprenadkontrakt eller eljest träffade, bindande aftal lemnade tillgång till gäldande af de ifrågavarande restaureringskostnaderna enligt fastställd plan, så vore dock synnerligen önskvärdt, att i *så* måtto ett nytt medgifvande af Riksdagen gjordes, att *hela* det belopp, som af statsanslaget komme att återstå oanvisadt, när hela arbetet vore fullbordadt och slutafsynadt, då på en gång finge lyftas.

Förhållandet vore nemligen, att en särskild förening, kallande sig »Föreningen för Örebro slotts restaurering», bildats för målets vinnande, och denna förenings styrelse hade deltagit såväl i öfverläggningarne angående sjelfva restaureringsplanen som i underhandlingarne med arkitekt och byggmästare, den handhade uppbörden af de tecknade medlen och deras förvaltning samt tillhandahölle dem i mån af behof åt Konungens befallningshafvande. Denna styrelse stode härigenom i ett visst ansvar såväl å ena sidan mot statsmyndigheterna i fråga om penningmedlen som å den andra mot byggmästaren och hans skäliga anspråk i förhållande till af honom utfördt arbete, och ville motionären i sammanhang härmed nämna, att på samma gång genom enskilda uppoffringar, vida större, än Riksdagen ifrågasatt, denna, staten tillhöriga, ärevördiga byggnad långt tidigare, än man först vågat hoppas, försatts i ett skick, hvad det yttre beträffade värdigt sina stora, för hela fosterlandet kära, äldre och nyare minnen, dervid äfven i följd af det synnerligen bristfälliga, först under arbetets fortgång skönjbara skick, hvaruti vissa partier af slottsmurarne befunnits, ett vida kostsammare arbete blifvit utfördt, än som först beräknats, och hvilket eljest förr eller senare måst företagas, såvida betänkliga ras icke skulle hafva inträffat. Entreprenören hade i det utförda arbetet nedlagt stort, pietetfullt intresse derför och utan tvekan underkastat sig större kostnad, än som varit förutsedd, för att kunna lemna ifrån sig ett i allo fullgodt verk. Under nu anförda förhållanden vore det uppenbart, att det för den nyssnämnda föreningen vore högeligen önskvärdt att snarast möjligt efter arbetets fullbordan och godkännande kunna, med känsla af i allo uppfylda förpligtelser, alldeles få frigöra sig från vidare befattning med detsamma, på samma gång som det enligt motionärens förmenande för statsverket betydde föga, om hela det återstående statsanslaget på en gång utbetalades med 26,400 kronor strax efter arbetets fullbordan i stället för årliga utbetalningar af 4,400 kronor ända till och med år 1906.

Emot Kongl. Maj:ts förslag att af förut beviljadt anslag å 44,000 kronor för yttre restaurering af Örebro slott nu måtte för år 1901 å extra stat anvisas 4,400 kronor har utskottet icke haft något att erinra.

Hvad vidare beträffar motionärens förslag om att hela återstående beloppet af det för nämnda ändamål beviljade anslag måtte anvisas att utgå under år 1901, har utskottet, som velat uttala sitt erkännande af den stora offervillighet, som, enligt hvad i motionen meddelas och utskottet af tillgängliga handlingar utrönt, från enskilde ådagalagts för ifrågavarande statsegendoms restaurering och hvarigenom restaureringsarbetet kunnat mera fullständigt, än som ursprungligen afsetts, utföras, ansett sig böra biträda detta förslag; och får alltså utskottet, som velat erinra om, att de på enskild väg till förenämnda arbete anskaffade medel uppgå till nära 66,000 kronor och att deraf redan influtit ett belopp, som öfverstiger hela det för anslagets utgående förutsatta bidraget från enskilde, hemställa,

att Riksdagen må af det till yttre restaurering af Örebro slott beviljade anslaget 44,000 kronor å extra stat för år 1901 anvisa:

dels 4,400 kronor att utgå under i statsrådsprotokollet öfver finansärenden den 13 januari 1900 angifvet vilkor; och

dels återstående beloppet 22,000 kronor att utbetalas, så snart detta arbete blifvit enligt af Kongl. Maj:t fastställd plan utfördt, afsynadt och godkändt.

Uppförande af ny flygelbyggnad vid länsresidenset i Kalmar.

Ang. anslag till uppförande af ny flygelbyggnad vid länsresidenset i Kalmar. [16.]

19:o) Kongl. Maj:t har föreslagit Riksdagen att, för uppförande af *ny flygelbyggnad vid länsresidenset i Kalmar*, på extra stat för år 1901 bevilja ett anslag af 89,000 kronor.

Departementschefen har uti förevarande ärende till ofvannämnda statsrådsprotokoll meddelat, att Kongl. Maj:ts befallningshafvande i Kalmar län uti skrifvelse till Kongl. Maj:t den 21 november 1898 anfört, hurusom länsstyrelsens samtliga embetslokaler ända till början af 1850-talet varit inrymda på nedra bottnen af länsresidensbyggnaden. Då emellertid dessa lokaler ej allenast vore till utrymmet otillräckliga, utan äfven lede af andra olägenheter, hade residenset blifvit tillbygdt åt norra sidan för att bereda bättre lokaler åt embetsverkets olika

afdelningar. I denna tillbyggnad, som utsträckts så långt tomten åt denna sida medgifvit, hade inrymts landskontoret i fyra rum å nedra bottnen och landskansliet i fyra rum å öfra våningen, hvaremot åt landtränteriet, landtmäterikontoret och landskontorets arkiv rum anvisats i de gamla, genom förändringen ledigblifna embetsrummen. Det tomtområde, som sålunda användts för tillbyggnaden, vore dock allt för obetydligt för att medgifva uppförandet af en för ändamålet fullt tillräcklig byggnad, i följd hvaraf de inom densamma vunna kansli- och kontorslokalerna, ehuru rymligare och bättre än de förutvarande, kommit att redan från början sakna det utrymme och den inredning, som varit att önska. Då sedan den tiden embetsgöromålen högst ansenligt tilltagit i mängd och omfattning samt deraf föranledts betydlig ökning af landskansliets och landskontorets arbetspersonal, hade helt naturligt berörda brister gjort sig mer och mer känbara.

Förutom de åt vaktmästarne anvisade båda förrummen erbjöde sig åt hvardera af länsstyrelsens båda afdelningar ett större och två mindre rum. Af dessa förfogade landssekreteraren och landskamreraren öfver hvar sitt mindre rum; i ett af de större rummen, hvilket tillika användes såsom sessionsrum, hade länsnotarien och extra länsnotarien sina arbetsplatser och i det andra utförde två landskontorister och tre eller stundom fyra extra landskontorister sitt arbete. Af de återstående mindre rummen vore det ena anvisadt åt länsbokhållaren och en denne biträdande extra landskontorist samt det andra — i hvilket allmänheten jemväl hade att inlemna och uttaga handlingar och expeditioner — åt två landskanslister jemte tre eller tidtals ända till fem extra landskanslister. Ehuru utrymmet för tjenstemännen sålunda vore under vanliga förhållanden ytterst knappt och olägenhet deraf, att länsnotarierna blefve störda i sitt arbete, så ofta någon i tjensteärende besökte landshöfdingen, dagligen vore för handen, blefve förhållandena ännu betänkligare, då de större rummen vexelvis måste, ibland för flera dagar, utrymmas vid tillfällen, då inskrifningsrevisioner, pröfningsnämnd eller andra allmänna sammanträden inför landshöfdingen förekomme.

Då nu behofvet af ett uteslutande till sessionssal lämpligt rum väl finge anses oafvisligt, och då härtill komme, dels att de till landtmäterikontor anvisade forna två kanslirummen börjat visa sig för ändamålet otillräckliga, dels att efter en år 1881 vidtagen förändring för att bereda portvaktsbostad jemte ingång från gatan till embetslokalerna icke blott landtränteriet fått nöja sig med ett till sitt läge afskildt och obeqvämt rum, innehållande endast omkring 17 qvadratmeters golfyta, utan ock landskontoret kommit i saknad af arkivrum inom residenset

och derefter måst förvara sina arkivhandlingar å Kalmar slott, dels ock att den till arkivrum för landskansliet använda vinden öfver landskansliets rum vore för ändamålet i hög grad olämplig och jemväl till utrymmet otillräcklig, hade Kongl. Maj:ts befallningshafvande ansett det vara synnerligen angeläget att bringa under Kongl. Maj:ts öfvervägande fråga om afhjelpande af för handen varande olägenheter medelst utvidgande af länsstyrelsens embetslokaler, en uppfattning, som jemväl uttalats af Riksdagens justitieombudsman på sätt propositionen bifogadt bestyrkt transsumt af det under hans år 1890 företagna embetsresa förda diarium utvisade.

För beredande af denna fråga hade Kongl. Maj:ts befallningshafvande, som förvissat sig, att område för vidare utsträckning af residensbyggnaden åt norra sidan ej stode att vinna till lägre pris än minst 40,000 kronor, hvadan all tanke på sådan åtgärd synts böra falla, trädt i förbindelse med öfverintendentsembetet för erhållande af förslag till byggnad å residensets eget tomtområde. I samråd med bemälda embetsverk hade ock, efter föregående mätningar och undersökningar, genom sakkunnig person i Kalmar uppgjorts plan till uppförande af ny byggnad — afsedd att inrymma, jemte sessionssal, lokaler för landskansli, landskontor och landtränteri — i fortsättning af residensets vestra gafvel samt till inredande af arkiv ej mindre för landskontoret å bottenvåningen i angränsande del af residenset än äfven för landskansliet i nuvarande kuskbyggnaden, med beräkning, att landtmäterikontoret förflyttades till landskontorets nuvarande lägenheter samt att, i ersättning för de af landshöfdingen nu disponerade ekonomibyggnader, hvilka måste för planens genomförande bortrifvas eller eljest honom frångå, qvarstående stallbyggnaden påbyggdes och att de rum inom residenset, som efter förflyttningen af embetsverket blefve lediga, tilldelades boställshafvaren, genom hvilken senare anordning också möjliggjordes en af erfarenheten högeligen påkallad utvidgning af åtskilliga lokaler inom boställsvåningen.

Sedan omförmälda å ritningar och beskrifningar affattade plan delgifvits öfverintendentsembetet, hade inom detta embetsverk uppgjorts nytt förslag i närmaste anslutning till nyssberörda plan, hvilket förslag efter förnyad skriftvexling och af öfverintendentsembetet vidtagna smärre jemkningar nu förelåge i fyra med »november 98» betecknade bifogade eskisser i fullständigt skick och enligt Kongl. Maj:ts befallningshafvandes förmenande innefattade en fullt tillfredsställande lösning af frågan.

Enligt de uppgjorda och af öfverintendentsembetet för dess del

utan anmärkning lemnade kostnadsförslagen beräknades kostnaden för den erforderliga, uteslutande för embetsverkets behof afsedda nya tillbyggnaden till 85,000 kronor, hvartill ansåges böra läggas såsom arkitektsarfvode 4,000 kronor, samt kostnaden för öfrigt byggnadsarbete och förändringar till 28,150 kronor, hvilken senare kostnad öfverintendentsembetet ansett böra i mån af tillgång bestridas af det till embetets förfogande stälda anslag till byggnader och reparationer.

Med anledning af hvad sålunda blifvit anfördt, hade Kongl. Maj:ts befallningshafvande hemstält, att Kongl. Maj:t måtte ej mindre gilla ifrågavarande förslag såväl till nybyggnad som till ombyggnad och förändring af länsresidenset i Kalmar än äfven af Riksdagen äska ett anslag af 89,000 kronor till bestridande af kostnaden för uppförande af den nya flygelbyggnaden för länsstyrelsens embetslokaler.

I infordradt utlåtande af den 20 december 1898 hade öfverintendentsembetet, med vitsordande af det särdeles trängande behofvet af utvidgning och förbättring af länsstyrelsens i Kalmar län embetslokaler, tillstyrkt aflåtande till Riksdagen af proposition om anvisande af det för den nya flygelbyggnadens uppförande i enlighet med de i ärendet företedda, med »november 98» betecknade eskisser erforderliga och af embetet utan anmärkning lemnade belopp, 89,000 kronor.

Då behofvet af ökadt utrymme för länsstyrelsen i Kalmar län syntes genom hvad Kongl. Maj:ts befallningshafvande och öfverintendentsembetet anfört vara till fullo ådagalagdt samt icke något vore att erinra mot de uppgjorda ritningarna och kostnadsförslaget, tillstyrkte departementschefen, att Kongl. Maj:t måtte till Riksdagen afgifva ofvan omförmälda framställning.

Emot Kongl. Maj:ts förevarande framställning har utskottet icke haft annat att erinra, än att, då i den till 89,000 kronor beräknade kostnaden för ifrågavarande byggnadsarbete, enligt hvad i statsrådsprotollet upplyses, ingått 4,000 kronor såsom arkitektsarfvode, men jemlikt den för öfverintendentsembetet gällande instruktion af den 14 november 1879 det åligger detta embete att, då sådant af Kongl. Maj:t anbefalles, uppgöra ritningar och kostnadsförslag till byggnadsarbeten för kronans räkning, detta arfvode synes kunna inbesparas och anslaget sålunda nedsättas till 85,000 kronor.

Utskottet hemställer alltså,

att Kongl. Maj:ts förevarande framställning må på det sätt bifallas, att till uppförande af ny flygel-

byggnad vid länsresidenset i Kalmar på extra stat för år 1901 beviljas ett belopp af 85,000 kronor.

Till arfvoden åt amanuenser och extra biträden å domänstyrelsens skogsafdelning.

Ang. anslag till arfvoden åt amanuenser och extra biträden å domänstyrelsens skogsafdelning. [17.]

20:o) Kongl. Maj:t har föreslagit Riksdagen att till *arfvoden åt amanuenser och extra biträden å domänstyrelsens skogsafdelning* på extra stat för år 1901 bevilja ett anslag af 10,100 kronor.

Af statsrådsprotokollet inhemtas, hurusom i den för domänstyrelsen den 10 november 1882 fastställda stat vore uppfördt ett belopp af 22,300 kronor till vikariatsersättning, arfvoden för byggnadsplaners granskning, åt amanuenser och extra biträden, renskrifnings- och tryckningskostnader.

Enligt den utredning, som legat till grund för Kongl. Maj:ts den 23 december 1881 till Riksdagen aflåtna proposition angående förvaltningen af kronans jordbruksdomäner samt inrättande af en för dessa egendomar och statens skogar gemensam domänstyrelse, vore dessa medel afsedda att användas på följande sätt:

för jordbruksafdelningen:

2 amanuenser à 1,500 kronor hvardera	3,000: —	
1 byggnadsbiträde	2,000: —	
2 extra biträden à 800 kronor	1,600: —	
Flitpenningar	500: —	
Renskrifning, annons- och tryckningskostnader	2,800: —	9,900: —

för skogsafdelningen:

2 amanuenser à 1,500 kronor	3,000: —	
1 d:o	1,200: —	
Renskrifning, annons- och tryckningskostnader	4,500: —	8,700: —

samt dessutom:

Vikariat och extra biträden	2,150: —	
1 amanuens åt registratorn	1,500: —	
För slutsummans jemnande	50: —	3,700: —
	Summa kronor	22,300: —

I det anförande till statsrådsprotokollet, som funnes bilagdt Kongl. Maj:ts nyssberörda proposition till Riksdagen, hade dåvarande chefen för finansdepartementet yttrat, att i det utlåtande, skogsstyrelsen afgifvit öfver vederbörande komiterades förslag om domänstyrelsens organisation, anmärkts och, såsom det syntes honom, icke utan berättigande, att då de tekniskt bildade extra biträden, hvilka för skogshushållningsplaners granskning m. m. kunde å skogsafdelningen blifva anstälde, endast undantagsvis kunde genom tjenstgöring samtidigt i annat embetsverk eller eljest förskaffa sig tillskott i sina inkomster, de arfvoden, komiterade beräknat för dylika biträden med 1,500 eller 1,200 kronor för år, vore något för låga, men att, då emellertid det för extra biträden å jordbruksafdelningen beräknade belopp syntes väl rymligt tilltaget och följaktligen vid fördelningen af det anslag, som för extra biträden ställdes till styrelsens disposition någon jemkning borde kunna ske till skogsafdelningens förmån, en tillökning i nämnda anslag icke finge anses af den omförmälda anmärkningen påkallad.

I skrifvelse till Kongl. Maj:t den 25 oktober nästlidet år hade nu domänstyrelsen anfört, att en sådan jemkning, som af departementschefen antydts, ganska snart visat sig behöflig. Det hade sålunda befunnits oundgängligt ej blott att öka det till 1,200 kronor beräknade amanuensarfvodet till 1,500 kronor, utan äfven att, till följd af ökade göromål, från medlet af år 1886 å skogsafdelningen anställa ytterligare en amanuens mot sistnämnda arfvode. Den härigenom orsakade ökningen i utgifter för amanuenser på skogsafdelningen hade endast i högst ringa mån kunnat täckas af sådana medel, som ursprungligen beräknats för jordbruksafdelningen, enär denna afdelning sjelf vore i behof af dessa medel. Följden häraf hade blifvit, att domänstyrelsen haft att kämpa med ganska stora ekonomiska svårigheter, hvarunder särskildt för vissa tider antagna tillfälliga tjenstebiträden fått lida, och hade styrelsen, oaktadt den yttersta sparsamhet iakttagits, åtskilliga gånger sett sig nödsakad att hos Kongl. Maj:t göra framställning om extra tillskott. I sistnämnda afseende hade domänstyrelsen erinrat om, bland andra, det bidrag, som årligen allt sedan 1891 och senast genom kongl. bref den 23 januari 1899 anvisats för anställande under viss tid af året hos styrelsen af en extra revisor med enahanda åliggande och befogenhet som den ordinarie revisorn.

Redan den omständigheten, att kronoparkernas ytvidd ökats från 2,324,675 hektar år 1882, då staten för domänstyrelsen fastställdes, till omkring 4,733,000 hektar vid tiden för aflåtandet af styrelsens förevarande framställning, gjorde en betydlig stegring i arbetet å styrel-

sens skogsafdelning påtaglig, helst som en ej ringa del af denna arealökning bestode af till kronan inköpta hemman och stora egendomar, hvilkas skötsel stälde synnerligen betydande kraf äfven på den centrala administrationen. Domänstyrelsen funne sig härvid äfven böra erinra om den allt större intensitet, hvarmed statens skogar under nuvarande förhållanden kunde och borde skötas, som bevis hvarpå anfördes det förhållande, att utgifterna för skogsodling, afdikning och skogsvård år 1898 varit mer än fem gånger så stora som år 1882.

Till denna stegring i arbetsmängden och deraf följande behof af ökade arbetskrafter hade äfven kommit arbetets fördyrande. Under de senare åren, då enskilde skogsegare mer än förut eftersträfvat att vid sig fästa forstligt utbildade män, hade de extra skogstjenstemännen kunnat i landsorten förskaffa sig ganska goda inkomster. Detta i förening med de ökade lefnadskostnaderna i hufvudstaden hade haft till följd, att svårighet uppstått för domänstyrelsen att för sådana arbeten inom styrelsen, hvartill fordrades forstlig sakkunskap, förvärfva kompetenta personers biträde mot samma arfvoden som förut.

Efter noggrann beräkning af det extra biträde och de arfvodesbelopp, som vore behöfliga för att domänstyrelsen skulle kunna nöjaktigt och utan tillbakasättande af en del för administrationen vigtiga arbeten fullgöra sina funktioner under nuvarande förhållanden, hade styrelsen funnit, att för extra biträde å skogsafdelningen skulle erfordras:

till arfvoden åt 6 amanuenser, 2,000 kronor för hvarje,	kronor	12,000:—
„ arfvode åt 1 extra revisor under tre månader af året	„	750:—
„ vikariatsersättningar och extra biträden	„	2,800:—
tillsammans	kronor	15,550:—

För nu ifrågavarande ändamål utginge af de i gällande stat upptagna medel:

till arfvoden åt 2 amanuenser, 1,500 kronor åt hvardera,	kronor	3,000:—
„ arfvode åt 1 amanuens	„	1,200:—
„ vikariatsersättningar och extra biträden det för sådant ändamål för domänstyrelsen i dess helhet uppförda belopp, 2,150 kronor, efter afdrag af 900 kronor för vikariat inom jordbruksafdelningen	„	1,250:—
eller tillsammans	kronor	5,450:—

Då öfriga till anslagstiteln hörande medel vore fullt behöfliga för dermed afsedda ändamål, erfordrades sålunda ett fyllnadsbelopp af 10,100

kronor, för att behofvet af extra biträde inom styrelsens skogsafdelning skulle blifva nöjaktigt tillgodosedt.

På grund af hvad sålunda anförts, hade domänstyrelsen, som ansett sig icke för närvarande böra föreslå förhöjning i det bestämda anslaget för styrelsen, hemstält om beviljande af ett extra anslag för år 1901 af 10,100 kronor till arfvoden åt amanuenser och extra biträden å domänstyrelsens skogsafdelning.

Att den betydande utveckling, statens skogsväsen vunnit sedan år 1882, då staten för domänstyrelsen fastställdes, gjort behofvet af ökadt arbetsbiträde känbart icke blott vid lokalförvaltningen, utan äfven å den afdelning af domänstyrelsen, som hade att handlägga ärenden rörande statsskogarne och deras förvaltning, vore enligt departementschefens förmenande naturligt och måste anses såsom en gifven följd af berörda utveckling. För att tillgodose detta behof och derigenom varda satt i tillfälle att på ett nöjaktigt sätt uppehålla göromålen på skogsafdelningen hade domänstyrelsen begärt ett extra anslag för år 1901; och då de beräkningar, som af styrelsen lagts till grund för anslagsbeloppets bestämmande, icke syntes departementschefen gifva anledning till någon erinran, vare sig i fråga om antalet amanuenser och de för dem afsedda arfvoden eller i öfrigt, hemstälde han, att Kongl. Maj:t måtte till Riksdagen aflåta proposition af ofvannämnda innehåll.

Utskottet har visserligen funnit, att ökningen i arbetet inom domänstyrelsens skogsafdelning bör föranleda en höjning i anslaget till amanuenser och extra biträden inom denna afdelning. Den föreslagna ökningen af amanuensernas antal från tre till sex synes emellertid utskottet väl hög. Det ifrågasatta amanuensarfvodet är upptaget till 2,000 kronor eller 500 kronor högre än det förhöjda arfvode, som utskottet enligt Kongl. Maj:ts förslag här ofvan under punkt 11:o) förordat att utgå till amanuenser i kammarrätten, och detta högre amanuensarfvode finner utskottet väl betingadt af den omständighet, att amanuenserna i domänstyrelsens skogsafdelning, för hvilkas kompetens erfordras forstlig sakkunskap, ej kunna beräkna att genom tjenstgöring äfven inom annat embetsverk i hufvudstaden, förvärfva ytterligare bidrag till bestridande af lefnadskostnaderna; men häraf följer äfven, att amanuenserna å skogsafdelningen kunna egna mera tid åt arbetet derinom. Med hänsyn härtill har utskottet ansett, att arfvodena för amanuenserna inom domänstyrelsens skogsafdelning kunna inskränkas till fyra och anslaget följaktligen böra minskas med 4,000 kronor.

Utskottet hemställer alltså,

att Kongl. Maj:ts förevarande framställning må på det sätt bifallas att till arfvoden åt amanuenser och extra biträden å domänstyrelsens skogsafdelning på extra stat för år 1901 beviljas ett anslag af 6,100 kronor.

Den lokala förvaltningen af statens jordbruksdomäner.

Ang. anslag till den lokala förvaltningen af statens jordbruksdomäner.

21:o) Kongl. Maj:t har föreslagit Riksdagen att på extra stat för år 1901 anvisa till *aflöning åt domänintendenter och för uppehållande af domängöromålen hos länsstyrelserna* 43,200 kronor samt *till resekostnader vid domänförvaltningen* såsom förslagsanslag 40,585 kronor.

[18, 19]

Till statsrådsprotokollet har departementschefen under erinran, hurusom till bestridande af hithörande utgifter i nu gällande riksstat vore såsom extra anslag anvisade dels till aflöning åt domänintendenter och för uppehållande af domängöromålen hos länsstyrelserna 43,200 kronor, dels ock till resekostnader vid domänförvaltningen, förslagsvis, 40,527 kronor, anfört, att de nuvarande anslagen för berörda ändamål fortfarande vore behöfliga samt, enligt hvad domänstyrelsen i skrifvelse den 13 oktober 1899 anfört, anledning saknades att föreslå förhöjning eller nedsättning i beloppen, och derför, lika med domänstyrelsen, hemstält, att Kongl. Maj:t måtte för år 1901 å extra stat äska samma belopp, som vore beviljade för år 1900, dock att, för erhållande af jemn slutsumma å anslagen under denna hufvudtitel, förslagsanslaget till resekostnader vid domänförvaltningen måtte ökas med 58 kronor och således upptagas till 40,585 kronor.

Med anledning häraf hemställer utskottet,

att Riksdagen må på extra stat för år 1901 bevilja

a) till aflöning åt domänintendenter och för uppehållande af domängöromålen hos länsstyrelserna 43,200 kronor, samt

b) till resekostnader vid domänförvaltningen såsom förslagsanslag 40,585 kronor.

Afdikningar å kronans skogar i de norrländska länen och i Kopparbergs län.

Ang. anslag till afdikningar å kronansskogar i de norrländska länen och i Kopparbergs län. [20.]

22:o) Kongl. Maj:t har föreslagit Riksdagen att för bestridande af kostnaden för *afdikningar å kronans skogar i de norrländska länen och i Kopparbergs län* på extra stat för år 1901 anvisa ett anslag af 150,000 kronor.

Departementschefen har beträffande ifrågavarande framställning erinrat, hurusom, sedan Riksdagen för hvartdera af åren 1898 och 1899 anvisat ett extra anslag å 65,000 kronor till bestridande af kostnader för afdikningar å kronans skogar i Norrbottens och Vesterbottens län, för samma ändamål för år 1900 beviljats ett extra anslag å 150,000 kronor.

Under erinran att, på framställning af domänstyrelsen, Kongl. Maj:t genom bref den 7 juli 1899 anbefalt statskontoret att mot ersättning af sistberörda anslag, då det blefve tillgängligt, af under händer varande medel för ifrågavarande ändamål till domänstyrelsen på dess reqvisition förskottsvis utanordna ett belopp af 40,000 kronor, hade domänstyrelsen i skrifvelse till Kongl. Maj:t den 25 oktober nästlidet år anfört, att under de senaste åren upprättats planer och kostnadsförslag för omfattande afdikningar å sankmarker inom de i omförmälda båda län belägna kronoparker, men att för arbetenas utförande till rimliga kostnader uppstått svårigheter, föranledda af de i dessa län för närvarande ovanligt högt uppdrifna arbetsprisen. Ehuru kostnadsberäkningarna väsentligt höjts, hade ej på långt när alla arbeten kunnat till utförande borttingas. Under sådana förhållanden vore ett ekonomiskt genomförande af torrläggningar i stor skala i dessa län icke möjligt, utan måste härför en tidsperiod med lägre arbetspris och bättre tillgång på arbetskrafter afvaktas. Men om dikningsarbetena icke forcerades eller koncentrerades endast inom de ifrågavarande två länen, utan utsträcktes jemväl till det öfriga Norrland äfvensom till Dalarne, så att arbetena kunde inom samtliga de norrländska länen samt Kopparbergs län drifvas i mån af tillgång på arbetskrafter och der så visade sig lämpligast, skulle resultatet blifva i ekonomiskt afseende gynsammare. På grund häraf hade domänstyrelsen hemstält, att till afdikningar å kronans i Norrland och Dalarne belägna skogar måtte för nästkommande år anvisas ett extra anslag af 150,000 kronor.

Under åberopande af hvad sålunda blifvit i detta ämne anfördt, får utskottet hemställa,

att Riksdagen må till afdikningar å kronans skogar i de norrländska länen samt i Kopparbergs län på extra stat för år 1901 bevilja ett belopp af 150,000 kronor.

Reglering af flottleder i Norrbottens och Kopparbergs län.

Ang. anslag till reglering af flottleder i Norrbottens och Kopparbergs län. [21.]

23:o) Kongl. Maj:t har föreslagit Riksdagen att för bestridande af kostnader för *reglering af flottleder i Norrbottens och Kopparbergs län* anvisa ett extra anslag för år 1901 å 100,000 kronor äfvensom medgifva, att de afgifter, som lades å flottningen, måtte för enahanda ändamål disponeras.

Beträffande detta ärende har departementschefen erinrat, att Riksdagen för hvartdera af åren 1899 och 1900 till detta ändamål anvisat ett extra anslag af 100,000 kronor äfvensom medgifvit, att de afgifter, som lades å flottningen, finge disponeras för enahanda ändamål.

I skrifvelse den 25 oktober nästlidet år hade domänstyrelsen anfört, att den inverkan, som de för reglering af flottleder hittills vidtagna åtgärder utöfvat på virkesafsättningen från kronans skogar, varit så fördelaktig, att styrelsen funne sig föranlåten hemställa, att för dessa åtgärders fortsättande jemväl för år 1901 måtte beredas ett extra anslag å 100,000 kronor.

Under åberopande af hvad domänstyrelsen sålunda hemstält, tillstyrkte departementschefen, att Kongl. Maj:t måtte till Riksdagen aflåta ifrågavarande förslag.

Utskottet hemställer,

att Riksdagen må

a) för bestridande af kostnaderna för reglering af flottleder i Norrbottens och Kopparbergs län anvisa ett extra anslag för år 1901 å 100,000 kronor, samt

b) medgifva, att de afgifter, som läggas å flottningen, fortfarande må för enahanda ändamål disponeras.

Skogsodlingens befrämjande.

Ang. anslag till skogsodlingens befrämjande. [22.]

24:o) Kongl. Maj:t har föreslagit Riksdagen att för *skogsodlingens befrämjande* för år 1901 bevilja ett extra anslag af 50,000 kronor, att

ställas till Kongl. Maj:ts förfogande för att i mån af tillgång tilldelas landsting eller hushållningssällskap, som understödde enskilde skogsodlare genom tillhandahållande af skogsfrö och plantor till billigt pris eller beredande af kostnadsfritt biträde vid skogsodlingsarbeten, dock med vilkor att statsbidrag icke finge till något län utgå med högre belopp, än hvad landsting och hushållningssällskap tillsammans eller ettdera af dem för ändamålet anslagit, ej heller till högre belopp än 4,000 kronor för hvarje landstingsområde, äfvensom att efter årets utgång redogörelse öfver anvisade statsbidrags användning af vederbörande afgåfves till Kongl. Maj:ts befallningshafvande i länet.

Till statsrådsprotokollet har departementschefen i fråga om förevarande framställning anfört, hurusom af Riksdagen för hvart och ett af åren 1897—1900 för detta ändamål anvisats ett extra anslag af 50,000 kronor.

I skrifvelse till Kongl. Maj:t den 21 december 1895 hade domänstyrelsen väckt fråga om anslagets höjning till 100,000 kronor, äfvensom om ändring i vissa afseenden i de förut stadgade vilkoren för erhållande af bidrag från samma anslag. Denna domänstyrelsens framställning, hvilken i åtskilliga afseenden egde nära sammanhang med vissa af styrelsen i skrifvelse den 18 februari 1895 angående åtgärder till den enskilda skogshushållningens befrämjande föreslagna bestämmelser, hade jemte sistnämnda skrifvelse tillika med i anledning deraf afgifna utlåtanden och yttranden öfverlemnats till den af Kongl. Maj:t den 16 oktober 1896 tillsatta komité för utredande af frågan, hvilka åtgärder lämpligen kunde vidtagas för vinnande af en tillfredsställande vård af de enskilda skogarna. Enär frågan om förevarande anslags förhöjning utöfver dess nuvarande belopp ansetts böra afgöras i sammanhang med den slutliga pröfningen af de frågor, som till omförmälda komité öfverlemnats, hade Kongl. Maj:t i de till 1898 och 1899 årens Riksdagar aflåtna propositioner angående statsverkets tillstånd och behof, vid hvilka propositioners aflåtande sagda komité ej ännu fullgjort sitt uppdrag, ej funnit skäl att ifrågasätta någon ändring i anslagets belopp eller i de af Riksdagen för anslagets utgående senast fastställda vilkor.

Nyssnämnda komité hade visserligen den 9 september nästlidet år afgifvit betänkande och förslag beträffande de till komiténs handläggning öfverlemnade frågor, men hade dessa förslag, öfver hvilka utlåtanden från åtskilliga myndigheter infordrats, ännu icke hunnit slutbehandlas. Vid sådant förhållande ansåge departementschefen sig icke heller nu böra ifrågasätta någon ändring i skogsodlingsanslagets belopp

eller i vilkoren för erhållande af bidrag från detsamma, och hemstälde derför, att Kongl. Maj:t måtte till Riksdagen aflåta proposition af ofvannämnda innehåll.

Utskottet hemställer,

att Riksdagen må för skogsodlingens befrämjande för år 1901 bevilja ett extra anslag af 50,000 kronor, att ställas till Kongl. Maj:ts förfogande för att i mån af tillgång tilldelas landsting eller hushållningssällskap, som understödja enskilde skogsodlare genom tillhandahållande af skogsfrö och plantor till billigt pris eller beredande af kostnadsfritt biträde vid skogsodlingsarbeten, dock med vilkor att statsbidrag icke må till något län utgå med högre belopp, än hvad landsting och hushållningssällskap tillsammans eller ettdera af dem för ändamålet anslagit, ej heller till högre belopp än 4,000 kronor för hvarje landstingsområde, äfvensom att efter årets utgång redogörelse öfver anvisade statsbidrags användning af vederbörande afgifves till Kongl. Maj:ts befallningshafvande i länet.

Inköp af skogbärande eller till skogsodling tjenlig mark.

Ang. anslag till inköp af skogbärande eller till skogsodling tjenlig mark. [23.]

25:o) Kongl. Maj:t har föreslagit Riksdagen att för *inköp af skogbärande eller till skogsodling tjenlig mark* för år 1901 på extra stat anvisa ett belopp af 1,500,000 kronor.

Till statsrådsprotokollet har departementschefen erinrat, hurusom Riksdagen i skrifvelse angående regleringen af utgifterna under sjunde hufvudtiteln den 14 maj 1899 anmält, att Riksdagen med anledning af en inom Riksdagen väckt motion medgifvit, att till inköp af skogbärande eller till skogsodling tjenlig mark finge af nämnda års skogsmedel användas ett belopp af 1,500,000 kronor; och hade Riksdagen dervid anfört, bland annat, att, såsom motionären antydt, det ej gåfves säkrare medel till skogars räddning undan förödelse, än att de förvärfvades af staten, samt att, då den tillgång för ifrågavarande ändamåls tillgodoseende, som enligt Riksdagens förut fattade beslut förefunnes genom försäljning af mindre kronoegendomar, snart kunde blifva

uttömd, medel syntes från annat håll böra beredas, på det att tillfällen till för statsverket fördelaktiga skogsinköp icke måtte i brist på tillgångar försummas.

Äfven skogskomitén hade i sitt förut af departementschefen omförmälda den 9 september 1899 afgifna betänkande vidrört denna fråga; och hade komitén såsom sin åsigt uttalat, att fortsatt inköp af skogsmark i så stor utsträckning, som vore förenlig med försigtig statshushållning, vore i främsta rummet hvad från det allmännas sida borde göras för främjande af landets skogshushållning, samt att fördenskull under de år, då statsinkomsterna flödade rikligt, betydande belopp af skogsmedlen syntes böra användas till ökande af statsskogarne.

Skogsmedlen, för år 1899 beräknade till 4,000,000 kronor, hade, enligt hvad departementschefen förut i annat sammanhang haft tillfälle meddela, uppgått till 7,133,290 kronor 51 öre. För år 1900 vore skogsmedlen beräknade till 4,600,000 kronor. Enligt hvad domänstyrelsen i skrifvelse af den 29 sistlidne december meddelat, kunde, på grund af nu kända eller beräkneliga förhållanden, skogsmedlen för år 1900 antagas komma att uppgå till 7,740,553 kronor, hvadan ett öfverskott utöfver det i riksstaten för år 1900 beräknade skogsmedelbeloppet kunde påräknas af minst 3,140,000 kronor.

Då samma skäl, som föranledt Riksdagen att till inköp af skogbärande eller till skogsodling tjenlig mark för år 1899 anvisa särskilda medel utöfver dem, som af Kongl. Maj:t för ändamålet disponerades, fortfarande förelåge, ansåge departementschefen, att för år 1901 borde af Riksdagen för ifrågavarande ändamål äskas ett särskildt anslag å 1,500,000 kronor.

Utskottet, som är öfvertygadt, att skogsinköpen under nuvarande konjunkturer icke komma att utsträckas utöfver hvad som med god statshushållning må vara förenligt, hemställer,

att, med bifall till Kongl. Maj:ts förslag, Riksdagen må för inköp af skogbärande eller till skogsodling tjenlig mark på extra stat för år 1901 anvisa ett belopp af 1,500,000 kronor.

Ang. anvisande af medel till inköp af skogbärande eller till skogsodling tjenlig mark m. m.

26:o) Uti en till Riksdagen aflåten proposition (n:o 27) af den 19 januari innevarande år har Kongl. Maj:t föreslagit Riksdagen *dels* att af innevarande års skogsmedel finge för inköp af skogbärande eller till skogsodling tjenlig mark användas ett belopp af 1,500,000 kronor;

dels ock att köpeskillingarna för de kronoegendomar, rörande hvilkas försäljning beslut jemlikt kongl. brefven den 18 maj 1888 och den 29 maj 1891 fattades under tiden till och med utgången af år 1903, finge för inköp af skogbärande eller till skogsbörd tjenlig mark af Kongl. Maj:t disponeras och följaktligen på Kongl. Maj:ts reqvisition från riksgäldskontoret utbetalas.

Till det vid propositionen fogade statsrådsprotokollet har departementschefen anfört följande:

Enligt hvad Riksdagen i skrifvelse den 14 maj 1899 anmält, hade Riksdagen medgifvit, att till inköp af skogbärande eller till skogsodling tjenlig mark finge af nämnda års skogsmedel användas ett belopp af 1,500,000 kronor.

Som för bedömande af frågan, huruvida hos innevarande års Riksdag framställning borde göras om anvisande under enahanda form af medel för fortsatt inköp af skogsmark för statens räkning, erfordrades kännedom, huruvida utsigt förefunnes, att å skogsmedlen, hvilka i riksstaten för innevarande år beräknats till 4,600,000 kronor, för samma år komme att uppstå öfverskott till mera afsevärdt belopp, hade departementschefen i skrifvelse den 25 november 1899 anmodat domänstyrelsen att inkomma med yttrande i berörda afseende.

I det yttrande, som domänstyrelsen med anledning häraf den 29 december sistlidet år afgifvit, hade styrelsen anfört, att de virkesförsäljningar, som under nyssnämnda års höst egt rum från kronans skogar inom Kopparbergs och de norrländska länen och för hvilka köpeskillingarne inflöte under innevarande år, uppginge till ett belopp af 6,655,178 kronor. Dertill komme dels tillfälliga försäljningar af vindfäld skog, hvilka med hänsyn till under sistlidet års senhöst timade, ganska omfattande stormskador kunde beräknas till minst 100,000 kronor, dels ock betesmedel, arrendemedel och utsyningsafgifter m. m. hvilka inkomster för år 1898 uppgått till 136,721 kronor och för år 1900 kunde beräknas till ungefär samma belopp. Skogsmedlen från sagda län under år 1900 kunde således antagas komma att uppgå till 6,891,899 kronor. Motsvarande belopp för år 1898 hade utgjort 6,734,250 kronor 75 öre. Beträffande de öfriga länen, hvilkas sammanlagda skogsmedelsinkomst, inberäknadt betes- och arrendemedel, ersättning för skötsel af allmännings- och boställsskogar m. m., för år 1898 utgjort 848,654 kronor 87 öre, kunde, enligt hvad domänstyrelsen vidare meddelade, inkomsterna från kronans skogar inom dessa län för år 1900 med all sannolikhet beräknas till ej oväsentligt högre belopp, men, då full visshet härutinnan ännu icke kunde vinnas, upptoges dessa in-

komster för år 1900 till samma belopp, som under år 1898 influtit, eller 848,654 kronor. Skogsmedlen i det hela kunde alltså för år 1900 antagas komma att uppgå till 7,740,553 kronor, hvadan ett öfverskott utöfver det i riksstaten för år 1900 beräknade skogsmedelsbeloppet kunde påräknas af minst 3,140,000 kronor; och äfven för år 1900 kunde skogsmedlen således antagas komma att lemna tillgång till inköp af skogbärande eller till skogsodling tjenlig mark.

I fråga om dispositionen af de genom försäljning af mindre kronoegendomar inflytande medel vore, hvad först anginge de försäljningar, som egde rum enligt kongl. brefvet den 29 maj 1874, eller sådana, som afsåge egendomar, hvilkas arrenden icke öfverstege 200 kronor, genom Riksdagens i skrifvelse den 24 maj 1877 anmälda beslut stadgadt, att medlen finge, i den mån tillfällen dertill yppade sig, användas till sådana inköp af skogbärande eller till skogsodling tjenlig mark, hvilka af Kongl. Maj:t pröfvades vara fördelaktiga och hvartill medel icke kunde beredas från det till skogsväsendet anvisade reservationsanslag. Dessa stadganden egde, enligt hvad af kongl. brefven den 6 juni 1879 angående försäljning af egendomar af nyssnämnda slag, hvilka efter den 29 maj 1874 kommit under kammarkollegii (numera domänstyrelsens) förvaltning, och den 27 juni 1887 angående försäljning af sådana i de norrländska länen belägna kronoegendomar, hvilkas arrenden öfverstego 200 kronor, men icke 500 kronor, framginge, tillämplighet äfven å de försäljningar, som egde rum enligt dessa bref. Hvad åter anginge köpeskillingarna för de egendomar, som försäljdes med tillämpning af brefven den 18 maj 1888 och den 29 maj 1891, afseende, det förra sådana söder om Norrland belägna kronoegendomar, hvilkas arrenden öfverstege 200, men icke 400 kronor, och det senare dylika egendomar, hvilkas arrenden öfverstege 400, men icke 500 kronor, skulle äfven dessa köpeskillingar, enligt föreskrifter i samma bref, användas till inköp af skogbärande eller till skogsbörd tjenlig mark, men Kongl. Maj:ts dispositionsrätt öfver nämnda köpeskillingar vore likväl så till vida inskränkt, att endast köpeskillingarna för de kronoegendomar, rörande hvilkas försäljning beslut jemlikt sistberörda två bref fattades under tiden till och med utgången af år 1900, finge för ändamålet af Kongl. Maj:t disponeras.

I skrifvelse af den 16 maj 1889 hade nemligen Riksdagen i fråga om disposition af köpeskillingarna för egendomar, som försåldes enligt brefvet den 18 maj 1888, anfört att i anseende till ämnets jemförelsevis ej ringa vigt och då det här gälde förvärfvandet af fastigheter, hvilkas skötsel måste blifva förenad med kostnader, Riksdagen ansett

sig böra sättas i tillfälle att bilda sig ett omdöme om sättet för inköp af skogbärande eller till skogsbörd tjenlig mark, samt att, på det en sådan pröfning periodvis måtte kunna ega rum, Riksdagen funnit sig böra lemna Kongl. Maj:t dispositionsrätt öfver de ifrågavarande medlen för tre år i sänder. Det till utgången af år 1891 gällande medgifvande, som af 1889 års Riksdag på grund af det sålunda anförda lemnades, hade sedermera vid särskilda tillfällen af Riksdagen förlängts, hvar gång för tre år i sänder och senast af 1897 års Riksdag för tiden till och med år 1900, i sammanhang hvarmed Riksdagen för samma tid lemnat enahanda medgifvande i fråga om dispositionsrätten öfver köpeskillingarna för sådana kronoegendomar, rörande hvilkas försäljning bestämmelser funnes meddelade i brefvet den 29 maj 1891.

Jemlikt Kongl. Maj:ts beslut den 31 maj 1889 öfverlemnades numera årligen till Riksdagens statsutskott uppgift ej mindre å de kronoegendomar, hvilka under näst föregående året blifvit försålda, än äfven å de inköp af skogbärande eller till skogsbörd tjenlig mark, hvilka under samma tid för kronans räkning egt rum. Genom denna uppgift, hvilken upptoge pris och areal å inköpt skogsmark äfvensom de öfriga upplysningar rörande de ifrågavarande inköpen, hvilka kunde finnas erforderliga, tillhandahölles sålunda Riksdagen det för verkställande af den utaf Riksdagen antydda pröfning erforderliga material.

Under åberopande af hvad af departementschefen sålunda anförts hemställdes, att Kongl. Maj:t måtte till Riksdagen göra den framställning, föreliggande proposition innefattar.

Efter de upplysningar, utskottet inhemtat, får utskottet meddela, att följande utgifter för skogsinköp kunna för den närmaste tiden emotses, nemligen af Kongl. Maj:t beslutade

markinköp	kronor	1,160,573: 38	
i domänstyrelsen under handläggning varande	»	737,380: —	
på undersökning beroende	»	2,162,889: 66	4,060,843: 04
Om härifrån dragas de för markinköp diponibla belopp, nemligen:			
i riksgäldskontoret innestående	»	779,623: 14	
den 14 mars 1900 inflytande för försålda kronoegendomar	»	969,946: 31	1,749,569: 45
visar sig en brist å	kronor		2,311,273: 59

I anslutning till den åsigt, som af nästlidet års statsutskott uttalats vid behandling af en då väckt fråga, om anvisande af medel till inköp af skogbärande eller till skogsodling tjenlig mark, anser utskottet sig böra biträda det derom af Kongl. Maj:t nu framlagda förslag, och då utskottet icke heller i öfrigt haft något att erinra emot Kongl. Maj:ts förenämnda framställning, hemställer utskottet,

att Riksdagen må medgifva,

a) att af innevarande års skogsmedel må för inköp af skogbärande eller till skogsodling tjenlig mark användas ett belopp af 1,500,000 kronor;

b) att köpeskillingarna för de kronoegendomar, rörande hvilkas försäljning beslut jemlikt kongl. brefven den 18 maj 1888 och den 29 maj 1891 fattas under tiden till och med utgången af år 1903, må för inköp af skogbärande eller till skogsbörd tjenlig mark af Kongl. Maj:t disponeras och följaktligen på Kongl. Maj:ts reqvisition från riksgäldskontoret utbetalas.

Befrämjande af öfre Norrlands kolonisation.

Ang. ifrågasatt anslag för bildande af en fond för öfre Norrlands kolonisation m. m.

27:o) I en inom Andra Kammaren väckt motion (n:o 138) har herr *G. A. E. Kronlund* föreslagit, 1:o att Riksdagen måtte besluta att för bildande af en fond till befrämjande af öfre Norrlands kolonisation i af motionären antydd rigtning antingen af nu förefintligt öfverskott i statskassan afsätta en million kronor eller ock af inflytande skogsmedel från Norr- och Vesterbotten årligen för samma ändamål reservera exempelvis 10 procent, 2:o *att* Riksdagen måtte i skrifvelse till Kongl. Maj:t anhålla, att Kongl. Maj:t måtte *a)* för främjandet af nämnda kolonisation och för ett planmessigt bedrifvande af arbetet derför å kronan tillhörig, ej till enskildt bruk disponerad mark i öfre Norrland låta genom undersökningsnämnder, bestående exempelvis af en landtbruksingeniör och två med ortsförhållandena förtrogna män, undersöka till hvilken utsträckning lämplig mark för upplåtande åt enskilda till odling och bebyggande funnes att tillgå samt om dylik marks användning afgifva förslag, hvilkas granskning borde åligga vederbörande länsstyrelse och öfverjägmästare eller annan dertill kompetent myndighet, för att derefter af Kongl. Maj:t underställas Riksdagens pröf-

ning; *b*) att i den mån dessa undersökningar fortskrede låta uppgöra planer till större afloppsdiken å sådana sanka, i närheten af vigtigare kommunikationsleder eller industriella anläggningar belägna, eller eljest lämpliga trakter, der befolkningscentra redan uppstått eller kunde antagas inom närmaste framtid uppstå, äfvensom låta i mån af tillgängliga medel verkställa dylika utdikningar; samt 3:o *att* Riksdagen måtte besluta att medel till bestridande af de med genomförandet af de under mom. 2 framstälda förslag förbundna kostnader skulle i första hand och intill dess annorlunda blifvit beslutadt utgå ur den i mom. 1 nämnda fond.

Beträffande de skäl, som motionären framstält till stöd för sitt yrkande, tillåter sig utskottet hänvisa till motionen.

Utskottet har visserligen icke förbisett det behjertansvärda syfte, som med motionen afses, men har dock velat uttala den mening, att, på sätt statsutskottet år 1898 med anledning af då väckt motion om afsättande af en fond för beredande af lättnader för mindre bemedlade att förskaffa sig egna hem anförde, det icke torde vara tillrådligt att en fond afsättes för befordrande af ett visst ändamål, utan att någon som helst utredning förebragts på hvad sätt denna fond skall till förmån för ett sådant ändamål användas.

I öfrigt anser utskottet det af motionären väckta förslaget ligga inom området af de frågor, som torde böra upptagas till behandling i sammanhang med frågan om beredande af egna hem åt mindre bemedlade.

Härtill kommer, att den i motionen afhandlade frågan om arbete för Norrlands kolonisation synes vara af den stora vigt för landet i dess helhet, att utskottet antager, att chefen för det emotsedda nya jordbruksdepartementet icke lärer underlåta att egna denna fråga sin särskilda uppmärksamhet och vidtaga åtgärder för att bereda densamma en allsidig utredning.

Utskottet hemställer alltså,

att herr Kronlunds förevarande motion icke må af Riksdagen bifallas.

Brandförsäkring af operabyggnaden i Stockholm.

Ang. anslag till brandförsäkring af operabyggnaden i Stockholm.

28:o) Kongl. Maj:t har föreslagit Riksdagen att till bestridande af kostnaden för gäldande af årspremie för brandförsäkring af opera-

[24.]

byggnaden i Stockholm bevilja ett extra anslag för år 1901 af 18,314 kronor.

Beträffande förevarande framställning har departementschefen erinrat, hurusom Riksdagen med bifall till Kongl. Maj:ts derom gjorda framställning till bestridande af kostnaden för gäldande af årspremie för brandförsäkring af den nya operabyggnaden i Stockholm beviljat ett extra anslag för innevarande år af 18,314 kronor.

Sedan Kongl. Maj:t den 26 maj 1899 förordnat, att öfverintendentsembetet skulle gå i författning om brandförsäkrande för ett år i försäkringsbolag, ett eller flera, som af embetet godkändes, af förenämnda operabyggnad, samt att statskontoret skulle för detta ändamål till embetet på dess reqvisition af under händer varande medel förskottsvis utbetala ett belopp af 18,314 kronor mot godtgörelse, då det blefve tillgängligt, af förberörda å extra stat för år 1900 anvisade anslag å samma belopp, hade öfverintendentsembetet i skrifvelse den 18 juli 1899 meddelat, att, efter det den bestämda årspremien blifvit, enligt träffad öfverenskommelse, af embetet till försäkringsaktiebolaget Skandia erlagd med 18,313 kronor 77 öre, ifrågavarande byggnad mot brandskada försäkrats åt svenska staten för en tid af ett år, räknadt från klockan 12 middagen den 15 juli 1899, till ett belopp af 4,578,441 kronor 79 öre, hvaraf 4,211,000 kronor belöpte å den egentliga teaterbyggnaden och 367,441 kronor 79 öre å den så kallade terrassbyggnaden. Tillika meddelade öfverintendentsembetet, att ansvarigheten för försäkringsbeloppet vore mellan följande försäkringsanstalter fördelad sålunda, att

Försäkringsaktiebolaget Skandia	svarade	för	16 %	med	732,550	kronor	69	öre
Försäkringsaktiebolaget Svea	»	»	16 %	»	732,550	»	69	»
Försäkringsaktiebolaget Skåne	»	»	11 %	»	503,628	»	59	»
Brandförsäkringsaktiebolaget Norrland	»	»	10 %	»	457,844	»	18	»
Brandförsäkringsaktiebolaget Fenix	»	»	6 %	»	274,706	»	50	»
Brandförsäkringsaktiebolaget Victoria	»	»	4 %	»	183,137	»	67	»
L'Union Compagnie Anonyme d'Assurance	»	»	7½ %	»	343,383	»	13	»
Brandförsäkringsbolaget Nederländerna	»	»	3 %	»	137,353	»	25	»
Brandförsäkringsaktiebolaget Fennia	»	»	2 %	»	91,568	»	84	»
Nye Danske Brandforsikringsselskab	»	»	10 %	»	457,844	»	18	»
Det Kongelige Brandassurance Campagnie	»	»	1½ %	»	68,676	»	63	»
Palatine Insurance Company	»	»	4 %	»	183,137	»	67	»
Commercial Union Assurance Company	»	»	2 %	»	91,568	»	84	»
Alliance Assurance Company	»	»	2 %	»	91,568	»	84	»
Aktieselskabet Nordisk Brandforsikring	»	»	2 %	»	91,568	»	84	»
Süddeutsche Feuerversicherungs Bank	»	»	2 %	»	91,568	»	84	»
Norwich Union Fire Insurance Society	»	»	1 %	»	45,784	»	41	».

Departementschefen ansåge sig tillika böra erinra derom, att, utöfver nyssnämnda försäkringsbelopp, den del af operabyggnaden, som benämndes terassbyggnaden, vore för all framtid hos Stockholms stads brandförsäkringskontor försäkrad för 295,358 kronor 21 öre.

Då vid de underhandlingar, som föregått bestämmandet af förut omförmälda årspremies belopp, brandförsäkringsbolagens tarifförening, enligt hvad i Kongl. Maj:ts framställning till Riksdagen jemväl erinrats, förklarat, att, enär vid premiesättningen, som fastställts till 4 för 1,000, icke funnits att tillgå någon tillförlitlig utredning om förhållandet mellan, å ena sidan, värdet af operabyggnadens för brandskada mindre utsatta delar, och, å den andra, värdet af hvad som kunde i väsentligare mån taga skada genom eld, det möjligen kunde befinnas nödigt att, när sådan utredning förelåge, i den ena eller andra rigtningen jemka på den uppgifna premiesatsen, hvilken derför borde betraktas såsom provisorisk och gällande blott första försäkringsåret, hade departementschefen hos förenämnda tarifföreningsdelegation i Stockholm begärt upplysning, huruvida sådan jemkning nu vore att vänta; och hade enligt det meddelande, som till svar härå lemnats, delegationen beslutit, att den förut bestämda premiesatsen skulle gälla tills vidare och intill dess annorlunda beslötes. Visserligen ansåge många föreningen tillhörande bolag den nu gällande premiesatsen vara mycket för låg, i följd hvaraf också flera af dessa bolag vägrat att deltaga i försäkringen och några af de svenska bolagen måst öfvertaga större ansvarsbelopp, än de helst hade önskat, men vid det förhållande, att den beräkning af värdena, som legat till grund för den provisoriska premiesättningen, sedermera befunnits rigtig, hade delegationen ansett någon ändring i premiesatsen icke för närvarande böra ifrågakomma.

I skrifvelse den 14 november 1899 hade öfverintendentsembetet hemstält, att Kongl. Maj:t måtte hos Riksdagen göra framställning om anvisande på extra stat för år 1901 af det belopp, som kunde finnas erforderligt för gäldande af premie för brandförsäkring under ytterligare ett år, räknadt från den 15 juli 1900 af operabyggnaden.

Då det emellertid synts departementschefen kunna ifrågasättas, huruvida icke nämnda byggnad borde för all framtid brandförsäkras, hade han från försäkringsaktiebolaget Skandia och Stockholms stads brandförsäkringskontor inhemtat upplysning angående vilkoren för en sådan försäkring.

Premien för operabyggnadens försäkrande för all framtid mot brandskada skulle enligt hos försäkringsaktiebolaget Skandia nu gällande

premiesats och beräkningssätt uppgå till 425,337 kronor 24 öre. Antagligen vore det emellertid, enligt hvad från bolaget tillika meddelats, icke möjligt att åstadkomma en dylik försäkring. Detta försäkringssätt vore nemligen okändt för de utländska bolag, som deltagit i den redan afslutade årsförsäkringen. De svenska bolagen skulle icke våga teckna för all framtid gällande försäkringar för de belopp, de för närvarande öfvertagit; och långt mindre vore det dem möjligt att jemväl öfvertaga de utländska bolagens andelar.

Af den från Stockholms stads brandförsäkringskontor lemnade uppgift inhemtades, att kontoret meddelade försäkring för all framtid mot en premie, som en gång för alla erlades med 2—8 procent af den försäkrade byggnadens uppskattade byggnadsvärde; att för en byggnad af operahusets beskaffenhet denna premie antagligen skulle fastställas till 2 procent; att derjemte för byggnad, inom hvilken s. k. eldfarlig inrättning, såsom teater m. m., funnes, årligen erlades en särskild afgift af 1—20 pro mille af försäkringsvärdet; samt att denna särskilda afgift skulle för operabyggnaden säkerligen icke sättas under 6 pro mille. Då emellertid kontoret, som för operabyggnaden redan iklädt sig en risk af 295,358 kronor 21 öre, icke finge å någon egendom meddela försäkring till högre belopp än 400,000 kronor, utan att det öfverskjutande brandförsäkringsvärdet återförsäkrades, men det kunde befaras nu eller i framtiden möta stora svårigheter att erhålla återförsäkring af det högst betydliga belopp, som således skulle reassureras, skulle kontoret säkerligen befinnas föga villigt att äfven mot förut antydda höga premiesatser teckna ytterligare försäkring å operabyggnaden.

Enligt de upplysningar, som sålunda meddelats, förefunnes ringa eller ingen utsigt att kunna åstadkomma operabyggnadens försäkrande en gång för alla mot brandskada; och då i allt fall kostnaden för en sådan försäkring, derest densamma öfver hufvud vore möjlig att åvägabringa, skulle komma att uppgå till högst betydande belopp, måste operabyggnaden fortfarande brandförsäkras för ett år i sänder. På sätt redan blifvit nämndt, komme nu gällande beräkningsgrund för årspremien att fortfarande tillämpas, i följd hvaraf beloppet af försäkringspremien jemväl för nästkommande försäkringsår uppginge till 18,313 kronor 77 öre.

På grund af hvad sålunda förekommit och med anledning af Riksdagens i detta ämne nästlidet år fattade beslut, hemställer utskottet,

att Riksdagen må till gäldande af årspremie för brandförsäkring af operabyggnaden i Stockholm på extra stat för år 1901 bevilja ett belopp af 18,314 kronor.

Dyrtidstillägg.

Ang. anslag till dyrtidstillägg. [25.]

29:o) Kongl. Maj:t har under denna hufvudtitel i punkten 25 föreslagit Riksdagen att till beredande af dyrtidstillägg för innevarande år åt en del tjenstemän och betjente i finansdepartementets afdelning af Kongl. Maj:ts kansli samt till finansdepartementet hörande embetsverk och kårer å extra stat för år 1901 anvisa såsom förslagsanslag ett belopp af 1,172,000 kronor.

Häröfver kommer utskottet att framdeles afgifva utlåtande, hvilket utskottet härmed skolat för Riksdagen

anmäla.

Stockholm den 6 mars 1900.

På statsutskottets vägnar:

CHR. LUNDEBERG.

Reservation

vid *punkten 4:o*, angående anslag till skogsväsendet mom. a): af herrar *Chr. Lundeberg*, *A. G. L. Billing*, *H. P. P. Tamm*, *I. Wijk*, *N. Fosser*, *F. E. Pettersson*, *G. D. R. Tornerhjelm*, grefve *Th. Klingspor*, *Th. Nyström*, *L. Grundberg* och *C. G. S. Ehrenborg*, hvilka ansett, att, med uteslutande af den del af utskottets motivering, som börjar med orden: »Då frågan om pensionsväsendets ordnande» etc. och slutar med orden »framdeles kunna varda stadgade», utskottet bort hemställa,

att Riksdagen må

a) *dels* i den för skogsstaten gällande stat uppföra ytterligare 14 jägmästare med här ofvan för dem angifna aflöningsförmåner samt 80 kronojägare äfvensom höja jägmästarens i Arjepluog tjenstgöringspenningar med 200 kronor;

dels medgifva, att kronojägares tjenstgöringspenningar må utgå för kronojägare i de sex norra länen och i Vermland med 400 kronor samt för kronojägare i öfriga delar af riket med 300 kronor, äfvensom att kronojägare må ega att efter fem års väl vitsordad tjenstgöring åtnjuta ett ålderstillägg å 100 kronor att anses såsom tjenstgöringspenningar;

dels för nu nämnda ändamål — — — ökas med 677,800 kronor.

Det skulle här antecknas, att herrar friherre *J. T. Gripenstedt*, *K. Bohnstedt*, *K. G. Bildt* och *H. Andersson* icke deltagit i förestående hufvudtitels behandling i utskottet.

Bil. litt. A.

Bil.

Tabell öfver ordinarie anslagen

1900 års riksstat anslår:						
Anvisning i kontant.		Indelning och dermed jemförlig anvisning på *förslag.* Friheter.		Summa.		
Kronor.	ö.	Kronor.	ö.	Kronor.	ö.	**Finans-**
17,000	—	— —	—	17,000	—	Departementschefen
64,000	—	— —	—	64,000	—	Departementets afdelning af Kongl. Maj:ts kansli
122,100	—	— —	—	122,100	—	Kammarkollegium
107,300	—	— —	—	107,300	—	Statskontoret
174,000	—	— —	—	174,000	—	Stämpelomkostnader, *förslagsanslag*
140,000	—	— —	—	140,000	—	Kostnader för allmänna bevillningens uttaxering, *för-*
20,300	—	— —	—	20,300	—	Mynt- och kontrollverken
10,500	—	— —	—	10,500	—	Omkostnader för kontrollverket, *förslagsanslag*
169,600	—	— —	—	169,600	—	Kammarrätten
35,500	—	— —	—	35,500	—	Öfverintendentsembetet
10,305,000	—	— —	—	10,305,000	—	Postverket *), *förslagsvis* beräknadt att utgå direkt af
1,510,000	—	— —	—	1,510,000	—	Telegrafverket, *reservationsanslag* att af telegrafmedlen *Ökas* med
2,804,200	—	— —	—	2,804,200	—	Tullverket, *förslagsanslag* att af tullmedlen direkt utgå. *Ökas* med
2,100,000	—	— —	—	2,100,000	—	Ersättning till städerna för mistad tolag, *förslagsanslag*
94,000	—	— —	—	94,000	—	Domänstyrelsen
1,602,000	—	— —	—	1,602,000	—	Skogsväsendet: *Bestämdt anslag:* För skogsstaten. Nuvarande belopp *Ökas* med
						För statens skogsläroverk. Nuvarande belopp *Ökas* med
Tpt 19,275,500	—	— —	—	19,275,500	—	

*) Öfver detta anslag kommer utskottet att framdeles afgifva utlåtande.

Litt. A.

under riksstatens Sjunde hufvudtitel.

departementet.

				Förslag till blifvande riksstat: Anvisning i kontant. Kronor.	ö.	Indelning och dermed jemförlig anvisning på *förslag*. Friheter. Kronor.	ö.	Summa. Kronor.	ö.
.....				17,000	—	— —	—	17,000	—
.....				64,000	—	— —	—	64,000	—
.....				122,100	—	— —	—	122,100	—
.....				107,300	—	— —	—	107,300	—
.....				174,000	—	— —	—	174,000	—
slagsanslag				140,000	—	— —	—	140,000	—
.....				20,300	—	— —	—	20,300	—
.....				10,500	—	— —	—	10,500	—
.....				169,600	—	— —	—	169,600	—
.....				35,500	—	— —	—	35,500	—
postmedlen				10,305,000	—	— —	—	10,305,000	—
direkt utgå. Nuvarande belopp			1,510,000: —						
.....			100,000: —	1,610,000	—	— —	—	1,610,000	—
Nuvarande belopp			2,804,200: —						
.....			178,000: —	2,982,200	—	— —	—	2,982,200	—
.....				2,100,000	—	— —	—	2,100,000	—
.....				94,000	—	— —	—	94,000	—
.....	451,408: —								
.....	188,600: —	640,008: —							
.....	50,500: —								
.....	4,500: —	55,000: —	695,008: —						
		Transport	695,008: —	17,951,500	—	— —	—	17,951,500	—

	1900 års riksstat anslår:						
	Anvisning i kontant.		Indelning och dermed jemförlig anvisning på *förslag.* Friheter.		Summa.		
	Kronor.	ö.	Kronor.	ö.	Kronor.	ö.	
Tpt	19,275,500	—	— —	—	19,275,500	—	
							Förslagsanslag: Till ålderstillägg åt skogsstaten och skogsinstitutets belopp ..... *Ökas* med .....
							Reservationsanslag: Till enskilda skogsundervisningen..... „ kronoskogarnes förvaltning och befrämjande a mänhet. Nuvarande belopp ..... *Ökas* med .....
	12,000	—	— —	—	12,000	—	Till belöningar för rofdjurs dödande, *förslagsanslag*....
	30,000	—	— —	—	30,000	—	Lyshållning m. fl. utgifter för kronans publika hus i
	250,000	—	— —	—	250,000	—	Byggnader och reparationer, *reservationsanslag*.....
	21,550	—	30	—	21,580	—	Städers friheter, *förslagsanslag* .....
	15,000	—	— —	—	15,000	—	Observations- och uppbördsprocenter m. m., *förslags-*
	450,000	—	— —	—	450,000	—	Kontroll å tillverkningsafgifter, *förslagsanslag* .....
	25,000	—	— —	—	25,000	—	För kontrollen vid enskilda banker och kreditanstalter,
	75,000	—	— —	—	75,000	—	Restitutioner, *förslagsanslag*.....
	45,000	—	— —	—	45,000	—	Alderstillägg, *förslagsanslag* .....
	20,000	—	— —	—	20,000	—	Rese- och traktamentspenningar, *förslagsanslag* .....
	400,000	—	— —	—	400,000	—	Postafgifter för tjenstebref och dylika försändelser,
	36,810	—	— —	—	36,810	—	Skrifmaterialier och expenser, ved m. m., *förslags-*
	32,000	—	— —	—	32,000	—	Extra utgifter, *reservationsanlsag* .....
	60,000	—	— —	—	60,000	—	Kongl. operan .....
S:a	20,747,860	—	30	—	20,747,890	—	

			Förslag till blifvande riksstat:					
			Anvisning i kontant.		Indelning och dermed jemförlig anvisning på *förslag*. Friheter.		Summa.	
			Kronor.	ö.	Kronor.	ö.	Kronor.	ö.
Transport		695,008: —	17,951,500	—	— —	—	17,951,500	—
lärarepersonal. Nuvarande								
.....	84,400: —							
.....	15,600: —	100,000: —						
.....	4,800: —							
skogsväsendet i allmän-								
..... 1,010,892: —								
..... 469,100: —	1,479,992: —	1,484,792: —	2,279,800	—	— —	—	2,279,800	—
.....			12,000	—	— —	—	12,000	—
Stockholm, *förslagsanslag*			30,000	—	— —	—	30,000	—
.....			250,000	—	— —	—	250,000	—
.....			21,550	—	30	—	21,580	—
anslag			15,000	—	— —	—	15,000	—
.....			450,000	—	— —	—	450,000	—
förslagsanslag, högst			25,000	—	— —	—	25,000	—
.....			75,000	—	— —	—	75,000	—
.....			45,000	—	— —	—	45,000	—
.....			20,000	—	— —	—	20,000	—
förslagsanslag			400,000	—	— —	—	400,000	—
anslag			36,810	—	— —	—	36,810	—
.....			32,000	—	— —	—	32,000	—
.....			60,000	—	— —	—	60,000	—
		Summa	21,703,660	—	30	—	21,703,690	—

Bil. Litt. B.

Tabell öfver extra ordinarie anslagen under riksstatens Sjunde hufvudtitel.

		Kronor.	ö.
Finansdepartementet.			
Finansdepartementets afdelning af Kongl. Maj:ts kansli:			
Till arfvode för en assistent å finansdepartementets bankbyrå		4,500	—
Kammarkollegium:			
För ordnande och registrerande af vissa handlingar i kammararkivet		5,000	—
Statskontoret:			
Ersättning för af statskontoret gjorda förskott		211,911	—
Kammarrätten:			
Till arfvoden åt adjungerade kammarrättsråd	12,800: —		
„ arfvoden åt amanuenser samt extra biträden, flitpenningar och renskrifningskostnad	8,300: —	21,100	—
Telegrafverket:			
För utförande af telefonledningarna Stockholm—Malmö, Svinesund—Malmö och Haparanda—Pajala ytterligare	267,500: —		
„ anordnande af två nya telefonledningar mellan Malmö och Hildesborg	70,000: —		
„ anläggning af vissa telefonledningar	1,000,000: —	1,337,500	—
Transport		1,580,011	—

		Kronor.	ö.
Transport		1,580,011	—
Tullverket:			
Till förstärkning af arbetskrafterna vid tullverket		210,000	—
Öfverintendentsembetet:			
Till underhåll och reparationer af publika byggnader	50,000: —		
„ yttre restaurering af Örebro slott	26,400: —		
„ uppförande af ny flygelbyggnad vid länsresidenset i Kalmar	85,000: —	161,400	—
Domänstyrelsen:			
Till arfvoden åt amanuenser och extra biträden å domänstyrelsens skogsafdelning	6,100: —		
„ aflöning åt domänintendenter och för uppehållande af domängöromålen hos länsstyrelserna	43,200: —		
„ resekostnader vid domänförvaltningen, *förslagsanslag*	40,585: —	89,885	—
Diverse anslag:			
Till afdikningar å kronans skogar i de norrländska länen samt i Kopparbergs län	150,000: —		
„ reglering af flottleder i Norrbottens och Kopparbergs län	100,000: —		
„ skogsodlingens befrämjande	50,000: —		
„ inköp af skogbärande eller till skogsodling tjenlig mark	1,500,000: —		
„ gäldande af årspremie för brandförsäkring af operabyggnaden i Stockholm	18,314: —	1,818,314	—
Summa		3,859,610	—

Anm. Öfver Kongl. Maj:ts förslag ang. extra anslag till beredande af dyrtidstillägg åt en del tjenstemän och betjente i finansdepartementets afdelning af Kongl. Maj:ts kansli samt till finansdepartementet hörande embetsverk och corpser kommer utskottet framdeles att afgifva utlåtande.